

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซี

NAVIGATING SYSTEM ON POCKET PC

58791
10 ก.พ. 2549

เลขหมู่.....58791
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....10 ก.พ. 2549

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

58791
b.....
i.....

NAVIGATING SYSTEM ON POCKET PC

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF SCIENCE
DEPARTMENT OF MATHEMATICS AND COMPUTER SCIENCE
FACULTY OF SCIENCE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

ACADEMIC YEAR 2004

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ ระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซี
 NAVIGATING SYSTEM ON POCKET PC

ชื่อนักศึกษา นายธนวัฒน์ วิเชียรไพศาล 44050017
 นายวิบูรณ์ศักดิ์ ใจภักดี 44050042
 นายสิริภูมิ สุดดีพงษ์ 44050049

ภาควิชา คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์
 สาขา คณิตศาสตร์ประยุกต์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ฉัฐไชย์ ถีนาวงศ์
 อ.เดชา สมณะ

ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้รับปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ ประจำปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการสอบ		ลายมือชื่อ
ประธานกรรมการ	ผศ.พัชรินทร์ เหมโชติ	
กรรมการ	ดร.พันธินี พงศ์สัมพันธ์	
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ฉัฐไชย์ ถีนาวงศ์	
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา	อ.เดชา สมณะ	

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ บุญจริง)

หัวหน้าภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์ของภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ	ระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซี	
	NAVIGATING SYSTEM ON POCKET PC	
ชื่อนักศึกษา	นายธนวัฒน์ วิเชียรไพศาล	44050017
	นายวิบูรณ์ศักดิ์ ใจภักดี	44050042
	นายสิริภูมิ สุกดีพงษ์	44050049
ปริญญา	วิทยาศาสตรบัณฑิต	
ภาควิชา	คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์	
สาขา	คณิตศาสตร์ประยุกต์	
ปีการศึกษา	2547	
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.รัฐไชย ลีนาวงศ์ อ.เดชา สมณะ	

เครื่องพ็อกเก็ตพีซี ได้ถูกขนานนามว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างหนึ่งสำหรับความเป็นอยู่ในโลกอันทันสมัย คุณสมบัติใหม่ๆ ได้ถูกพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นอยู่ตลอดเวลา ปัญหาพิเศษนี้ก็เป็นหนึ่งในคุณสมบัติใหม่ๆ ที่จะพัฒนา จึงได้นำความรู้ทางวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ จากห้องเรียน และจากวิธีการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด มาใช้เป็นแนวทางในการหาทิศทาง ณ ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ใช้ไปยังจุดหมายปลายทาง

จุดมุ่งหมายที่ทำงานนี้เพื่อให้ไปถึงจุดหมายปลายทางโดยใช้เส้นทางที่สั้นที่สุดที่เป็นไปได้ ระบบทำงานนี้ได้ใช้จีพีเอส(GPS) สำหรับระบุตำแหน่งสถานที่ที่ผู้ใช้อยู่ ณ ปัจจุบัน ระบบนี้ช่วยให้ผู้ขับขี่สามารถใช้ระยะทางในการเดินทางได้สั้นที่สุด

Special Project Title	NAVIGATING SYSTEM ON POCKET PC	
Students	Mr.Tanawat Wichampaisarn	44050017
	Mr.Wiboonsak Jaiphakdee	44050042
	Mr.Siripoom Suddeephong	44050049
Degree	Bachelor of Science	
Department	Mathematics and Computer Sciences, Faculty of Science	
Program	Applied Mathematics	
Academic Year	2004	
Special Project Advisor	Assist. Prof. Dr. Chartchai Leenawong	
	Decha Samana	

ABSTRACT

Pocket PC is considered as one of the useful devices for modern lifestyle. New features are consistently added. This special project also aims to do so. It applies mathematical knowledge from classroom, shortest path algorithms, to suggest directions from a user's current location to his/her destination. The objective of doing so is to arrive at that destination with possible shortest distance.

This navigating system makes use of the Global Positioning System(GPS) to locate the user's current location. Bangkok drivers can obtain specific driving instructions with shortest distance from this system.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ได้ทำการสนับสนุนทางด้านกำลังใจ ความเข้าใจ และทุนทรัพย์จนสามารถทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จัฐไชย์ ถินาวงศ์ และ อาจารย์เคชา สมณะ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบปัญหาพิเศษฉบับนี้ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเกิดประโยชน์แก่คณะผู้ศึกษา และเป็นที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งผ่านพ้นไปได้ด้วยดี รวมทั้งยังเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และรูปแบบของปัญหาพิเศษฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรินทร์ เหมโชติ และ ดร. พันธณี พงศ์สัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบ พร้อมกับให้คำแนะนำ และคำถามที่เกิดประโยชน์แก่คณะผู้ศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น

ขอขอบพระคุณพี่กิตติ เปรมพินิจ จาก BKKMAP ที่ให้คำปรึกษา ข้อมูลต่างๆ และให้ความไว้วางใจ จนทำให้เกิดความกระตือรือร้น และเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี แม้ว่าจะไม่ค่อยมีเวลาที่ตาม

ขอขอบพระคุณพี่อุ๋น(นพรัตน์ พันธุ์เสนา) เจ้าหน้าที่นักวิชาการจากสำนักวิจัย และบริการคอมพิวเตอร์ที่ให้สถานที่ห้อง 324 ในการสร้างประวัติศาสตร์หน้าสำคัญให้สำเร็จลงได้ด้วยดี และยังให้คำแนะนำต่างๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ที่บริจาคพื้นที่ในเขตลาดกระบังให้ก่อเกิดเป็นสถานศึกษาอันมีชื่อเสียงให้คณะผู้ศึกษารู้จัก มิฉะนั้นแล้วคณะผู้ศึกษาคงไม่ได้มาทำงานชิ้นนี้ ไม่ได้มาอยู่ที่นี่ และไม่ได้มาเจอสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเพื่อน พี่ อาจารย์ ธรรมชาติแวดล้อม และผู้คนในละแวกนี้

คณะผู้จัดทำ

มีนาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญรูป.....	VIII
สารบัญตาราง.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	1
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	1
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	1
1.5 ขั้นตอนในการดำเนินงาน.....	1
บทที่ 2 ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1 ปัญหาการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด.....	3
2.1.1 ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น.....	3
2.1.2 ปัญหาการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest - Route Problem).....	9
2.1.3 ขั้นตอนวิธีในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest – Route Algorithm).....	9
2.2 หลักการการเลื่อนและเปลี่ยนแปลงขนาดของภาพ.....	11
2.2.1 การเลื่อนตำแหน่ง(transformation).....	11
2.2.2 การเปลี่ยนขนาดภาพ(Scaling).....	12
2.3 จีพีเอส(GPS - The Global Positioning System).....	14
2.3.1 ภาพรวมของระบบ(System Overview).....	14
2.3.1.1 ส่วนของกลุ่มดาวเทียม(Space Segment).....	14
2.3.1.2 ส่วนของสถานีควบคุม (Operation Control Segment).....	16

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.3.1.3 ส่วนของผู้ใช้(User Receiving Segment).....	18
2.3.2 การให้บริการของระบบจีพีเอส(GPS Services).....	19
2.3.2.1 การบอกตำแหน่งแบบสมบูรณ์ (Precise Positioning Service (PPS)).....	20
2.3.2.2 การบอกตำแหน่งแบบมาตรฐาน (Standard Positioning Service).....	20
2.3.3 ลักษณะเฉพาะของสัญญาณดาวเทียมในระบบจีพีเอส (GPS Satellite Signal)	20
2.3.4 การทำงานของเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส (GPA Receiver Operation).....	24
2.3.4.1 การเลือกดาวเทียม(Satellite Tracking Selection).....	24
2.3.4.2 การรับสัญญาณดาวเทียม(Satellite Signal Acquisition).....	24
2.3.4.3 การถอดรหัสข้อมูล(Data Detection).....	25
2.3.5 การคำนวณหาตำแหน่งของเครื่องรับสัญญาณ.....	25
2.3.5.1 การระบุตำแหน่งโดยสัญญาณดาวเทียม.....	26
2.3.6 มาตรฐาน NMEA และ โปรโตคอลที่ใช้ในการสื่อสารจีพีเอส.....	27
2.3.6.1 มาตรฐาน NMEA(NMEA Standard).....	27
2.3.6.2 มาตรฐาน NMEA-183.....	27
2.3.6.3 โปรโตคอล (Protocol).....	28
2.4 พ็อกเก็ตพีซี(Pocket PC).....	32
2.4.1 องค์ประกอบของพ็อกเก็ตพีซี.....	35
2.4.1.1 ซีพียูหรือโปรเซสเซอร์.....	36
2.4.1.2 หน่วยความจำ.....	37
2.4.1.3 แบตเตอรี่.....	41
2.4.1.4 จอภาพ.....	42
2.4.1.5 โปรแกรมมาตรฐานของพ็อกเก็ตพีซี.....	42
2.4.2 ระบบภาษาไทยสำหรับพ็อกเก็ตพีซี.....	43
2.4.2.1 ThaiWinCE.....	43
2.4.2.2 Pocket PC Thai.....	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.5 ระบบเมสเสจ(Message).....	45
2.5.1 ระบบปฏิบัติการ Windows กับแนวคิด OOP.....	45
2.5.2 ระบบข่าวสารใน Windows.....	45
2.5.2.1 เมสเสจของการเคลื่อนที่เมาส์.....	49
2.5.2.2 เมสเสจของการคลิกปุ่มเมาส์.....	49
2.5.2.3 เมสเสจของการกดปุ่มคีย์บอร์ด.....	49
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	51
3.1 ระบบงาน.....	51
3.1.1 ส่วนข้อมูลเข้า.....	51
3.1.2 ส่วนประมวลผล.....	51
3.1.3 ส่วนแสดงผล.....	51
3.2 ขั้นตอนในการดำเนินงาน.....	51
3.2.1 ภาพรวมของขั้นตอนในการดำเนินงาน.....	51
3.2.2 ขั้นตอนในการดำเนินงานในส่วนของโปรแกรม.....	52
3.3 ขั้นตอนเตรียมข้อมูล.....	53
3.4 ขั้นตอนเรียงงานบนพีซี.....	54
3.4.1 ขั้นตอนเขียน โปรแกรมแสดงแผนที่บนเครื่องพีซี.....	55
3.4.2 เขียน โปรแกรมการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด.....	55
3.4.3 ขั้นตอนเขียน โปรแกรมหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุด เทียบกับจุดที่ผู้ใช้อยู่.....	56
3.4.4 ขั้นตอนทดสอบ โปรแกรมทั้งหมด.....	56
3.5 ขั้นตอนสร้างโปรแกรมบนพี็อกเก็ตพีซี.....	57
3.5.1 ขั้นตอนเขียน โปรแกรมแสดงแผนที่บนพี็อกเก็ตพีซี.....	57
3.5.2 ขั้นตอนเปลี่ยนภาษาโปรแกรมที่ใช้ในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด และจุดยอดที่ใกล้ที่สุดมาให้ใช้ได้บนพี็อกเก็ตพีซี.....	58
3.5.3 ขั้นตอนเขียน โปรแกรมเพื่อรับสัญญาณจีพีเอสและระบุตำแหน่งบนแผนที่.....	58
3.6 ขั้นตอนทดสอบและตรวจหาความผิดพลาด.....	59

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การทดสอบ และการประเมินผลงานวิจัย.....	60
4.1 คุณสมบัติของเครื่องพีซี และฟ็อกเก็ตพีซีที่ใช้ในการทดสอบ.....	60
4.2 ขั้นตอนการดำเนินการทดสอบ.....	60
4.2.1 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงผลของแผนที่ การเลื่อนแผนที่ และการซูมบนเครื่องพีซี.....	61
4.2.2 ขั้นตอนการทดสอบการหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุดบนเครื่องพีซี.....	63
4.2.3 ทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี.....	66
4.2.4 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงผลของแผนที่ การเลื่อนแผนที่ และการซูมบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี.....	70
4.2.5 ขั้นตอนการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดพร้อมบันทึกผลบน เครื่องฟ็อกเก็ตพีซี.....	72
4.2.6 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงตำแหน่งจากดาวเทียม บนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี.....	75
4.2.7 ขั้นตอนการเปรียบเทียบผลการทดสอบบนเครื่องพีซี กับบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี.....	76
บทที่ 5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1 สรุปผลงานวิจัย.....	79
5.2 ข้อจำกัดของ โปรแกรม.....	79
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ซิมเปิลกราฟ(Simple graph).....	3
2.2 มัลติกราฟ.....	4
2.3 กราฟสำหรับเมตริกซ์ประชิด.....	5
2.4 กราฟสำหรับเมตริกซ์ตักกระทบ.....	6
2.5 กราฟสำหรับลำดับเส้น.....	7
2.6 กราฟเชื่อมโยง.....	7
2.7 กราฟที่มีน้ำหนัก.....	8
2.8 Euler path.....	8
2.9 วัฏจักรฮามิลโทเนียน.....	9
2.10 การเคลื่อนที่จากจุด p ไปยังจุด q	11
2.11 การเคลื่อนที่จากรูป G ไปยังรูป H	12
2.12 ตัวอย่าง Uniform Scaling.....	12
2.13 ตัวอย่าง Different Scaling.....	13
2.14 การเปลี่ยนขนาดจากรูป G ไปเป็น H	13
2.15 แสดงภาพรวมของระบบจีพีเอส.....	14
2.16 แสดงกลุ่มดาวเทียมจีพีเอส โดยมีระนาบวงโคจร 6 ระนาบ.....	15
2.17 แสดงภาพฉายของระนาบวงโคจรดาวเทียม ณ เวลาหนึ่ง.....	15
2.18 แสดงการทำงานในส่วนควบคุม.....	16
2.19 แสดงสถานที่ตั้งของสถานีควบคุม.....	17
2.20 แสดงการประยุกต์ใช้งานในส่วนของผู้ใช้.....	18
2.21 แสดงสัญญาณที่ถูกส่งออกมาจากดาวเทียม.....	21
2.22 แสดงภาพเสปคตรัมความถี่ของสัญญาณจากดาวเทียม.....	22
2.23 แสดงรายละเอียดข่าวสารการนำร่อง.....	23
2.24 แสดงภาพบล็อคโคอะแกรมของเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส.....	24
2.25 แสดงภาพการถอดรหัสข้อมูลข่าวสารการนำร่อง.....	25
2.26 แสดงภาพการตัดกันของระยะห่างจากดาวเทียมอันเป็นตำแหน่งของเครื่องรับ.....	26
2.27 ฟ็อดเก็ตพีซี.....	36
2.28 Memory แบบ CompactFlash.....	38
2.29 Memory แบบ Ultra CompactFlash.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.30 Memory แบบ MultiMediaCard.....	40
2.31 Memory แบบ Secure Digital.....	40
2.32 Memory แบบ miniSD cards.....	41
2.33 ระบบเมตเสจใน windows.....	46
2.34 ตัวอย่างการส่งเมตเสจของ windows 1 ในการกดปุ่ม.....	47
2.35 การจัดการของฟังก์ชัน WinMain และ WindowProc.....	47
2.36 ตัวอย่างการส่งเมตเสจในลักษณะต่างๆ.....	48
3.1 แสดงขั้นตอนอย่างสรุป.....	53
3.2 แสดงขั้นเตรียมข้อมูล.....	54
3.3 แสดงขั้นเตรียมงานบนพีซี.....	55
3.4 แสดงขั้นสร้างโปรแกรมบนพ็อกเก็ตพีซี.....	57
3.5 แสดงขั้นตอนการติดต่อเพื่อรับข้อมูล.....	59
4.1 แสดงผลของแผนที่.....	61
4.2 แสดงผลการเลื่อนแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.1 (เลื่อนขึ้นและไปทางซ้าย).....	62
4.3 แสดงผลการซูมแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.1 (ลดขนาดลง).....	63
4.4 ตัวอย่างการหาตำแหน่งเริ่มต้นที่ใกล้ที่สุดบนพีซี.....	64
4.5 ตัวอย่างการหาตำแหน่งเริ่มต้นที่ใกล้ที่สุดที่เกิดข้อผิดพลาดขึ้น.....	65
4.6 แสดงบริเวณของจุดที่เกิดข้อผิดพลาดขึ้น.....	66
4.7 การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี(ตัวอย่างที่ 1).....	67
4.8 การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี(ตัวอย่างที่ 2).....	68
4.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับจำนวนจุดยอด.....	70
4.10 แสดงผลของแผนที่.....	70
4.11 แสดงผลการเลื่อนแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.10.....	71
4.12 แสดงผลการซูมแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.10.....	71
4.13 ตัวอย่างเส้นทางสั้นสุด.....	72
4.14 ตัวอย่างเส้นทางสั้นสุด.....	73
4.15 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับจำนวนจุดยอด.....	74
4.16 ตำแหน่งที่ได้จากจีพีเอส.....	75
4.17 ตำแหน่งที่ได้จากจีพีเอส.....	76
4.18 กราฟเปรียบเทียบเวลาที่คำนวณบนเครื่องพ็อกเก็ตพีซี และเครื่องพีซี.....	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงความเร็วของซีพียู.....	36
4.1 ผลการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี.....	69
4.2 ผลการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องที่ก่อให้เกิดพีซี.....	73
4.3 เปรียบเทียบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องที่ก่อให้เกิดพีซี และเครื่องพีซี.....	76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เนื่องจากผู้เดินทางจำนวนมากในปัจจุบันไม่มีความชำนาญในเส้นทางการเดินทาง ทำให้ต้องศึกษาแผนที่ในการเดินทางซึ่งมีความไม่สะดวก ดังนั้นเพื่อที่จะให้เกิดความสะดวกและสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น จึงได้มีการนำแผนที่มาปรับเพื่อให้ใช้ได้บนพ็อคเก็ตพีซี โดยแสดงเส้นทางที่ต้องการเดินทางไป ซึ่งจะเป็นวิธีที่สั้นที่สุด เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วต่อการเดินทางและเข้าใจได้ง่าย

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อให้ผู้เดินทางสามารถไปถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการได้โดยใช้เส้นทางที่สั้นที่สุด
- 2) เพื่อต้องการให้เกิดความสะดวกในการเดินทางและใช้งานได้ง่ายกว่าแผนที่ปกติ
- 3) เพื่อนำความรู้ทางคณิตศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับกราฟวิธีสั้นที่สุด
- 4) เพื่อศึกษาการเขียนโปรแกรมบนพ็อคเก็ตพีซี
- 5) เพื่อให้ได้ระบบนำทางที่ใช้ได้บนพ็อคเก็ตพีซี

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

- 1) ค้นหาเส้นทางสั้นที่สุดบนแผนที่ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร
- 2) รองรับเส้นทางที่เป็น two-way เท่านั้น และไม่พิจารณาจุดกลับรถได้สะพาน
- 3) ค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดโดยไม่คำนึงถึงเวลาในการเดินทาง
- 4) สามารถบอกตำแหน่งของผู้ใช้ได้ว่า ผู้ใช้อยู่ ณ ตำแหน่งไหนบนแผนที่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ระบบนำทางบนพ็อคเก็ตพีซีทำให้ไปถึงจุดหมายปลายทางได้ในระยะทางที่สั้นที่สุด
- 2) มีความสะดวกสบายในการใช้งานมากกว่าการใช้แผนที่ปกติ
- 3) สามารถนำความรู้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้งานในชีวิตจริงได้

1.5 ขั้นตอนในการดำเนินงาน

- 1) ศึกษาความรู้ทางทฤษฎีกราฟเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
2) ศึกษาเนื้อหาและขั้นตอนวิธีเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทางที่สั้นที่สุด (shortest path)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) เขียนโปรแกรมการเดินทางสั้นที่สุดด้วยภาษาที่เคยได้เรียนรู้อบน PC (ภาษา C , Visual Basic)
- 4) ศึกษาแผนที่เส้นทางการเดินทางและเก็บข้อมูล
- 5) ศึกษาโปรแกรมที่จะใช้เขียนลงบนพ็อคเก็ตพีซี
- 6) แปลงรูปแบบภาษาจากที่เขียนบน PC ไปสู่ภาษาที่ใช้บนพ็อคเก็ตพีซี (ภาษา EVC++ 4.0)
- 7) ทดสอบและปรับปรุงโปรแกรมเพื่อให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ
- 8) จัดทำเอกสารประกอบและนำเสนอผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.1 ปัญหาการหาเส้นทางสั้นที่สุด

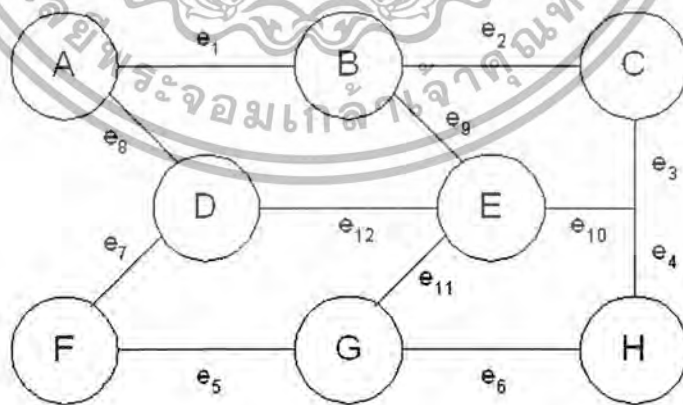
2.1.1 ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น

ทฤษฎีกราฟเป็นสาขาหนึ่งในวิชาคณิตศาสตร์ ที่สามารถนำไปประยุกต์ในสาขาอื่นๆ ได้มากมาย และในปัญหาพิเศษหัวข้อนี้ ได้นำทฤษฎีกราฟมาประยุกต์ใช้ในการคำนวณหาเส้นทางสั้นที่สุดในการเดินทาง โดยมีทฤษฎีและนิยามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพิเศษนี้ ดังนี้

นิยามที่ 2.1 ซิมเปิลกราฟ(Simple graph or Indirected graph) ประกอบด้วยเซตสองเซต

- 1) เซต V เป็นเซตจำกัดที่มีสมาชิก เรียกว่า จุดยอด (Vertices/Point/Nodes)
- 2) เซต E เป็นเซตที่มีสมาชิก เรียกว่า เส้น (Edges/Arcs) โดยที่เส้น e แต่ละเส้นใน E ตรงกับคูที่ไม่เป็นอันดับของจุดยอดใน V

ถ้าเส้น e เส้นหนึ่งตรงกับคูของจุดยอด u และ v เพียงจุดเดียว เขียน $e = \{u,v\} = \{v,u\}$ เขียนแทนกราฟ G ด้วย $G = (V,E)$ เมื่อต้องการเน้นทั้ง 2 ส่วนของ G และถ้าไม่บอกเป็นอย่างอื่น สมมติว่าเซต E และ V เป็นเซตที่มีสมาชิกจำกัด เพื่อความสะดวก ในกรณีที่เซต E และ V เป็นเซตที่มีสมาชิกไม่มากนัก ใช้แผนภาพนระนาบแทนกราฟได้ ดังนี้

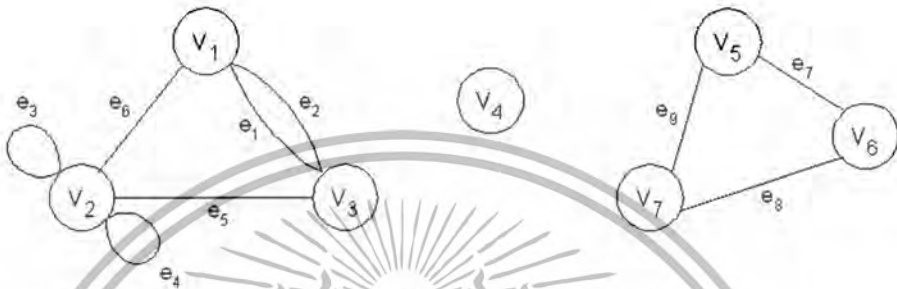
รูปที่ 2.1 ซิมเปิลกราฟ(Simple graph)

หมายเหตุ สำหรับกราฟ G ถ้า $e = \{v,u\}$ เป็นเส้นของ G จะเรียกจุดยอด u และ v ว่าอยู่

ประชิดกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(adjacent) ใน G และ กล่าวว่า เส้น e อินซิเดนท์(incident) บนจุดยอด u และ v หรือเส้น e เชื่อมโยง(connect) จุดยอด u และ v

นิยามที่ 2.2 กราฟ G จะเป็นมัลติกราฟ(multigraph) จะประกอบด้วย จุดยอด และเส้น โดยมี การเชื่อมโยงหลายเส้น(multiple edges) และการเขียนครบรอบของจุดๆ หนึ่ง

รูปที่ 2.2 มัลติกราฟ

- ข้อสังเกต**
- การเกิดเส้นที่ต่างกันจากคู่ของจุดยอดจุดเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ในรูปที่ 2 เส้น e_1 และ e_2 ตรงกับคู่ (V_1, V_3) ของจุดยอด เส้นเช่นนี้เรียกว่าเส้นขนาน(parallel edge)
 - การเกิดเส้นที่อยู่ในรูป (v, v) ซึ่งจะเรียกว่า ลูป(loop) ตัวอย่างเช่น ในรูปที่ 2.2 เส้น e_3 หมายถึง (V_2, V_2) เป็นลูป
 - ในรูปที่ 3 จะเห็นว่าไม่มีเส้นที่ตกกระทบบนจุดยอด V_4 เรียกว่า จุดยอดเดี่ยว (isolation)

กราฟที่ไม่มีลูป หรือเส้นขนาน เรียกว่า ซิมเปิลกราฟ

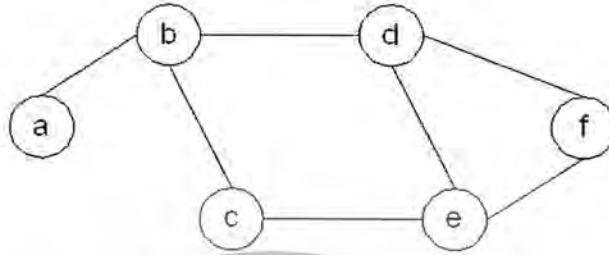
นิยามที่ 2.3 เมตริกซ์ประชิด(Adjacency Matrix)

เท่าที่ผ่านมา ได้แทนกราฟรูปหนึ่งด้วยการเขียนภาพ แต่ในบางครั้ง เช่น เมื่อใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์กราฟ โดยต้องการการแทนที่ที่มีรูปแบบเหมาะสมกว่า วิธีหนึ่งในการแทนกราฟคือใช้เมตริกซ์ประชิด

ให้ $V(G) = \{V_1, V_2, \dots, V_{V(G)}\}$ เป็นเซตของจุดในกราฟ G เมตริกซ์ประชิดของ G เขียนแทนด้วย $A(G)$ จะเป็นเมตริกซ์ขนาด $V(G) \times V(G)$ และ $A(G) = [a_{ij}]$ โดยที่ a_{ij} เป็นจำนวนของเส้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากบทนิยามนี้เห็นได้ชัดเจนว่า $A(G)$ เป็นเมตริกซ์สมมาตร(symmetric matrix) ในกรณีที่ G เป็นซิมเพลกราฟ สมาชิกในแนวเส้นทแยงมุมหลักของ $A(G)$ จะเท่ากับ 0 ยิ่งไปกว่านั้น ผลรวมของสมาชิกในแต่ละแถวมีค่าเท่ากับดีกรีของจุดในกราฟ G

รูปที่ 2.3 กราฟสำหรับเมตริกซ์ประชิด

ในการหาเมตริกซ์ประชิดของกราฟในรูปที่ 2.3 จะเลือกจุดยอดในอันดับใดๆ ก็ได้ เช่น a, b, c, d, e, f แล้วเขียนแถวและคอลัมน์ของเมตริกซ์ชุดหนึ่ง ด้วยจุดยอดที่มีการเรียงอันดับแล้ว

สมาชิกในเมตริกซ์จะมีค่าเป็น 1 ถ้ามีเส้นเชื่อมโยงจุดยอดของแถวและคอลัมน์ในกราฟ และมีค่าเป็น 0 ถ้าไม่มีเส้นเชื่อมโยงจุดยอดของแถวและคอลัมน์ในกราฟ

ดังนั้นในกรณีนี้ เมตริกซ์ประชิดสำหรับกราฟในรูปที่ 3 จะแสดงได้ดังนี้

	a	b	c	d	e	f
a	0	1	0	0	0	0
b	1	0	1	1	0	0
c	0	1	0	0	1	0
d	0	1	0	0	1	1
e	0	0	1	1	0	1
f	0	0	0	1	1	0

นิยามที่ 2.4 เมตริกซ์ตักกระทบ(Incidence matrix)

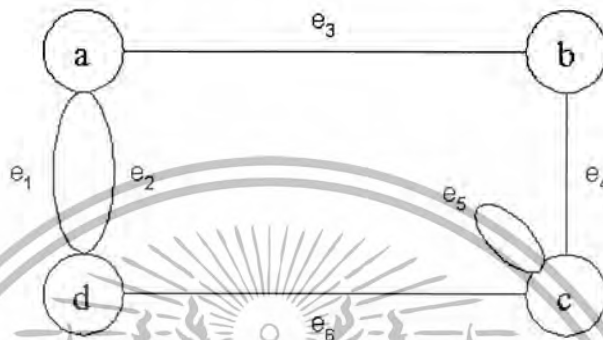
ให้ $V(G) = \{V_1, V_2, \dots, V_{V(G)}\}$ และ $E(G) = \{e_1, e_2, \dots, e_{E(G)}\}$ เป็นเซตของจุดของเซตของเส้นกราฟ G เมตริกซ์ตักกระทบของกราฟ G เขียนแทนด้วย $I(G)$ จะเป็นเมตริกซ์ขนาด $V(G) \times E(G)$ และ $I(G) = [X_{ij}]$ โดยที่ X_{ij} เป็นจำนวนครั้งที่จุด V ตกกระทบกับเส้น e_j ซึ่ง X_{ij} จะมีค่าเท่ากับ 0 หรือ 1 เท่านั้น

จากบทนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$d(v_j) = \sum_{j=1}^{E(G)} X_{ij}$$

และผลรวมของสมาชิกในแต่ละคอลัมน์ของ $I(G)$ มีค่าเท่ากับ 2 ในกรณีที่ G เป็นฉิมเปิด กราฟ X_{ij} จะมีค่าเท่ากับ 0 หรือ 1 เท่านั้น

รูปที่ 2.4 กราฟสำหรับเมตริกซ์ตักกระทบ

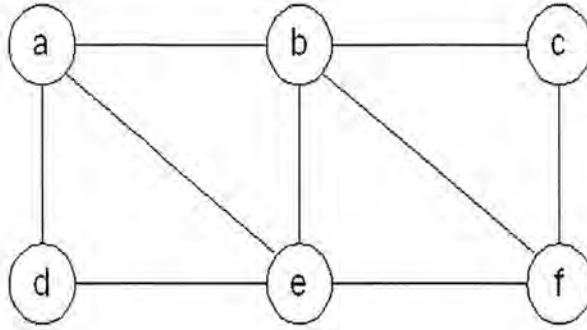
จากรูปที่ 2.4 สามารถกำหนดเมตริกซ์ตักกระทบได้ดังนี้

$$I(G) = \begin{matrix} & \begin{matrix} e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & e_5 & e_6 \end{matrix} \\ \begin{matrix} a \\ b \\ c \\ d \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

นิยามที่ 2.5 ให้ G เป็นกราฟ ให้ v และ w เป็นจุดยอดใน G

- 1) วิธี (path) จาก v ไป w ยาว n คือลำดับเส้นจาก v ไป w ยาว n โดยที่เส้นทางทั้งหมดต่างกัน
- 2) วิธีอย่างง่าย (simple path) จาก v ไป w ยาว n คือ วิธีในรูป $(v_0, v_1, v_2, \dots, v_n)$ และจุดยอด $v_0, v_1, v_2, \dots, v_{n-1}$ แตกต่างกัน
- 3) วัฏจักร (circuit or cycle) คือ วิธีจาก v ไป v
- 4) วัฏจักรอย่างง่าย (simple circuit) คือ วัฏจักร ในรูป $(v_0, v_1, v_2, \dots, v_n)$ เมื่อ $v_0 = v_n$ และจุดยอด $v_0, v_1, v_2, \dots, v_{n-1}$ แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

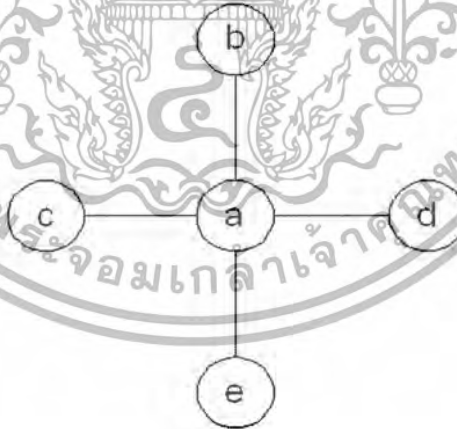

รูปที่ 2.5 กราฟสำหรับลำดับเส้น

จากรูปที่ 5

ลำดับ {a,e,d,a,b,c,f}	เป็น	วิถี
ลำดับ {a,b,c,f}	เป็น	วิถีอย่างง่าย
ลำดับ {f,e,a,b,e,f}	เป็น	วัฏจักร
ลำดับ {a,b,c,f,e,a}	เป็น	วัฏจักรอย่างง่าย

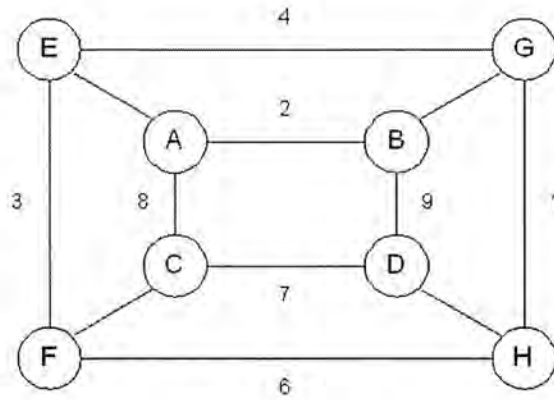
นิยามที่ 2.6 กล่าวว่ากราฟ G เป็นกราฟเชื่อมโยง (connected graph) ถ้ากำหนดจุดยอด V และ W ใดๆ ที่ต่างกัน จะมีวิถีจาก V ไป W เสมอ

รูปที่ 2.6 กราฟเชื่อมโยง

นิยามที่ 2.7 กล่าวว่า กราฟ G เป็นกราฟที่มีน้ำหนัก (weighted graph / labeled graph) เมื่อเส้นแต่ละเส้น e ใน G ถูกกำหนดด้วยจำนวนจริงที่ไม่เป็นลบ เรียกจำนวนจริงดังกล่าวนี้ว่า น้ำหนักของเส้น e และเขียนแทนด้วย $W_G(e)$ หรือ $W(e)$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

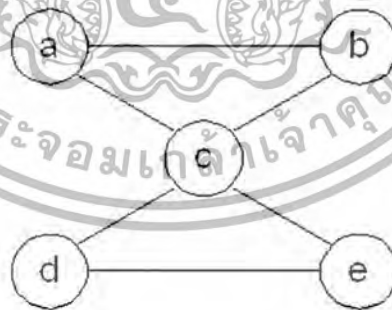

รูปที่ 2.7 กราฟที่มีน้ำหนัก

เรียกกราฟในรูปที่ 8 ว่าเป็นกราฟที่มีน้ำหนักโดยทั่วไปค่าที่กำหนดให้กับเส้นในกราฟ อาจแทนค่าใช้จ่าย ระยะทาง หรือเวลา

นิยามที่ 2.8 วงจรออยเลอร์ (Euler circuit) ในกราฟ G คือ วัฏจักรอย่างง่ายใน G ซึ่งแต่ละเส้นของ G ปรากฏอยู่เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

นิยามที่ 2.9 วิถ้ออยเลอร์ (Euler path) ในกราฟ G คือ วิถีที่ประกอบด้วยทุกๆ เส้นของ G ที่ไม่มีการใช้เส้นใดซ้ำ

รูปที่ 2.8 วิถ้ออยเลอร์

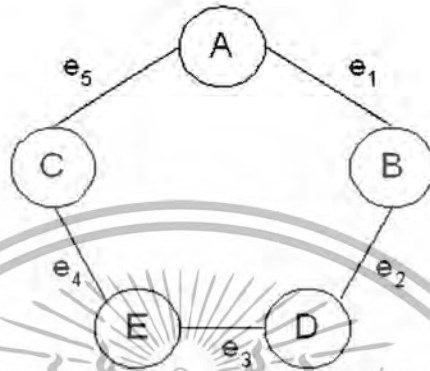
จากรูปที่ 2.8 ลำดับ $\{a,b,c,d,e,c,a\}$ เป็นลำดับที่ไม่มีเส้นซ้ำ จึงเป็นวิถ้ออยเลอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามที่ 2.10 วัฏจักรฮามิลโทเนียน (Hamiltonian circuit)

วัฏจักรฮามิลโทเนียนในกราฟ G คือ วิถีที่เริ่มต้นและจบที่จุดยอดเดียวกัน แต่ต้องผ่านจุดยอดแต่ละจุดใน G เพียงครั้งเดียวและครบทุกจุด โดย path $X_0, X_1, X_2, \dots, X_{n-1}, X_n$

ในกราฟ $G = (V, E)$ ถ้า $V = \{ X_0, X_1, X_2, \dots, X_{n-1}, X_n \}$ และ $X_i \neq X_j$ เมื่อ $0 \leq i < j \leq n$

รูปที่ 2.9 วัฏจักรฮามิลโทเนียน

2.1.2 ปัญหาการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest - Route Problem)

- ปัญหาการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด เป็นปัญหาเกี่ยวกับการหาวิถี(path) ที่สั้นที่สุดในเครือข่ายจากจุดยอด(node) หนึ่งไปยังอีกจุดยอดหนึ่ง
- ถ้าทุกเส้นเชื่อมในเครือข่ายมีระยะทางไม่เป็นลบ แล้วจะสามารถใช้ Labeling Algorithm ในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดจากจุดยอดหนึ่งไปยังทุกจุดยอดในเครือข่ายได้
- คำว่า “เส้นทาง” ในชื่อของปัญหาไม่ได้หมายถึงระยะทางเท่านั้น บางครั้งอาจจะหมายถึง เวลา ต้นทุน หรืออื่นๆ ด้วย

2.1.3 ขั้นตอนวิธีการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest - Route Algorithm)

Note : ใช้สัญลักษณ์ [] แทน permanent label และ () แทน tentative label

- **ขั้นที่ 1 :** ให้ permanent label ของจุดยอด 1 เป็น $[0, S]$ โดยเลขตัวแรกเป็นระยะทางจากจุดยอด 1 ส่วนเลขตัวที่สองเป็นจุดยอดที่อยู่ก่อนหน้า(preceding node) เนื่องจากจุดยอด 1 ไม่มีจุดยอดที่อยู่ก่อนหน้า ดังนั้น จะใช้ S แทนจุดยอดเริ่มต้น
- **ขั้นที่ 2 :** คำนวณ tentative labels คือ (d, n) สำหรับจุดยอดที่เชื่อมกับ จุดยอด 1

โดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

d = ระยะทางจาก จุดยอด 1 ไปยังจุดยอดที่กำลังพิจารณา เรียก d ว่า ค่าระยะทาง(distance value)

สำหรับ n จะหมายถึงจุดยอดก่อนหน้าโดยตรง บนเส้นทางจากจุดยอด 1 มายังจุดยอดนี้ เรียก n ว่า ค่าจุดยอดก่อนหน้า(preceding node value)

- **ขั้นที่ 3 :** เลือกจุดยอดที่ tentative label มีค่า distance value น้อยที่สุด เช่น สมมติให้เป็นจุดยอด k จะกำหนดให้จุดยอด k เป็นจุดยอดใหม่ที่มี permanent label หากทุกจุดยอดมี permanent label ทั้งหมดแล้ว ให้ไปทำขั้นที่ 5

- **ขั้นที่ 4 :** สำหรับแต่ละจุดยอดที่ยังไม่มี permanent label และเชื่อมกับจุดยอด k ที่เลือกในขั้นที่ 3 ให้คำนวณหาค่า t ดังนี้

$$t = (\text{ระยะทางจากจุดยอด } k \text{ ไปยังจุดยอด } i) + (\text{ค่า distance value ที่จุดยอด } k)$$

ถ้า non – permanently labeled node มี tentative label ให้เปรียบเทียบกับ t กับค่า distance value ปัจจุบันที่กำลังพิจารณา

- ถ้า $t <$ ค่า distance value ของ tentatively labeled node ให้แทนที่ tentative label ด้วย (t, k)
- ถ้า $t \geq$ ค่า distance value ของ tentatively labeled node ยังคงใช้ tentative label ตัวเดิม

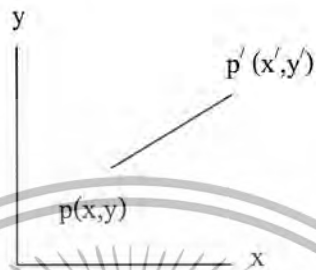
ถ้า non – permanently labeled node ไม่มี tentative label ให้สร้าง tentative label ของ (t, k) สำหรับจุดยอดที่กำลังพิจารณา กลับไปที่ขั้นที่ 3

- **ขั้นที่ 5 :** permanent labels แสดงระยะทางที่สั้นที่สุดจากจุดยอด 1 ไปยังแต่ละจุดยอด เช่นเดียวกับจุดยอดที่อยู่ก่อนหน้าบนเส้นทางที่สั้นที่สุด ซึ่งเส้นทางที่สั้นที่สุดสามารถหาได้จากการทำย้อนกลับโดยเริ่มต้นที่จุดยอดที่กำหนดให้ และเคลื่อนกลับไปยังจุดยอดที่อยู่ก่อนหน้าทำเช่นนี้ไปจนกระทั่งถึงจุดยอด 1 ซึ่งเป็นจุดยอดตั้งต้น

2.2 หลักการการเลื่อนและเปลี่ยนแปลงขนาดของภาพ

2.2.1 การเลื่อนตำแหน่ง (transformation)

การเลื่อนตำแหน่ง คือ การเปลี่ยนตำแหน่งของวัตถุจากตำแหน่งของจุดหนึ่ง ไปสู่อีกจุดหนึ่ง โดยมีเส้นทางการเคลื่อนย้ายเป็นเส้นตรง

รูปที่ 2.10 การเคลื่อนที่จากจุด p ไปยังจุด p'

โดย

$$x' = x + t_x$$

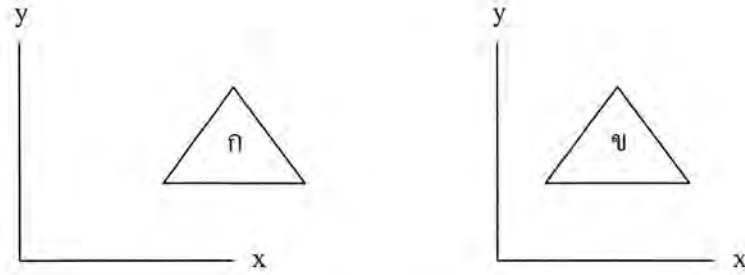
$$y' = y + t_y$$

และ t_x, t_y คือ ระยะทางของการเปลี่ยนตำแหน่ง (transformation distant) หรือแปลงให้อยู่ในรูปเมตริกซ์ได้

$$P = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}, \quad P' = \begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix}, \quad T = \begin{bmatrix} t_x \\ t_y \end{bmatrix}$$

นั่นคือ $P' = P + T$

ด้วยวิธีนี้การเปลี่ยนตำแหน่งก็จะให้รูปแบบเดิมที่สมบูรณ์ และทุกจุดที่ถูกเคลื่อนย้ายต้องทำการวาดเส้นตรงระหว่างจุดขึ้นมาใหม่

รูปที่ 2.11 การเคลื่อนที่จากรูป ก ไปยังรูป ข

2.2.2 การเปลี่ยนขนาดภาพ (Scaling)

การเปลี่ยนขนาดภาพ คือ การเปลี่ยนขนาดของวัตถุ โดยการนำจุด (x, y) ของแต่ละมุมมาคูณกับ scaling factors S_x และ S_y จะได้จุดใหม่ (x', y') ในรูปของสมการคือ

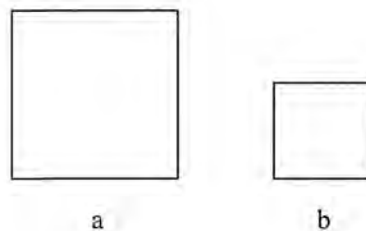
$$x' = x * S_x, y' = y * S_y$$

ซึ่งเขียนในรูปเมตริกซ์ได้

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} S_x & 0 \\ 0 & S_y \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

ค่าของ scaling factors S_x และ S_y

- ถ้ามีค่าน้อยกว่า 1 จะเป็นการลดขนาดของวัตถุ
- ถ้ามีค่ามากกว่า 1 จะเป็นการเพิ่มขนาดของวัตถุ
- ถ้ามีค่าเท่ากับ 1 ขนาดของวัตถุจะเท่าเดิม
- ถ้า S_x และ S_y เป็นค่าเดียวกันจะเรียกว่า “Uniform Scaling”

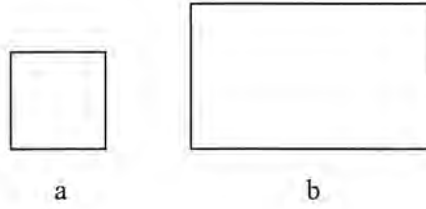

a

b

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้รูปที่ 2.12 ตัวอย่าง Uniform Scaling ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถ้า S_x และ S_y เป็นมีค่าต่างกันจะเรียกว่า “Different Scaling”

รูปที่ 2.13 ตัวอย่าง Different Scaling

การควบคุมตำแหน่งของวัตถุที่ถูกเปลี่ยนขนาด ทำได้โดยกำหนดจุดกำหนด (fixed point) (x_f, y_f) เพื่อให้ระยะห่างของวัตถุ จะห่างจากจุดกำหนดเป็นอัตราส่วนคงที่

รูปที่ 2.14 การเปลี่ยนขนาดที่จากรูป ก ไปเป็น ข

โดยใช้สมการ

$$x' = x_f + (x - x_f)S_x$$

$$y' = y_f + (y - y_f)S_y$$

จัดรูปได้เป็น

$$x' = x(S_x) + x_f(1 - S_x)$$

$$y' = y(S_y) + y_f(1 - S_y)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 จีพีเอส (GPS - The Global Positioning System)

2.3.1 ภาพรวมของระบบ (System Overview)

ระบบของจีพีเอส ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

- (1) ส่วนของกลุ่มดาวเทียม(Space Segment)
- (2) ส่วนสถานีควบคุม(Operation Control Segment)
- (3) ส่วนของผู้ใช้(User Receiving Segment)

รูปที่ 2.15 แสดงภาพรวมของระบบจีพีเอส

2.3.1.1 ส่วนของกลุ่มดาวเทียม (Space Segment)

ส่วนของกลุ่มดาวเทียมจีพีเอส ประกอบด้วยกลุ่มดาวเทียมนำฟอสตาร์ 24 ดวง ในวงโคจร เซมิซิงโครนัส(Semi - Synchronous Orbit) ประมาณ 12 ชั่วโมง ดาวเทียมจะถูกจัดใน 6 ระนาบวงโคจร ซึ่งจะมีดาวเทียม 4 ดวง ในแต่ละระนาบวงโคจรจะมีมุมเอียง(Inclination Angles) 55 องศา สัมพันธ์กับเส้นศูนย์สูตร(Equator) ของโลกและดาวเทียม โดยจะมีความสูงเฉลี่ยของการโคจร 20000 กิโลเมตร (10911 Nautical Miles) เหนือผิวโลก

ดาวเทียมจะโคจร 1 รอบ ใช้เวลาประมาณ 11 ชั่วโมง 58 นาที โดยจะวนตามเส้นทางเหนือผิวโลกซ้ำกันทุก ๆ 23 ชั่วโมง 56 นาที ผู้ใช้อยู่ ณ ตำแหน่งคงที่บนพื้นดิน จะเห็นดาวเทียมดวงเดิมในแต่ละวันผ่านเส้นทางเดิมในท้องฟ้า แต่ดาวเทียมจะขึ้นและตกเร็วขึ้น 4 นาทีในแต่ละวันเนื่องจากโลกหมุนรอบตัวเอง ดาวเทียมจะถูกวางตำแหน่งในระบบวงโคจรที่จะทำให้ดาวเทียม 4 ดวงในระนาบนั้น สามารถบอกตำแหน่ง ณ จุดสังเกตได้ในทุก ๆ ที่บนโลก

รูปที่ 2.16 แสดงกลุ่มดาวเทียมจีพีเอส โดยมีระนาบวงโคจร 6 ระนาบ

รูปที่ 2.17 แสดงภาพถ่ายของระนาบวงโคจรดาวเทียม ณ เวลาหนึ่ง

ดาวเทียมจะส่งสัญญาณเพื่อวัฏระยะทางออกมาบนความถี่ D – Band 2 ย่าน คือ Link 1 (L1) ที่ 1575.42 MHz และ Link 2(L2) ที่ 1227.6 MHz สัญญาณดาวเทียมจะถูกส่งไปโดยใช้เทคนิคสเปกตรัมแผ่กระจาย(Spread Spectrum) โดยใช้รหัสที่แตกต่างกันอยู่ 2 รหัส คือ รหัส C/A (coarse/acquisition code) ที่มีความถี่ 1.023 MHz บน L1 และรหัส P(Precision code) ความถี่ 10.23 MHz บนทั้ง L1 และ L2

รหัส C/A และรหัส P นี้ สามารถถูกใช้เพื่อบอกระยะทางระหว่างดาวเทียมกับผู้ใช้งานได้ แต่อย่างไรก็ตาม ปกติรหัส P จะถูกเข้ารหัสไว้ และสามารถที่จะใช้บอกระยะทางระหว่างทางการเท่านั้น รหัส P ที่ถูกเข้ารหัสอีกครั้งเรียกว่า รหัส Y ส่วนข่าวสารการนำร่อง(Navigation

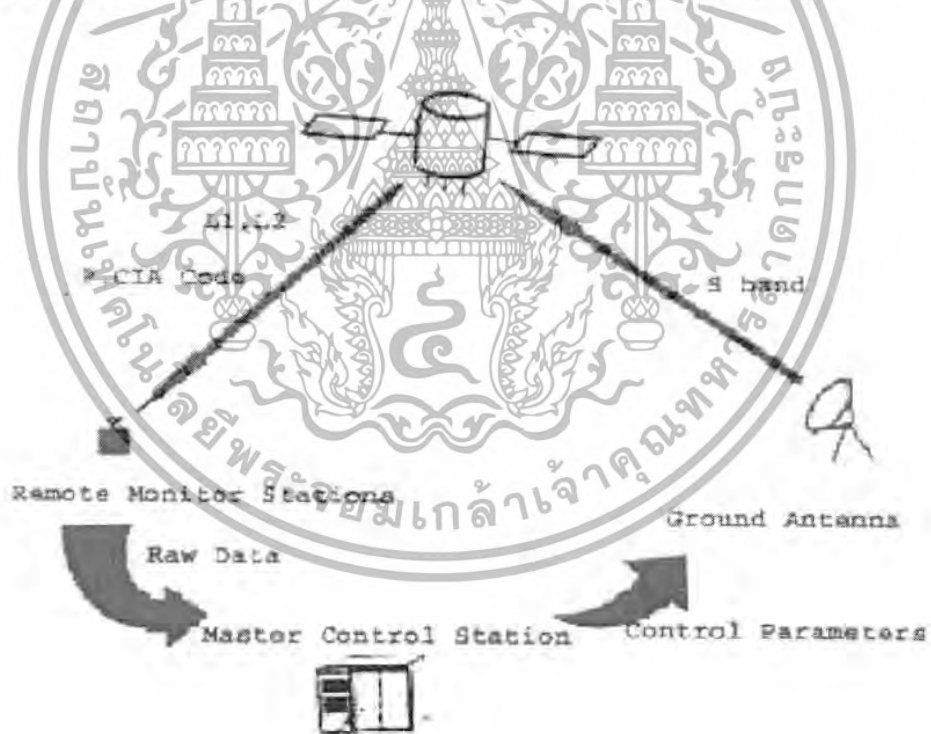
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับนักเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Message) คือ ข้อมูลไบนารี สัญญาณนาฬิกาของดาวเทียม(Satellite Clock-Data) ข้อมูลอีพิเมอร์ซิส (Satellite Ephemeris Data) สำหรับดาวเทียมที่ส่งสัญญาณข้อมูลที่ใช้แก้ไขข้อผิดพลาด ที่เกิดจากการเดินทางผ่านชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์(Ionosphere Signal – Propagation Correction Data) ข้อมูลอัลมาแนคของดาวเทียม(Satellite Almanac Data)สำหรับดาวเทียมทุกดวงในกลุ่ม

2.3.1.2 ส่วนของสถานีควบคุม (Operation Control Segment)

ส่วนของสถานีควบคุมจะมีส่วนรับผิดชอบการทำงานต่างๆ ของดาวเทียมจีพีเอส เช่น การรักษาดำเน่งดาวเทียม(Station Keeping) ตรวจสอบสภาพและระบบต่างๆ บนดาวเทียม ตรวจสอบแผงเซลล์แสงอาทิตย์(Solar cell) ระดับพลังงานของแบตเตอรี่ การเปิดดาวเทียมสำรอง ปรับปรุงข้อมูลเวลา ข้อมูลอีพิเมอร์ซิส(Ephemeris Data) ข้อมูลอัลมาแนค(Almanac) และตัวชี้ค่าอื่นๆ ในข่าวสารการนำร่องวันละครั้งหรือตามแต่ความจำเป็น

ส่วนควบคุมประกอบด้วย 3 ส่วน คือ สถานีสังเกตการณ์(Monitor Station) สถานีควบคุมหลัก(Master Control Station) และงานสายอากาศภาคพื้นดิน(Ground Antenna)

รูปที่ 2.18 แสดงการทำงานในส่วนควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) สถานีสังเกตการณ์ (Monitor Station)

สถานีสังเกตการณ์จะมีเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส ทั้ง 2 ความถี่(L1 และ L2) โดยจะทำการวัดค่าชูโดเรนจ์ และเคลตาเรนต์ ของแต่ละดาวเทียมที่ผ่านสถานีและมีนาฬิกา Cesium 2 ตัวที่ตั้งเวลาเพื่อใช้ในการอ้างอิงกับเวลาของระบบจีพีเอส

สัญญาณจากดาวเทียมที่ส่งมาถึงสถานีสังเกตการณ์นั้นมีการหักเหและล่าช้าในชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์ และ โทรโปสเฟียร์ เรียกการล่าช้านี้ว่า ไอโอโนสเฟียร์ดีเลย์ (Ionosphere Delay) และโทรโปสเฟียร์ดีเลย์(Tropospheric Delay) การล่าช้านี้จะทำให้เกิดการผิดพลาดของข้อมูล ซึ่งการแก้ไขนั้น สถานีสังเกตการณ์จะรวบรวมข้อมูลจากสัญญาณที่ได้รับทั้ง 2 ความถี่ อุณหภูมิ ความดันบรรยากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ และจะส่งไปยังสถานีควบคุมหลักโดยกรมอวกาศนาวิกวิทยาของสหรัฐอเมริกา เพื่อทำการคำนวณหาค่าความผิดพลาดและหาข้อมูลที่ต้องใช้ต่อไป

2) สถานีควบคุมหลัก (Master Control Station)

สถานีควบคุมหลักมีหน้าที่ในการประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจากสถานีสังเกตการณ์เพื่อตรวจสอบและกำหนดค่าสัญญาณนาฬิกาของดาวเทียม ข้อมูลอัตรานาฬิกา ข้อมูลลิฟต์เมอริสให้ถูกต้อง โดยเริ่มจากการแก้ไขค่าชูโดเรนจ์ที่เกิดจากการล่าช้าเนื่องจากการผ่านชั้นบรรยากาศของทุก ๆ สถานีสังเกตการณ์ จากนั้นจึงนำไปผ่านคาลมานฟิลเตอร์(Kalman Filter) เพื่อให้ได้ค่า และค่าการเคลื่อนของสัญญาณนาฬิกาที่ถูกต้อง โดยฟิลเตอร์จะถูกอัปเดตทุก ๆ 15 นาที ด้วยค่าตำแหน่งของดาวเทียมที่ถูกคำนวณในระบบโคออดิเนตแบบ Earth - Center Earth - Fixed (ECEF) สถานีควบคุมหลักจะเป็นศูนย์กลางในการทำงานของส่วนควบคุม ตั้งอยู่ที่ฐานทัพอากาศ Falcon, Colorado Spring, CO. ส่วนสถานีสังเกตการณ์จะกระจายอยู่ตามที่ต่างๆ เพื่อรับสัญญาณจากดาวเทียมในย่าน L - Band และจะส่งสัญญาณเตือนไปยังสถานีควบคุมหลักภายใน 60 วินาที หากตรวจพบความผิดพลาด

รูปที่ 2.19 แสดงสถานที่ตั้งของสถานีควบคุม

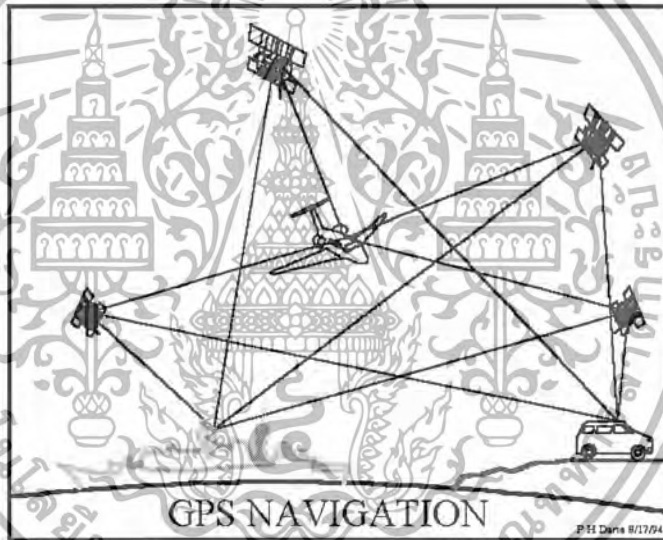
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีฉุกเฉินเพื่อลดความเสียหายของข้อมูลเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) สายอากาศภาคพื้นดิน (Ground Uplink Antenna Facility)

ส่วนของสถานีสายอากาศภาคพื้นดินที่จะทำการส่งคำสั่ง ข้อมูลการนำร่อง และข้อมูลอื่นๆ ที่เรียกว่า TT&C ซึ่งเตรียมพร้อมโดยสถานีควบคุมหลักสำหรับดาวเทียมแต่ละดวง ข้อมูลเหล่านี้จะถูกส่งไปยังสถานีเสาอากาศภาคพื้นดิน และเก็บไว้จนกว่าดาวเทียมดวงที่ต้องการส่งข้อมูล จะผ่านมาโดยจะส่งผ่านคลื่นความถี่ S – Band โดยสถานีสายอากาศจะตั้งอยู่คู่กับสถานีสังเกตการณ์

2.3.1.3 ส่วนของผู้ใช้ (User Receiving Segment)

ในส่วนของผู้ใช้นั้น ส่วนประกอบที่สำคัญคือ เครื่องรับสัญญาณจีพีเอส โดยจะรับสัญญาณ L – Band ที่ถูกส่งมาจากดาวเทียมและนำมาคำนวณเพื่อหาค่าตำแหน่ง, ความเร็วและเวลาของเครื่องรับจากนั้นจะนำค่าไปประยุกต์ใช้งานตามแต่ละลักษณะการใช้งาน

รูปที่ 2.20 แสดงการประยุกต์ใช้งานในส่วนของผู้ใช้

ส่วนประกอบหลักของเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส จะประกอบไปด้วย สายอากาศ, เครื่องรับ (Receiver) ,โปรเซสเซอร์ และอุปกรณ์อินพุต – เอาท์พุต

1) สายอากาศ (Antenna)

สัญญาณดาวเทียมจะถูกรับเข้ามาผ่านสายอากาศ ดังนั้นควรเป็นสายอากาศที่มีพาราไรซ์ของคลื่นแบบวงกลมหมุนวนขวา และได้รับในช่วงครึ่งวงกลม เนื่องด้วยสัญญาณจากดาวเทียมเป็นแบบหมุนวนขวาเสาอากาศแบบโคนิคอลเฮลิคซ์(Conical Helix Antenna) จึงเหมาะสมกับเครื่องรับจีพี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ภายใต้ลิขสิทธิ์ของกรมการขนส่งทางบก (Y) ที่อยู่ที่ 111 และ 112 สายอากาศและเครื่องรับต้องมีเป็นของตัวเอง 20.46 การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MHz ถ้าเครื่องรับแทรกสัญญาณ C/A ที่อยู่ใน L1 สายอากาศและเครื่องรับต้องมีแบนด์วิดท์ 2.046 MHz

2) เครื่องรับ (Receiver)

เครื่องรับสัญญาณจะรับสัญญาณอนาล็อกจากสายอากาศ แล้วทำการแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัลโดยใช้ A/D คอนเวอร์เตอร์ โดยอัตราการสุ่มตัวอย่างทั่วไปจะเป็นแปดหรือสิบสี่เท่าของอัตราการชิพของรหัส PRN (1.023 MHz สำหรับรหัส C/A ใน L1 และ 10.23 MHz สำหรับ P(Y) ใน L1 และ L2) โดยอัตราการสุ่มตัวอย่างอย่างน้อยที่สุดจะเป็นสองเท่าของแบนด์วิดท์สูงสุดของข่าวสาร สำหรับเครื่องรับที่แทรกเฉพาะรหัส C/A แบนด์วิดท์สูงสุดของข่าวสารจะมากกว่า 2 MHz ในเครื่องรับที่ทำการแทรกรหัส P(Y) แบนด์วิดท์สูงสุดของข่าวสารจะมากกว่า 20 MHz ข้อมูลหลังการ sampling จะถูกส่งต่อไปยังดิจิทัลซิกแนลโปรเซสเซอร์ เพื่อทำการดีมอดูเลตข้อมูลข่าวสารออกจากคลื่นพาหะ ค่าที่วัดได้และข่าวสารการนำร่องจะถูกส่งไปยังโปรเซสเซอร์

3) โปรเซสเซอร์ (Processor)

โปรเซสเซอร์จะทำการควบคุมการทำงานของเครื่องรับ โดยเริ่มจากการค้นหาสัญญาณแทรกสัญญาณและดึงข้อมูลออกจากสัญญาณ จากนั้นจะทำการประมวลผลเพื่อหาค่าตำแหน่งความเร็วและเวลาของเครื่องรับ (PVT) ในเครื่องรับสัญญาณส่วนใหญ่จะได้ค่า PVT ด้วยความถี่ 1 Hz แต่ในเครื่องรับที่ใช้ในด้านควบคุมการบินจะต้องการความถูกต้องและผลตอบสนองที่เร็วกว่า ด้วยความถี่อย่างน้อย 5 Hz

4) อุปกรณ์อินพุต - เอาท์พุต (Input - Output Element)

อุปกรณ์อินพุต - เอาท์พุต เป็นอุปกรณ์อินเตอร์เฟซระหว่างชุดเครื่องรับสัญญาณจีพีเอสกับผู้ใช้ อุปกรณ์อินพุต - เอาท์พุต จะทำในส่วนของการควบคุมและการแสดงผล แสดงสถานะและค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ ตามลักษณะที่ถูกออกแบบมา โดยส่วนใหญ่อุปกรณ์อินพุต - เอาท์พุต จะถูกรวมไว้กับแผงควบคุม แต่ในเครื่องรับสัญญาณขนาดพกพาอุปกรณ์อินพุต - เอาท์พุต จะถูกรวมไว้กับเครื่องรับสัญญาณเพื่อความสะดวกในการใช้งาน

2.3.2 การให้บริการของระบบจีพีเอส (GPS Services)

ในการให้บริการระบบจีพีเอสนี้แบ่งการให้บริการออกเป็นสองระดับ คือ การบอกตำแหน่งแบบสมบูรณ์ (Precise Positioning Service) และการบอกตำแหน่งแบบมาตรฐาน (Standard Positioning Service)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.1 การบอกตำแหน่งแบบสมบูรณ์ (Precise Positioning Service (PPS))

การให้บริการแบบ PPS เป็นการบริการที่ให้ ตำแหน่ง ความเร็ว เวลาที่ถูกต้อง เฉพาะผู้ใช้งานที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น การบริการ PPS จะเน้นไปทางด้านการทหาร โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจาก U.S. Department of Defense ผู้ที่ได้รับอนุญาต เช่น U.S. Military NATO Military และกองทัพอื่น ๆ หรือพลเรือน เช่น Australian Defense Forces , U.S. Defense Mapping Agency

การบริการแบบ PPS จะให้ค่าความคลาดเคลื่อนประมาณ 16 เมตร และผิดพลาดทางเวลาไม่เกิน 100 ns. และเครื่องรับสัญญาณจีพีเอสสามารถให้ความถูกต้องของความเร็วจลลคลเคลื่อนไม่เกิน 0.2 m/s.

การประมวลผล (Access) ข้อมูล PPS จะใช้เทคนิคคริปโตกราฟฟิก 2 อย่าง คือ SA และ AS โดยเทคนิค SA จะทำการลดค่าความถูกต้องของข้อมูล PVT โดยจะใส่ค่าความผิดพลาดซูโดเรนดอม ให้กับสัญญาณดาวเทียม ส่วนเทคนิค AS จะเอนคริปสัญญาณรหัส P ให้เป็นสัญญาณในรหัส Y

Encryption Key และเทคนิคเฉพาะอื่น ๆ จะถูกจัดให้เฉพาะผู้ใช้ที่ได้รับอนุญาตทำให้ SA และ AS ไม่เป็นผล เครื่องรับจะได้ประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากระบบจีพีเอสจะได้ผลดีที่สุดถ้าใช้รหัส P(Y) บนทั้ง L1 และ L2 ในการคำนวณ

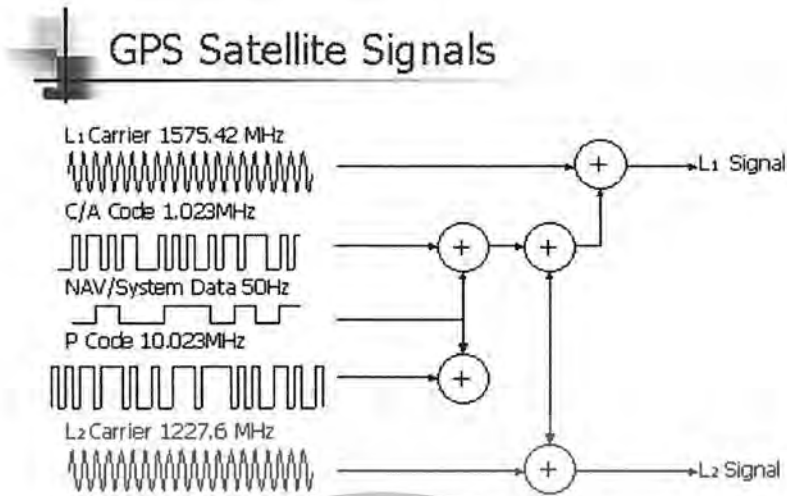
2.3.2.2 การบอกตำแหน่งแบบมาตรฐาน (Standard Positioning Service)

ระบบจีพีเอส เป็นระบบที่ผู้ใช้บริการสามารถใช้สัญญาณ L1 ได้เพียงอย่างเดียวในการหาพิกัดจีพีเอสเป็นบริการที่ให้ความถูกต้องน้อยกว่า แต่จะใช้งานได้กับผู้ใช้ทั้งหมดในช่วงเวลาที่ไม่มีการรบกวนอาจมีการลดค่าความถูกต้องลง

2.3.3 ลักษณะเฉพาะของสัญญาณจากดาวเทียมในระบบจีพีเอส (GPS Satellite Signal)

ดาวเทียมจะส่งสัญญาณคลื่นไมโครเวฟสองความถี่ออกมา โดยความถี่ทั้งสองนี้จะทำหน้าที่เป็นคลื่นพาหะ คือ สัญญาณความถี่พาหะ L1 (1575.42 MHz) และ L2 (1227.60 MHz) ความถี่พาหะจะถูกมอดูเลตโดยสเปกตรัมรหัส ประกอบด้วย ขบวนการของรหัส PRN ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของดาวเทียมแต่ละดวง และข้อมูลข่าวสารการนำร่อง ดาวเทียมทุกดวงส่งคลื่นความถี่พาหะที่เหมือนกัน แต่สัญญาณไม่รบกวนกัน เป็นเพราะรหัส PRN ที่มอดูเลตเข้าไวดังนั้นสัญญาณจากดาวเทียมดวงใด ๆ สามารถถูกแยกได้โดยใช้เทคโนโลยีย้อนกลับ เรียกเทคนิคนี้ว่า Code Division Multiple Access (CDMA) โดยการที่เครื่องรับจะจำลองรหัส PRN ของดาวเทียมดวงที่ต้องการเพื่อทำการดีมอดูเลต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

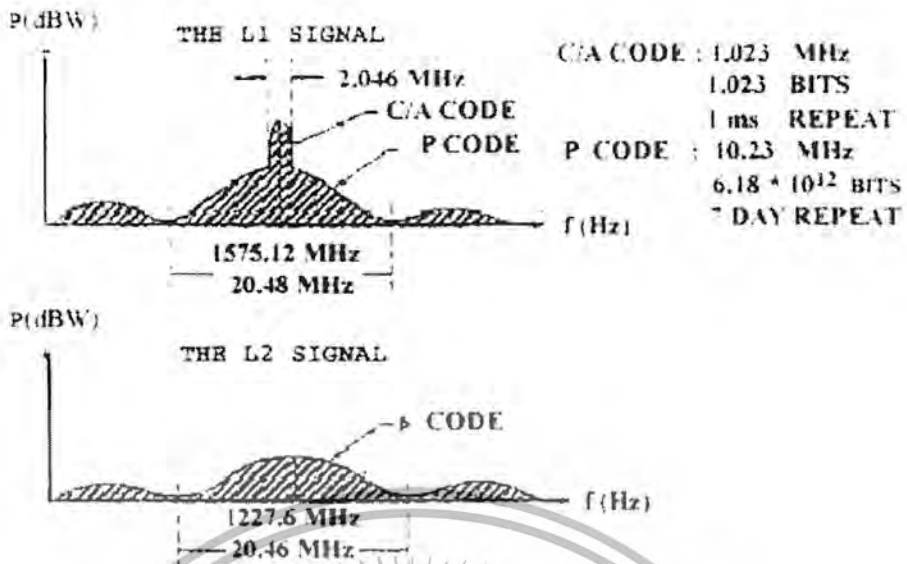

รูปที่ 2.21 แสดงสัญญาณที่ถูกส่งออกมาจากดาวเทียม

สัญญาณพาหะ L1 จะถูกมอดูเลตโดยรหัส PRN 2 ชุด และมอดูเลตกับรหัสข้อมูลข่าวสารแบบ Binary Phase Shift Key โดยข้อมูลจะอยู่ในรูปวิธีการกระจายแถบความถี่ ส่วนสัญญาณพาหะ L2 จะถูกมอดูเลตโดยรหัส PRN 1 ชุด และข้อมูลข่าวสาร โดยสรุปรหัสที่ถูกมอดูเลตกับคลื่นพาหะมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1) **Coarse/Acquisition Code (C/A)** เป็นข้อมูลรหัส PRN มีลักษณะเป็นไบนารี(Binary Code) มีความถี่ 1.023 MHz ขนาดความยาว 1024 bits มีความเร็ว 1 ms รหัส C/A จะถูก Exclusive-OR กับข้อมูลข่าวสารการนำร่องก่อนที่จะส่งออกจากดาวเทียมโดยมอดูเลชันกับพาหะ L1 เพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้ใช้บริการระบบ GPS ไม่สามารถคำนวณความล่าช้าของสัญญาณอันเนื่องมาจากบรรยากาศชั้นไอโอโนเฟียร์ได้อย่างละเอียดเพราะต้องใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์แทนสัญญาณ L2 รหัส C/A จะถูกเข้ารหัสด้วยเทคนิค SA เพื่อให้เกิดความผิดพลาดขึ้นเล็กน้อย สาเหตุเนื่องมาจากปัญหาความมั่นคง

2) **P - Code** เป็นข้อมูลรหัส PRN แบบไบนารี มีความถี่ 1.023 MHz ขนาดยาว 7 วัน โดยเริ่มใหม่ทุกๆ เทียงคืนวันเสาร์-อาทิตย์ รหัส P - Code จะเหมือนกับรหัส C/A คือถูก Exclusive-OR กับข้อมูลข่าวสารการนำร่องแต่จะถูกมอดูเลตกับทั้งคลื่นพาหะ L1 และ L2 ทำให้ผู้ใช้บริการแบบ PSP สามารถใช้คลื่นทั้งสองคำนวณความล่าช้าอันเนื่องมาจากบรรยากาศได้อย่างละเอียดรหัส P-Code จะถูกเข้ารหัสด้วยเทคนิค AS ด้วย และจะเรียกเปลี่ยนเป็นรหัส P(Y) - Code

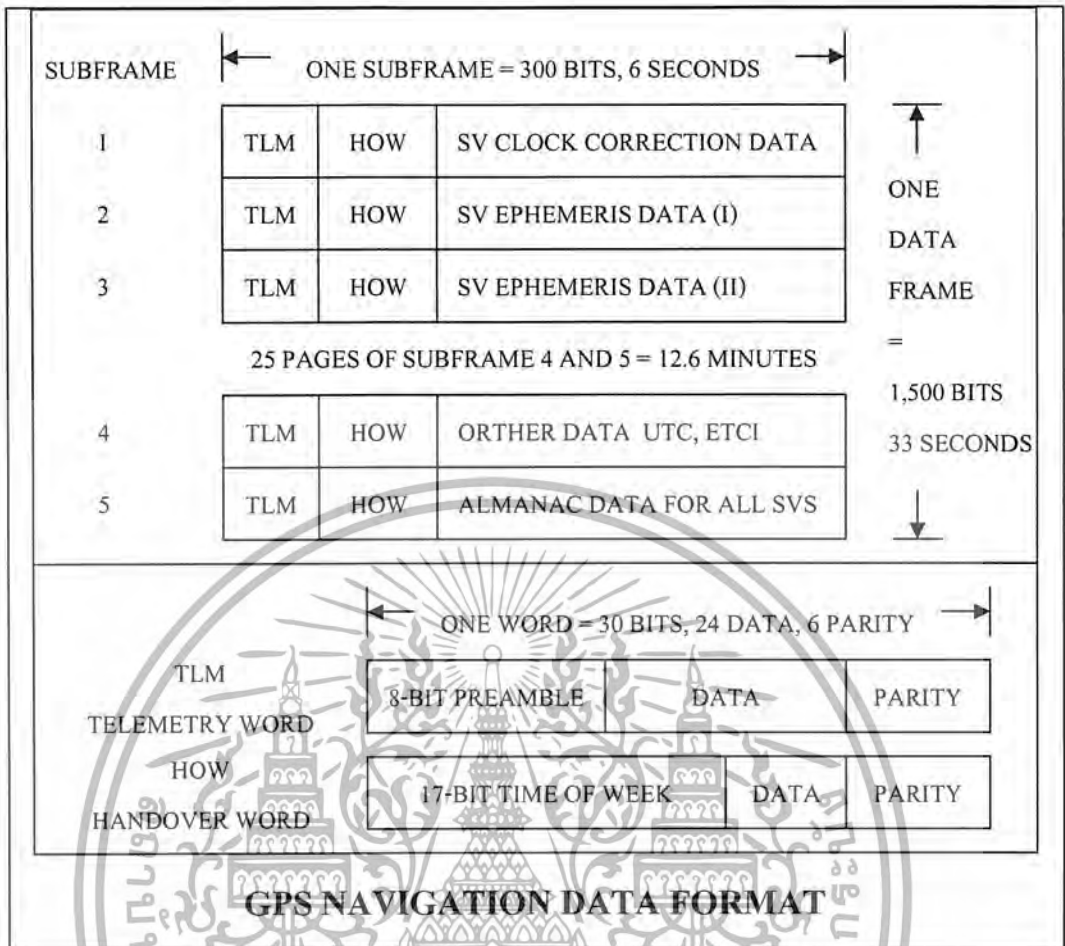
รูปที่ 2.22 แสดงภาพสเปกตรัมความถี่ของสัญญาณจากดาวเทียม

3) ข่าวสารการนำร่อง (Navigation Message) ข่าวสารการนำร่องมีความถี่ 50 Hz จะรวมอยู่ที่ในรหัส P(Y) และ C/A ด้วยวิธี Exclusive - OR ข่าวสารการนำร่องจะมีข้อมูลเอกลักษณ์ของดาวเทียมดวงที่ส่งสัญญาณ และข้อมูลทั่วไปของดาวเทียม ดังนี้

- เวลาขณะที่ส่งข้อมูลออกจากดาวเทียม (time of transmission of the message)
- Hand - Over Word (HOX) for the transition from C/A - Code to P(Y) - Code tracking
- ข้อมูลการแก้ไขสัญญาณนาฬิกา (Clock Correction)
- ข้อมูลอีพีมอริส
- ข้อมูลแสดงสถานะของดาวเทียมส่งสัญญาณ (Health data for the Transmitting satellite)
- ข้อมูลอัลมาแนค (Almanac and Health data for all satellite)
- ค่าสัมประสิทธิ์โคเอฟฟิเชียนต์สำหรับจำลองชั้นบรรยากาศไอโอโนสเฟียร์ (Coefficients for the Ionosphere delay model)
- ค่าสัมประสิทธิ์โคเอฟฟิเชียนต์เพื่อคำนวณเวลา UTX (Coefficients to calculate UTC)

ข่าวสารการนำร่องจะประกอบด้วย 25 เฟรมข้อมูล แต่ละเฟรมมี 1500 บิต โดยแต่ละเฟรมจะถูกแบ่งเป็น 5 เฟรมย่อย เฟรมย่อยละ 300 บิต ข้อมูลในเฟรมย่อยที่ 1 - 3 ในแต่ละเฟรมจะเหมือนกัน ใช้เวลาในการรับข้อมูลทั้งหมดของเฟรมย่อย 6 วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.23 แสดงรายละเอียดขั้วดาวถาวรนำร่อง

เฟรมย่อยที่ 1 จะบรรจุข้อมูลการแก้ไขสัญญาณนาฬิกาสำหรับดาวเทียมที่ส่ง และมีพารามิเตอร์บ่งบอกถึงความแม่นยำและสภาพของสัญญาณ

เฟรมย่อยที่ 2, 3 จะบรรจุอีพhemeris พารามิเตอร์ (Ephemeris parameter) เพื่อที่จะใช้ในการคำนวณหาตำแหน่งของดาวเทียม สำหรับคำนวณหาตำแหน่งของเครื่องรับต่อไป

เฟรมย่อยที่ 4,5 จะเป็นข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงตลอด 25 เฟรม โดยจะบรรจุข้อมูลแสดงสถานะของดาวเทียมข้อมูลอัลมาแนค ข้อมูล UTC และข้อมูลที่จำลองสถานะของบรรยากาศ

HOW จะมีข้อมูลที่บอกถึงเวลาของดาวเทียมและเวลาของรหัส P(Y) ที่มีคาบเวลายาวถึง 7 วัน เพื่อให้เครื่องรับสามารถใช้ในการถอดรหัส P(Y)

TLM มีข้อมูลเริ่มต้นที่ช่วยให้เครื่องรับสามารถใช้ในการตรวจจับข้อมูลเริ่มต้นในแต่ละเฟรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

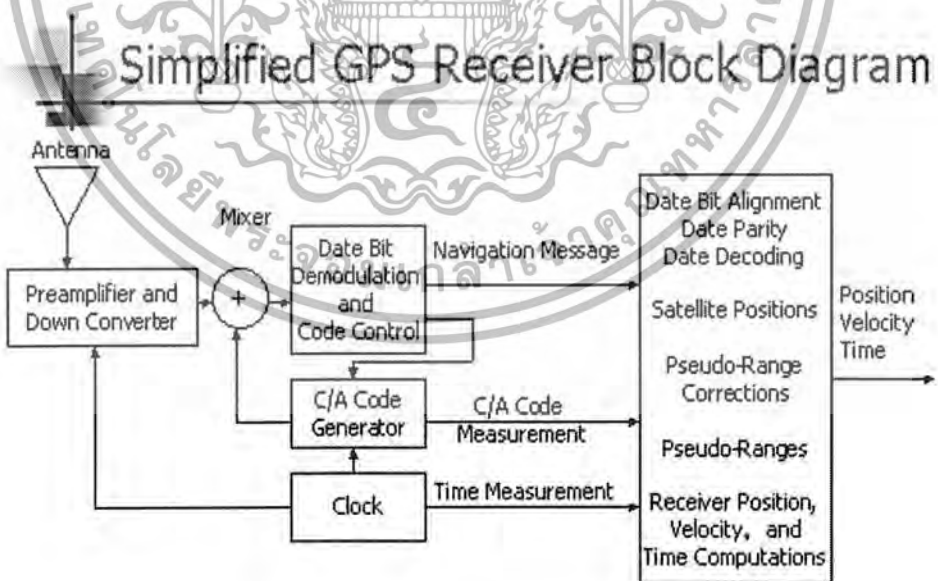
2.3.4 การทำงานของเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส (GPA Receiver Operation)

2.3.4.1 การเลือกดาวเทียม (Satellite Tracking Selection)

กระบวนการแทรกสัญญาณจะเริ่มโดย เครื่องรับจะหาว่าดาวเทียมดวงไหนที่เป็นไปได้ในการแทรกสัญญาณ โดยจะทำการค้นหารหัส C/A ของดาวเทียมที่อยู่ในวิสัยและล๊อคสัญญาณดาวเทียมดวงนั้น เมื่อดาวเทียมถูกแทรกเครื่องรับจะสามารถดึงข้อมูลการนำร่อง ค่าอัตรามาเนก และข้อมูลแสดงสถานะของดาวเทียมทั้งหมด ซึ่งการเลือกดาวเทียมของเครื่องรับจะต้องใช้ข้อมูลจากดาวเทียมอย่างน้อย 4 ดวงในการคำนวณ เครื่องรับอาจรับข้อมูลทุกดวงในพิสัยมาทำการคำนวณเลขก็ได้ แต่เครื่องรับส่วนใหญ่จะทำการเลือกดาวเทียมไม่มากเกินไปในการคำนวณเนื่องจากปัญหาการยุ่งยากในการคำนวณและต้นทุน ดังนั้นในการเลือกดาวเทียมที่ดีที่สุดที่ได้จากสัญญาณแทรกดาวเทียมดวงแรก หรืออาจเลือกจากดาวเทียมที่ได้สัญญาณก่อนเลขก็ได้

2.3.4.2 การรับสัญญาณดาวเทียม (Satellite Signal Acquisition)

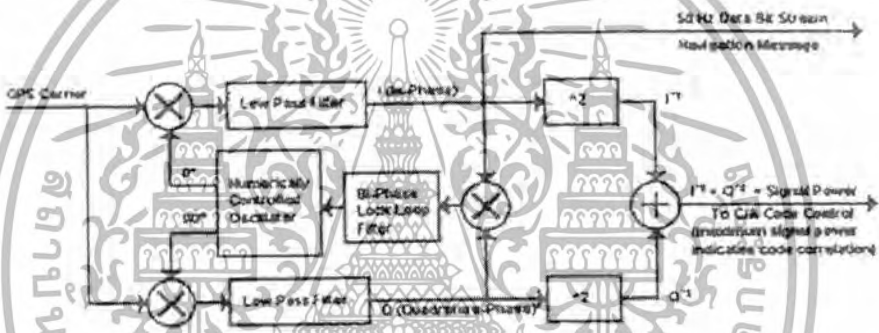
สัญญาณของดาวเทียมที่ส่งออกมาเมื่อมาถึงเครื่องรับ สัญญาณที่ได้จะมีกำลังอ่อน และจะถูกรบกวนโดย Noise เครื่องรับจึงจำเป็นต้องทำการจำลองสัญญาณที่ได้รับเข้ามา และนำมาเรียงให้ตรงกับสัญญาณดาวเทียม จากนั้นจึงทำการคอมเพรสกลับมาให้เป็นสัญญาณจริง เรียกวิธีการนี้ว่า เทคนิคโคดคออริชัน (Code Correlation)

รูปที่ 2.24 แสดงภาพบล็อกไดอะแกรมของเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส

2.3.4.3 การถอดรหัสข้อมูล (Data Detection)

ข้อมูลที่เครื่องรับสัญญาณได้รับจากดาวเทียม เป็นข้อมูลที่มีการมอดูเลตกันของคลื่นพาหะรหัส C/A รหัส P(Y) และข้อมูลข่าวสาร ในการถอดคลื่นพาหะจะใช้โลว์พาสฟิวเตอร์(Low Pass Filter) เพื่อแยกเอาคลื่นพาหะออก เครื่องรับจะใช้ตัวสังเคราะห์ความถี่สร้างเฟสที่คงที่ และจะใช้เทคนิคเฟสล็อกกลูป(phase - locked - loop) ในการล็อกกลูป(เรียก Carrier Tracking Loop) ไว้เพื่อการตรวจสัญญาณ ส่วนการถอดรหัส C/A ออกจะทำการสร้างสัญญาณ C/A จำลองขึ้นจากคุณลักษณะของดาวเทียมแต่ละดวง เพื่อกำหนดและล็อกกลูปข้อมูลรหัส C/A (เรียก Code Tracking Loop) แล้วจึงทำการแยกรหัส C/A ออกมา ส่วนรหัส P(Y) นั้น เนื่องจากมีความยาวคาบสัญญาณถึง 7 วัน จึงใช้วิธีเฟสล็อกกลูป(Phase Lock Loop) ไม่ได้ จึงใช้ข้อมูลที่อยู่ใน HOW ในการทราบเวลาที่แน่นอนในการทำงาน

รูปที่ 2.25 แสดงภาพการถอดรหัสข้อมูลข่าวสารการนำร่อง

2.3.5 การกำหนดหาตำแหน่งของเครื่องรับสัญญาณ

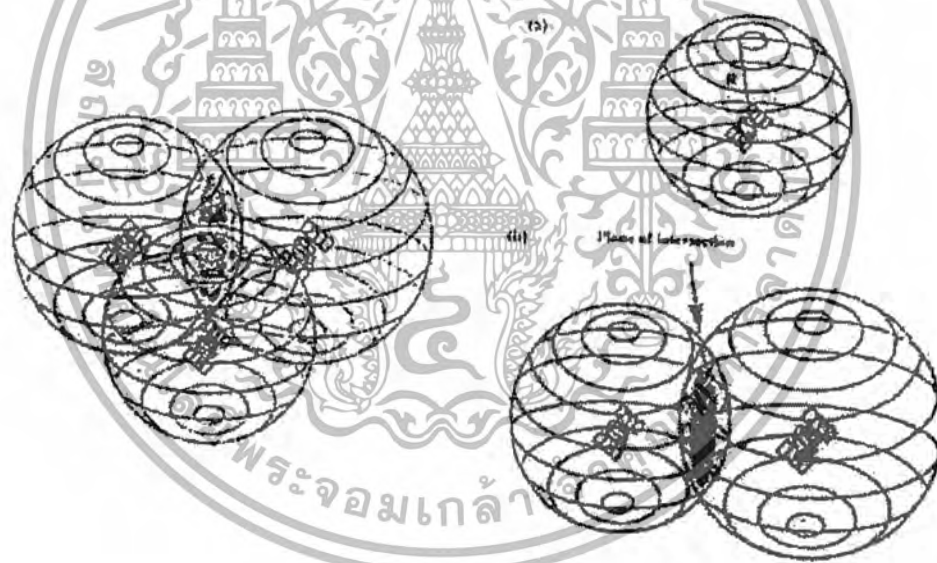
จีพีเอสเป็นระบบการวัดพิสัยทางเดียวที่มีเครื่องส่งสัญญาณอยู่ในดาวเทียมที่หมุนรอบโลกอยู่ในอวกาศ ถึงแม้ว่าดาวเทียมจะเคลื่อนที่อย่างต่อเนื่อง เครื่องรับจะติดตามดาวเทียมที่อยู่ในพิสัยและประมาณค่าพารามิเตอร์วงโคจรดาวเทียม ซึ่งทำให้สามารถคำนวณหาตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมในระบบอ้างอิงกับแกนโลก (Earth Center Earth Fixed Reference System (ECEF)) ข้อมูลนี้เรียกว่า Ephemeris หรือเวกเตอร์ตำแหน่งของดาวเทียมต่อเวลา ผู้ใช้ที่ต้องการหาตำแหน่งในสามมิติ คือ ละติจูด ลองจิจูด และความสูง ต้องวัดสัญญาณจีพีเอส จากดาวเทียมสามดวง และคำนวณเวลาที่ใช้ในการเดินทางของสัญญาณ(Transit Time) จากแต่ละดาวเทียมมาถึงผู้ใช้จะได้ความสัมพันธ์ระหว่างดาวเทียมสามดวงและเครื่องรับในแนวแกนสามแกน จึงสามารถหาค่าแกนทั้งสามได้ แต่กรณีนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือ เวลาของทั้งเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส และเวลาเครื่องส่งสัญญาณจะต้องมีความแม่นยำสูงและจะต้องตรงกันหมด(ซิงโครไนส์กัน) แต่ในความเป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ผ่านการอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ผ่านการอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

เครื่องส่งสัญญาณในแต่ละเครื่องไม่สามารถควบคุมให้มีเวลาที่เที่ยงตรงได้ ดังนั้นจึงมีการเพิ่มความสัมพันธ์ในด้านความต่างของเวลาขึ้นมาอีกค่า จึงต้องรับสัญญาณจากดาวเทียมเพิ่มอีก 1 ดวง ดังนั้นระบบนำร่องจีพีเอส จึงมีความจำเป็นต้องใช้สัญญาณจากดาวเทียม ในการคำนวณอย่างน้อย 4 ดวง

2.3.5.1 การระบุตำแหน่งโดยสัญญาณดาวเทียม

สัญญาณที่ส่งออกมา จากดาวเทียมดวงหนึ่งจะมีข้อมูลของเวลาขณะส่งจากสัญญาณนาฬิกาแบบดาวเทียมรวมอยู่ด้วย เมื่อสัญญาณมาถึงเครื่องรับจะสามารถทราบเวลาที่ใช้ในการเดินทางของสัญญาณจากระบบนาฬิกาของเครื่องรับที่ซิงโครไนซ์กับของระบบ ดังนั้นเมื่อทราบว่าความเร็วของสัญญาณดาวเทียมมีค่าประมาณเท่ากับความเร็วแสง คือ 3×10^8 m/s จึงสามารถหารระยะห่างระหว่างดาวเทียมกับเครื่องรับสัญญาณได้ โดยสัญญาณจากดาวเทียม 1 ดวง จะทราบว่าเครื่องรับอยู่บนผิวทรงกลมที่มีรัศมีเป็นระยะห่างของดาวเทียมและเครื่องรับ

รูปที่ 2.26 แสดงภาพการตัดกันของระยะห่างจากดาวเทียมอันเป็นตำแหน่งของเครื่องรับ

ถ้าทำการวัดระยะทางดาวเทียมดวงที่ 2 พร้อมๆ กัน จะได้พื้นที่ตำแหน่งของเครื่องรับบนเส้นรอบวงกลม ซึ่งเกิดจากการตัดกันของทรงกลมดังรูป และถ้าเพิ่มสัญญาณจากดาวเทียมดวงที่ 3 ก็จะได้ตำแหน่งของผู้ใช้ 2 ตำแหน่งที่เกิดจากการตัดกันของทรงกลมทั้ง 3 ตำแหน่งที่เหลือเพียง 2 ตำแหน่ง โดยค่าตำแหน่งที่อยู่ด้านบนจะเป็นตำแหน่งที่ลอยอยู่ ดังนั้น ณ ตำแหน่งด้านล่างที่เกิดจากการตัดกันของทรงกลมทั้ง 3 จะเป็นตำแหน่งที่ตั้งของเครื่องรับสัญญาณ สำหรับผู้ใช้ที่อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 บณัฒวิไล
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.6 มาตรฐาน NMEA และโปรโตคอลที่ใช้ในการสื่อสารจีพีเอส

2.3.6.1 มาตรฐาน NMEA(NMEA Standard)

มาตรฐาน NMEA คือการอินเตอร์เฟซทางไฟฟ้า และโปรโตคอลการสร้างข้อมูลสำหรับการใช้ในการสื่อสารระหว่างอุปกรณ์การเดินเรือ(NMEA ยังมีมาตรฐานสำหรับการสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ อีก) โดย NMEA ย่อมาจาก National Marine Electronics Association ซึ่งทำการศึกษา และพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ทางน้ำ

2.3.6.2 มาตรฐาน NMEA-183

มาตรฐานที่เอาท์พุทจะเป็นแบบที่มีตัว EIA-442 และสัญญาณ 2 เส้น A และ B โวลเตจบนเส้น A จะเป็นเหมือนกับสาย TTL เดียวแบบเดิม ขณะที่ B โวลเตจ จะกลับทางกันกับ A เช่น A+5 B จะเป็นกราวด์ในการใช้งาน สายเพียงสายเดียวคือสาย A ใน EIA-422 อาจจะถูกใช้เชื่อมต่อกับ RS-232 อินพุทของเครื่องคอมพิวเตอร์

ในมาตรฐาน NMEA-183 ตัวอักษรที่ใช้ คือ ASCII Text ซึ่งสามารถพิมพ์ได้(รวมไปถึง Carriage Return and Line Feed) NMEA-183 นั้น ข้อมูลจะถูกส่งด้วยอัตรา 4800 baud ข้อมูลจะถูกส่งในรูปของประโยค(Sentences) แต่ละประโยคเริ่มต้นด้วยดอลลาร์ (\$) ตัวอักษรตัวที่ตามมาอีกสองตัว คือ talker ID หรือ Device ID เช่น GP ใช้เพื่อบ่งชี้ว่าเป็นข้อมูลจีพีเอส ตัวที่ตามมาอีกสามตัว คือ Sentence ID คือตัวกำหนดรูปแบบประโยค(Sentence Formatter) หรือจะเรียกว่า ชื่อประโยค(Sentence Name) ตามมาด้วยฟิลด์ข้อมูลจำนวนหนึ่ง โดยถูกแบ่งแยกด้วยเครื่องหมายคอมม่า(,) และสิ้นสุดด้วยเช็คซัม(checksum) ที่สามารถเลือกได้ว่าจะมีหรือไม่ และจะจบลงด้วยแครีเอจรีเทิร์น(carriage return/line feed) ประโยคอาจจะมีตัวอักษรถึง 82 ตัว ซึ่งรวมกับดอลลาร์ (\$) และ CR/LF แล้ว

ถ้าข้อมูลสำหรับฟิลด์ไม่สามารถหาได้ ฟิลด์จะถูกเว้นข้ามไป แต่คอมม่าซึ่งทำหน้าที่แบ่งฟิลด์ยังคงถูกส่งไปโดยไม่เว้นช่องว่าง เพราะในแต่ละฟิลด์มีความยาวไม่คงที่หรือไม่มีข้อมูล เครื่องรับจะระบุตำแหน่งของฟิลด์ข้อมูลที่ต้องการ โดยการนับเครื่องหมายคอมม่าเช็คซัม ที่เลือกได้ว่าจะมีหรือไม่ ประกอบด้วย * และ 2 บิตของเลขฐาน 16 (2 hex digits) แทนการ Exclusive-OR ของตัวอักษรทั้งหมด แต่ไม่รวมดอลลาร์ (\$) และ * ในการใช้งานจะมีความต้องการใช้เช็คซัมบางประโยค

ในมาตรฐานจะอนุญาตแต่ละผู้ผลิตในการนิยามรูปแบบประโยค ประโยคเหล่านี้เริ่มต้นด้วย SP และตัวอักษรสามตัวที่ตามด้วย Manufacturer ID ตามด้วยข้อมูลตามรูปแบบทั่วไปของประโยคมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.6.3 โพรโทคอล (Protocol)

NMEA คือ โพรโทคอลมาตรฐานถูกนำมาใช้เครื่องจีพีเอส เพื่อส่งข้อมูล NMEA เอาท์พุท จะเป็นโพรโทคอล EIA-422A แต่สามารถนำไปใช้ร่วมงานกับ RS-232 ได้โดยใช้อัตราการส่งข้อมูล 4,800 bps 8 คาต่าบิต ไม่มีพาริตีบิต และมีหนึ่งสตอปบิต(stop bit (8NI)) ประโยคของ NMEA-183 จะเป็น

แอสกีทั้งหมด แต่ละประโยคจะเริ่มต้นด้วยคอลลาร์ชายน์ และจบลงด้วย CR/LF ข้อมูลจะถูกขึ้นด้วยคอมม่า เครื่องรับจีพีเอสบางอันจะไม่ส่งบางฟิลด์(field) ข้อมูลเช็คซัมถูกเพิ่มเข้าไป ส่วนที่ตามหลังคอลลาร์ชายน์ คือ แอคเตสฟิลด์ aacc โดย aa คือ device id GP ใช้บ่งเพื่อชี้ว่าข้อมูลจีพีเอสจะส่ง device id ตามปกติ และเลือกได้ ccc คือรูปแบบประโยค(sentence formatter) เรียกว่า sentence name

รูปแบบประโยค NMEA

RMB

\$GPRMB, A, x.x, a, c-c, d-d, lll, ll, e, yyyyy.yy, f, g.g,h,h, i.i,j*kk

RMB = ข่าวสารที่น้อยที่สุดที่จำเป็นในการนำร่อง(Recommended Minimum Navigation Information)

- 1 = สถานะของข้อมูล V = การเตือนเครื่องรับในการนำร่อง(navigation receiver warning)
- 2 = ความคลาดเคลื่อนของครอสแทรค(Crosstrack error) ในหน่วย nautical miles
- 3 = ทิศทางที่ต้องเบนเข็มไป(Direction to steer)(L or R) เพื่อแก้ไขความคลาดเคลื่อน
- 4 = หมายเลขของเวย์พอยท์(waypoint) เริ่มต้น
- 5 = หมายเลขของเวย์พอยท์ปลายทาง
- 6 = ละติจูดของเวย์พอยท์ปลายทาง
- 7 = เหนือหรือใต้(N or S)
- 8 = ลองจิจูดเวย์พอยท์จุดหมาย
- 9 = ตะวันออกหรือตะวันตก(E or R)
- 10 = ระยะทางไปยังปลายทางในหน่วย nautical miles
- 11 = แบริ้ง(Bearing) มุมที่กำลึงทำกับปลายทางในหน่วยองศา
- 12 = ความเร็วในการเข้าถึงจุดหมาย(Destination closing\velocity) ในหน่วยนอต(knot)
- 13 = สถานะเมื่อเข้าถึง(arrival status) A = เข้าถึงหรือผ่านไปอย่างตั้งฉาก
- 14 = เช็คซัม

RMC

\$GPRMC, hhhmss.ss, A, llll.ll, a, yyyyy.yy, a, x.x, x.x, dmmmyy.y, x.x a*hh

RMC = ข้อมูลที่เฉพาะของจีพีเอส/ทราซิทที่น้อยที่สุดที่จำเป็น(Recommended Minimum Specific GPS/TRANSIT Data)

- 1 = เวลาขณะปัจจุบันในระบบ UTC
- 2 = สถานะของข้อมูล V = การเตือนเครื่องรับในการนำร่อง
- 3 = ละติจูด
- 4 = เหนือหรือใต้
- 5 = ลองจิจูด
- 6 = ตะวันออกหรือตะวันตก
- 7 = ความเร็วหน่วยนอต
- 8 = มุมที่วัดจากทิศเหนือ
- 9 = มุมที่วัดจากทิศเหนือ
- 10 = ความแปรปรวนเนื่องจากสนามแม่เหล็ก
- 11 = ตะวันออกหรือตะวันตก
- 12 = เช็คซั้ม

GGA

\$GPGGA, hhhmss.ss, llll.ll, a, yyyyy.yy, a, x, xx, x.x, x.x, M, x.x, xxxx*hh

GGA = ข้อมูลเฉพาะของระบบจีพีเอส Global Positioning System Fix Data

- 1 = UTC of position
- 2 = ละติจูด
- 3 = เหนือหรือใต้
- 4 = ลองจิจูด
- 5 = ตะวันออกหรือตะวันตก
- 6 = ค่าซึ่งชี้คุณภาพของระบบจีพีเอส(0 = invalid; 1 = GPS fix; 2 = Diff.GPS fix)
- 7 = จำนวนดาวเทียมที่ใช้
- 8 = HDOP(Horizontal dilution of position)
- 9 = ความสูงของสายอากาศเหนือกว่า/ต่ำกว่า ระดับน้ำทะเล
- 10 = เมตร(หน่วยความสูงของสายอากาศ)
- 11 = ค่าความแตกต่างระหว่างระบบ WGS-84 กับ ระบบจีออซด์
- 12 = เมตร(ความต่างของจีออซด์)

13 = ระยะเวลาตั้งแต่อดีตข้อมูลครั้งล่าสุดทำจากสถานีอ้างอิง

14 = หมายเลขประจำสถานีอ้างอิง

15 = เช็คซั้ม

VTG

\$GPVTG, t, T,,, s.ss, K*hh

VTG = มุมที่ทำกับทิศเหนือจริงๆ และความเร็ว(Actual Track made good and speed over ground)

1 = มุมที่ทำกับทิศเหนือ

2 = อักษร T แสดงว่ามุมที่ทำกับทิศเหนือ

3 = ไม่ใช่

4 = ไม่ใช่

5 = ความเร็วหน่วยนอต

6 = อักษร T แสดงความเร็วหน่วยนอต

7 = ความเร็วหน่วยกิโลเมตรต่อชั่วโมง(km/h)

8 = อักษร K แสดงความเร็วหน่วยกิโลเมตรต่อชั่วโมง

9 = เช็คซั้ม

RMA

\$GPRMA, A<lll.ll, N, llll.ll, W,,, ss.s, vv.v, W*hh

RMA = ข้อมูลการนำร่องจากตำแหน่งปัจจุบัน(Navigation data from present Position)

1 = สถานะข้อมูล

2 = ละติจูด

3 = เหนือหรือใต้

4 = ลองจิจูด

5 = ตะวันออกหรือตะวันตก

6 = ไม่ใช่

7 = ไม่ใช่

8 = ความเร็วหน่วยนอต

9 = Course over ground

10 = ค่าความผันแปร

11 = ค่าความผันแปรตะวันออกหรือตะวันตก

12 = เช็คซั้ม

GSA

\$GPGSA, A, 3, 19, 28, 27, 22, 31, 39,,,,, 1.7, 1.0, 1.3*35

GSA = โหมดการทำงานของเครื่องรับจีพีเอส ดาวเทียมที่ใช้ในการนำร่อง และค่า

DOP(GPS

receiver operating mode, SVs used for navigation and DOP values)

1 = โหมด

M = Manual ให้ผู้เลือกว่าจะใช้ 2 มิติหรือมิติ

A = Automatic 3 มิติ/2 มิติ

2 = โหมด

1 = ไม่สามารถระบุตำแหน่งได้

2 = 2 มิติ

3 = 3 มิติ

3-14 = หมายเลขของดาวเทียมที่ใช้ในการระบุตำแหน่ง(เป็น 0 สำหรับฟิลด์ที่ไม่ได้ใช้)

15 = PDOP

16 = HDOP

17 = VDOP

GSV

\$GPGSV, 4, 1, 13, 02, 213,, 03, -3, 000,, 11, 00, 121, 14, 13, 172, 05*67

GSV = จำนวนของดาวเทียมที่มองเห็น หมายเลข PRN ไอเดวชัน อาซิมูต และค่า SNR

(Number of SVs in view, PRN number, Elevation, Azimuth and SNR value)

1 = จำนวนหมายเลขของข่าวสารทั้งหมดของหมายเลขนี้ใน 1 รอบ

2 = หมายเลขของข่าวสาร

3 = จำนวนทั้งหมดของดาวเทียมที่มีอยู่ในฟิลส์

4 = หมายเลข PRN ของดาวเทียม

5 = มุมเอเวเลชัน(Elevation) หรือมุมเงยมีค่าสูงสุด 90 องศา

6 = มุมอาซิมูต(Azimuth) ทำกับชั่วโมงมีค่า 00-359 องศา

7 = ค่า SNR มีค่า 00-99 dB(0 เมื่อไม่มีการแทรกคั้ง)

8-11 = ข่าวสารเกี่ยวกับดาวเทียมที่สอง เหมือนกับฟิลด์ 4-7

12-15 = ข่าวสารเกี่ยวกับดาวเทียมที่สาม เหมือนกับฟิลด์ 4-7

16-19 = ข่าวสารเกี่ยวกับดาวเทียมที่สี่ เหมือนกับฟิลด์ 4-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 พ็อกเก็ตพีซี (Pocket PC)

ในปัจจุบันแนวโน้มในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบ PDA (Personal Digital Assistant) กำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะประสิทธิภาพของ PDA นั้นเกือบจะเทียบเท่ากับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก

ในปัจจุบันมีผู้ผลิต PDA ออกมาให้เลือกมากมาย โดยตลาดของ PDA แบ่งออกเป็น 2 ค่ายใหญ่ตามระบบปฏิบัติการที่ใช้ คือ Palm OS กับ Window CE

- บริษัทที่ใช้ Palm OS เป็นระบบปฏิบัติการใน PDA ได้แก่ Palm และ Sony เป็นต้น
- บริษัทที่ใช้ Window CE เป็นระบบปฏิบัติการใน PDA ได้แก่ Casio , HP , Compaq และ Toshiba เป็นต้น

ในมุมมองของผู้ใช้แล้วไม่ว่า PDA จะใช้ระบบปฏิบัติการแบบใดก็จะมีหลักการทำงานและโปรแกรมพื้นฐานที่คล้ายๆกัน เช่น โปรแกรมสำหรับจดบันทึกข้อความที่ต้องทำ ปฏิทิน ตารางนัดหมาย บันทึกชื่อที่อยู่ของบุคคล หรือ เครื่องคิดเลข เป็นต้น แต่ถ้ามองในเรื่องของการทำงานภายในหรือปรัชญาในการออกแบบ PDA แล้ว Palm และพ็อกเก็ตพีซีจะต่างกันพอสมควร โดย Palm นั้นจะถูกออกแบบมาเพื่อใช้งานเสริมกับ PC หรือเป็นส่วนเติมเต็มของ PC ในการนำข้อมูลไปใช้งานนอกสถานที่จึงถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้ง่าย ใช้ซึ่งที่ขี้ความเร็วดำเนิน ทำให้ประหยัดพลังงาน ส่วนพ็อกเก็ตพีซีนั้นได้ออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ PDA ที่อยากได้มากกว่าความที่เป็น PDA โดยพ็อกเก็ตพีซีจะสนับสนุนเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างเต็มที่ซึ่งบางอย่างได้กลายเป็นมาตรฐานของการใช้งานคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันไปแล้ว อย่างเช่น การใช้งานมัลติมีเดียหรือการเชื่อมต่อกับเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ ซึ่งพ็อกเก็ตพีซีสามารถทำได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นพ็อกเก็ตพีซียังได้เน้นในเรื่องของกราฟิ์ 3D และรูปลักษณะเมื่อพกพาหรือใช้งานด้วย หากไม่ติดขัดเรื่องพื้นที่การรับข้อมูลและแสดงผลแล้ว ด้วยสมรรถนะของพ็อกเก็ตพีซีในปัจจุบันจึงแทบจะสามารถนำมาใช้แทน PC หรือ โน้ตบุ๊ก ได้เสียทีเดียว

พ็อกเก็ตพีซี ปัจจุบันจะมีกลุ่มผู้ใช้พ็อกเก็ตพีซีหลัก ๆ ที่ได้รับความนิยมอยู่ 2 ระบบ คือ ระบบปฏิบัติการ (OS) เป็น Pocket PC 2002 (Windows CE 3.0) กับระบบ Windows Mobile 2003 (Windows CE 4.x) ที่เป็นระบบในปัจจุบัน ซึ่งอาจเรียกระบบปฏิบัติการทุกระบบของพ็อกเก็ตพีซีว่า Windows CE เจ้าเครื่องพ็อกเก็ตพีซีเล็กๆ นี้ ดูคล้ายกับ Windows บน PC แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด เพราะมันคือ Windows บน PDA ส่วนที่วาดคล้ายกันก็เช่น Start Menu ,taskbar ,desktop และ Control Panels (หรือ Settings) ซึ่งส่วนทั้งหมดนี้สามารถเรียกใช้ได้ทันทีที่เปิดเครื่อง การเรียกใช้งานอาจใช้ปากกา Stylus หรือบางครั้งก็ใช้นิ้วถ้าไม่กังวลในเรื่องรอยนิ้วมือที่จะประทับอยู่บนหน้าจอ พ็อกเก็ตพีซีส่วนใหญ่จะมีหน้าจอขนาด 240 x 320 พิกเซล จำนวนสี 16 บิต 65,000 สี และทั้งหมดจะมีช่องใส่ Compact Flash หรือ SD หรือทั้งสองอย่าง เพื่อใช้เป็นที่เก็บข้อมูลและเป็น

หน่วยความจำภายนอก ทำให้ไม่มีข้อจำกัดด้านปริมาณของไฟล์หรือข้อมูล เช่นเดียวกับกับ hard-disk บนเครื่อง PC และช่องสำหรับใส่การ์ดความจำเหล่านี้ สำหรับพ็อคเก็ตพีซีรุ่นใหม่ๆ ยังอนุญาตให้การ์ดที่เป็น โมเด็มและเน็ตเวิร์กการ์ดได้ เป็นลักษณะของ IO Slots พ็อคเก็ตพีซีเข้ากันได้ดีในการเชื่อมต่อกับเครื่องพีซีที่ใช้ระบบ Windows แต่ก็มีปัญหากับระบบของ Mac

Windows Mobile 2003 (Pocket PC 2003) ได้ออกสู่ตลาด PDA เมื่อเดือนมิถุนายน 2546 พ็อคเก็ตพีซีที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Windows Mobile 2003 หรือที่หลายๆ คนยังนิยมเรียกตามรหัสเดิมว่า Pocket PC 2003 ซึ่งถ้าดูโดยผิวเผินก็จะเห็นว่าไม่ได้มีอะไรที่แตกต่างไปจาก Pocket PC 2002 แต่แท้ที่จริงแล้ว บนระบบ Windows Mobile 2003 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องของ Pocket PC 2002 และ Pocket Internet Explorer ในเวอร์ชันใหม่ที่สนับสนุน web browser ที่หลากหลายกว่าเดิม พัฒนาการเชื่อมต่อทั้งแบบเครือข่ายไร้สายที่สามารถติดตั้งได้ง่ายและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น การพัฒนาระบบของแอปพลิเคชันที่สามารถเรียกใช้คำสั่งต่างๆ ของ XScale ซีพียูตัวใหม่ได้เต็มที่มากขึ้น Windows Mobile 2003 ถูกสร้างขึ้นบนแกน Windows CE 4.2 ขณะที่ระบบเก่าจะพัฒนามาบน Windows CE 3.0

ด้วยศักยภาพด้านฮาร์ดแวร์ที่สูงกว่า Palm และระบบปฏิบัติการ Window CE ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้พ็อคเก็ตพีซีมีข้อได้เปรียบกว่า Palm อยู่หลายอย่าง ดังนี้

- 1) พ็อคเก็ตพีซีทำงานได้เร็วกว่า เพราะใช้ซีพียู 32 บิต มีความเร็วเริ่มต้นที่ 70-800 MHz
- 2) พ็อคเก็ตพีซีมีขนาดจอภาพที่ใหญ่กว่า Palm จอภาพมีความละเอียดสูงและแสดงสีได้มากกว่า แม้จะมีความละเอียดต่ำกว่าก็ตามที่ 240x320 จุด / 320x320 จุด ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากส่วนของ Graffiti ที่สามารถปิดแล้วใช้เป็นพื้นที่แสดงผลได้
- 3) สนับสนุนการใช้หน่วยความจำเสริม เช่น Memory Card , MMC/SD
- 4) สนับสนุนการใช้งานมัลติมีเดีย โดยจะมีลำโพง , ช่องสำหรับเสียบหูฟังและไมโครโฟนในตัว
- 5) รองรับไฟล์มัลติมีเดียแทบทุกประเภท โดยเฉพาะไฟล์วีดีโอแบบ DivX ซึ่งให้คุณภาพสูงสุด ด้วยขนาดไฟล์เล็กที่สุด ชนิดไฟล์ที่รองรับ เช่น avi(divx) ,avi (other Codec) ,OGM ,wmv ,wma ,asf , ogg ,mp3 และ mpeg
- 6) เล่นอินเทอร์เน็ตผ่าน PC ทำได้ง่ายๆ ด้วย Passthrough Internet เพียงแค่วางเครื่องเอาไว้บนแท่นก็สามารถโหลดเว็บต่างๆ บนพ็อคเก็ตพีซีโดยอาศัยการเชื่อมต่อของเครื่อง PC ได้ทันที ยิ่งกว่านั้นถ้าหากมี USB-Bluetooth ต่ออยู่กับ PC ก็สามารถจะกำหนดการเชื่อมต่อให้พ็อคเก็ตพีซีสามารถเล่นอินเทอร์เน็ตผ่าน Bluetooth กับ PC ได้ทันที รวมถึงการ Synchronize ข้อมูลผ่าน USB Bluetooth ก็ทำได้ง่ายๆ เช่นกัน

7) **อัปเดตเสียงระหว่างการใช้งาน, ตั้งภาษา และ ส่งไฟล์เสียงผ่านทางอีเมลล์ได้**

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการสงวนลิขสิทธิ์และสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและข้อมูลอื่นใดที่ปรากฏในเอกสารนี้โดยไม่การณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 8) เปิดอ่านและแก้ไขเอกสารของ MS Word MS Excel หรือแม้แต่ Pocket Slide Show ได้ และความเข้ากันได้กับโปรแกรมชุด Ms Office ที่ดีกว่า
- 9) เปลี่ยน Theme และ Background ได้เหมือนกับ Windows ยังสามารถสร้างและใช้งานได้ทันทีไม่ต้องติดตั้ง Launcher อื่นๆ โปรแกรมที่ใช้ทำก็คือ Theme Generator v2.0 เป็นฟรีแวร์จาก Microsoft
- 10) โอนถ่ายไฟล์ระหว่าง PC และ PDA ง่ายๆ ด้วยโปรแกรม ActiveSync ช่วยทำให้การโอนไฟล์ไปมาระหว่างพ็อกเก็ตพีซี และ PC เป็นไปได้โดยง่าย ไม่จำเป็นต้องมี โปรแกรม Conduit เพราะทุกสิ่งทุกอย่าง Activesync ช่วยทำให้ทั้งหมด ที่ต้องทำเองก็มีแค่ลากไฟล์จาก PC ไปวางในโฟลเดอร์ Mobile Device ที่อยู่ใน MyComputer เท่านั้น
- 11) ใช้ตัวอักษรภาษาไทยได้ทั้ง Unicode และ Ascii ทำให้รองรับกับบางโปรแกรมได้เต็มที่กว่า ตัวอย่างเช่น โปรแกรม MSN Messenger ซึ่งจำเพาะว่าต้องใช้กับตัวอักษร Unicode เท่านั้น ทำให้พ็อกเก็ตพีซีเป็นพีดีเอทีใช้งาน โปรแกรมนอกสถานที่ได้อย่างสมบูรณ์กว่า ที่สำคัญโปรแกรมนี้เป็นฟรีแวร์กับทุกเครื่องที่ใช้โอเอส Windows Mobile 2003
- 12) ระบบมัลติทาสกิ้งในพ็อกเก็ตพีซีช่วยทำให้หลายๆ โปรแกรมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- 13) โปรแกรมเซิร์ฟเวอร์แบบ POP3 ไม่ต้องไปหาที่ไหน เพราะมีในเครื่องเลย สามารถดึงเมลจาก Microsoft Outlook มาเก็บเอาไว้ได้ทันที และยังสามารถเชื่อมต่อกับโทรศัพท์มือถือเพื่อโหลดเมลนอกสถานที่รวมทั้งรับและเปิด attachments ได้ด้วย
- 14) iPAQ File Store พื้นที่สำรองข้อมูลในเครื่องที่ไม่กลัว Hard reset สำหรับพ็อกเก็ตพีซีจาก iPAQ จะมีส่วนของ iPAQ File Store ซึ่งก็คือส่วนของรอมที่กันออกมาใช้ในการเก็บข้อมูล และจะคงอยู่แม้ว่าจะเกิดการ Hardreset ก็ครั้งก็ตาม ทำให้เครื่องพ็อกเก็ตพีซีสามารถสำรองไฟล์นอกสถานที่ได้แม้ไม่มี SD/MMC/CF Card เลยก็ตาม ที่สำคัญการจัดการกับ iPAQ File Store ไม่เกิดความเสียหายเหมือนกับการใช้โปรแกรม JackFlash เพราะเป็นส่วนที่ผู้ผลิตตั้งใจสร้างขึ้นมาให้ใช้โดยเฉพาะ
- 15) สามารถสร้างระบบ Lan ไร้สายด้วย Bluetooth ระหว่างพ็อกเก็ตพีซีสองเครื่อง หรือระหว่าง PC กับพ็อกเก็ตพีซีได้โดยไม่ต้องอาศัยโปรแกรมเสริมอื่นใด
- 16) โปรแกรมฐานข้อมูลเป็นลักษณะเดียวกับเครื่องพีซี คือใช้ชุดคำสั่ง SQL ในการประมวลผลข้อมูลต่างๆ การถ่ายโอนไฟล์ทำได้ง่ายๆ ด้วยการลากแล้วไปวางบนหน้าจอพีซี แล้วทำงานต่อบนเครื่องพีซีได้เลย
- 17) รีโมตคอนโทรล อยู่ในรอมสำหรับพ็อกเก็ตพีซีที่ใช้โอเอส wm2003 Premium Edition อย่างเช่น iPAQ h2210 จะมีโปรแกรมรีโมตมากับเครื่องเลย ซึ่งสามารถจะทำการสอนให้โปรแกรมทำงานกับอุปกรณ์ต่างๆ ได้มากมาย ตัวอย่างเช่นสามารถนำมาใช้แทนรีโมตแอร์ที่เสียไปได้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 18) Backup ข้อมูลได้ทันที พ็อคเก็ตพีซีที่ใช้โอเอส wm2003 จาก HP iPAQ มาพร้อมกับโปรแกรม iPAQ Backup ใช้ในการสำรองข้อมูลซึ่งสามารถบันทึกลงบนการ์ดได้เลย ไม่จำเป็นต้องหาโปรแกรมอื่นมาช่วยแต่อย่างใด สำหรับเครื่องที่ไม่มีการ์ดก็ยังคงเลือก backup ลง iPAQ File Store ซึ่งเป็นส่วนของรอมได้ด้วย
- 19) เปิดดูไฟล์ Flash Player ได้ทุกเครื่อง ด้วยโปรแกรม Flash Player จาก Macromedia สามารถเล่นไฟล์ flash player บนเครื่องพ็อคเก็ตพีซีได้ทันที

2.4.1 องค์ประกอบของพ็อคเก็ตพีซี

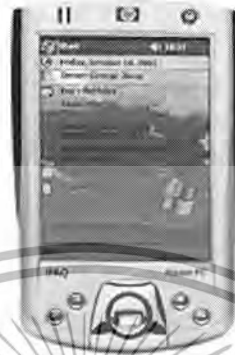
พ็อคเก็ตพีซีมีองค์ประกอบคล้ายกับพีซี คือ มีส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์ ระบบปฏิบัติการซอฟต์แวร์ และมีอุปกรณ์ต่อพ่วงหรืออุปกรณ์เสริมต่างได้มากมาย ซึ่งทำให้พ็อคเก็ตพีซีมีความสามารถเป็นแค่เพียง PDAธรรมดาทั่วไป และนับวันความสามารถต่างๆ ของพ็อคเก็ตพีซี ก็ยิ่งเพิ่มขึ้น

พ็อคเก็ตพีซีส่วนใหญ่จะมีหน่วยความจำภายในคือ RAM 32 หรือ 64 MB แต่ก็อาจมี 128 หรือ 256 MB มาให้เห็นกันเร็ว ๆ นี้ และยังมีหน่วยความจำภายในแบบถาวรคือ ROM ขนาด 16, 32 หรือ 48 MB ในส่วนของ ROM นี้จะใช้เป็นที่เก็บระบบปฏิบัติการและแอปพลิเคชันบางตัวแบบถาวรไว้ใน ROM ส่วนของ CPU ปัจจุบันจะเป็น StrongARM ที่ความเร็ว 206 MHz หรือ CPU ตัวใหม่คือ XScale ที่มีความเร็ว 300 และ 400 MHz เครื่องพ็อคเก็ตพีซีส่วนใหญ่จะมี SD card slot หรือ CompactFlash มาให้หนึ่งช่อง แต่ก็ยังมีรุ่นที่มีช่องเสียบมาสองช่อง โดยสามารถใช้ได้ทั้ง SD และ CompactFlash เมโมรีการ์ดเหล่านี้ต่างก็นิยมใช้กันอยู่แล้วกับกล้องดิจิทัลส่วนใหญ่ และช่องเหล่านี้มักจะใช้ได้กับส่วนขยายที่เป็น IO เช่น CF modems, Ethernet cards และ WIFI (802.11b wireless Ethernet networking) card และพ็อคเก็ตพีซีทุกเครื่องจะมี IrDA 1.2 infrared, stereo headphone jack, stylus, built-in speaker และ microphone, syncing cradle และ ปุ่มคำสั่งต่าง ๆ บนเครื่อง จะเป็นส่วนที่มีมาแบบมาตรฐานของพ็อคเก็ตพีซีทุกเครื่องเรื่อยๆ และอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้พ็อคเก็ตพีซีมีความสามารถมากมายเช่นนี้ ก็มาจากระบบปฏิบัติการ Windows CE ซึ่งมีการพัฒนาและปรับปรุงความสามารถมาอย่างต่อเนื่อง

คุณสมบัติพื้นฐานทางด้านฮาร์ดแวร์ของเครื่อง PDA ที่จะมาใช้ระบบปฏิบัติการ Windows CE และเป็นพ็อคเก็ตพีซี คือ

- 1) หน่วยความจำรอมและแรม อย่างน้อย 16 MB ขึ้นไป
- 2) เครื่องพ็อคเก็ตพีซีส่วนใหญ่จะมี SD card slot หรือ CompactFlash มาให้หนึ่งช่อง แต่ก็มีบางรุ่นที่มีช่องเสียบมาสองช่อง
- 3) พอร์ตอินฟราเรด IrDA 1.2 infrared
- 4) I/O พอร์ต ที่เชื่อมต่อกับ PC เป็นแบบอนุกรมหรือ USB

- 5) มี stereo headphone jack ,stylus ,built-in speaker ,microphone ,syncing cradle และปุ่มคำสั่งต่าง ๆ บนเครื่อง
- 6) ความละเอียดของจอภาพ 320 * 420 พิกเซลขึ้นไป

รูปที่ 2.27 พ็อคเก็ตพีซี

2.4.1.1 ซีพียูหรือโปรเซสเซอร์

ซีพียูที่ใช้กับพ็อคเก็ตพีซีรุ่นแรก หรือ Pocket PC 2000 จะมีหลายตระกูล หรือ MIPS , SH3 , StrongARM และ Xscale โดยมีความเร็วต่ำสุดที่ 70 MHz และสูงสุด 800 MHz ดังตารางที่ 1

ซีพียู	ความเร็ว	ตัวอย่างรุ่นของพ็อคเก็ตพีซี
MIPS (NEC VR 4111)	70	Compaq Aero 1550
MIPS (NEC VR 4121)	131	Casio E – 115
MIPS (NEC VR 4122)	150	Casio E – 125 , EM – 500
SH3 (Hitachi 7709)	133	HP Jornada 540 Series
StrongARM (INTEL)	200	Compaq iPAQ H3600 Series
XScale	800	Compaq iPAQ H5000 Series

ตารางที่ 2.1 แสดงความเร็วของซีพียู

ข้อเสียของการมีซีพียูหลายตระกูลในพ็อคเก็ตพีซี คือ ทำให้ผู้พัฒนาโปรแกรมสำหรับพ็อคเก็ตพีซี จะต้องทำการคอมไพล์โปรแกรมของซีพียูแต่ละตระกูลเอาไว้ให้ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่สู่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสาร หากมีการนำออกไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เจ้าของเอกสารจะขอสงวนสิทธิ์ในการดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผู้พัฒนาโปรแกรมนั้นสามารถทำได้ไม่ยากเพราะเพียงแค่นำเอาโปรแกรมเดิมมาคอมไพล์เท่านั้น แต่ถ้ามองในด้านของผู้ใช้นั้นอาจก่อให้เกิดความสับสนในการเลือกใช้โปรแกรมบ้าง เนื่องจากผู้ใช้อาจไม่ทราบว่าพ็อกเก็ตพีซี ของตนนั้นใช้ซีพียูตระกูลใด ดังนั้น โปรแกรมแต่ละตัวที่พัฒนามาเพื่อใช้บนพ็อกเก็ตพีซี ทุกโปรแกรมจะต้องมีรายละเอียดที่บอกว่าโปรแกรมนั้นสามารถใช้กับซีพียูใดได้เป็นต้น

จากปัญหาดังที่กล่าวมา ทางไมโครซอฟต์จึงกำหนดไว้ว่า ตั้งแต่ Pocket PC 2002 เป็นต้นไป ระบบปฏิบัติการ Windows CE จะสนับสนุนเฉพาะซีพียูตระกูล StrongARM และ Xscale ของ Intel เท่านั้น ซึ่งส่งผลดีต่อผู้พัฒนาโปรแกรมและผู้ใช้ เพราะจะเหลือซีพียูแค่ตระกูลเดียว และพ็อกเก็ตพีซี ของทุกบริษัทก็จะ ใช้มาตรฐานเดียวกัน

2.4.1.2 หน่วยความจำ

หน่วยความจำของพ็อกเก็ตพีซีแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ รอม และแรม ซึ่งทางไมโครซอฟต์ได้กำหนดขนาดขั้นต่ำไว้ไม่ต่ำกว่า 16 MB โดยหน่วยความจำส่วนที่เป็นรอมจะใช้เก็บระบบปฏิบัติการ Windows CE และโปรแกรมพื้นฐานของพ็อกเก็ตพีซี เช่น Pocket Word , Pocket Excel หรือ Note เป็นต้น ซึ่งระบบปฏิบัติการหรือโปรแกรมที่เก็บอยู่ในรอมนี้จะไม่สูญหายไปเมื่อแบตเตอรี่หมด ซึ่งรอมที่อยู่ในพ็อกเก็ตพีซียังแบ่งออกอีกเป็น 2 ชนิด คือ รอมธรรมดา กับรอมแบบ Flash ขึ้นอยู่กับว่าผู้ผลิต จะใช้รอมชนิดไหน หากเป็นรอมแบบ Flash แล้ว ผู้ใช้ก็จะสามารถอัปเดตระบบปฏิบัติการของพ็อกเก็ตพีซี ได้โดยใช้โปรแกรมอัปเดตจากผู้ผลิตพ็อกเก็ตพีซี ซึ่งในปัจจุบันพ็อกเก็ตพีซีรุ่นใหม่ๆ ทุกรุ่น จะมีการใช้รอมแบบ Flash ขนาด 32 MB ทำให้ผู้ใช้งานใจได้ว่าจะสามารถอัปเดตพ็อกเก็ตพีซีไปใช้ในระบบปฏิบัติการเวอร์ชันใหม่ๆ ที่จะออกมาในอนาคตได้อย่างแน่นอน

สำหรับแรมในพ็อกเก็ตพีซีนั้น จะใช้เป็นที่เก็บโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ต่างๆ ที่ผู้ใช้ติดตั้งเข้าไป รวมทั้งไฟล์ข้อมูลต่างๆ ระหว่างการทำงาน จึงเปรียบเสมือนกับฮาร์ดดิสก์ของเครื่อง PC ทั่ว ๆ ไป แต่เนื่องจากการที่ข้อมูลในแรมจะอยู่ได้นั้นจำเป็นต้องมีกระแสไฟเลี้ยงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อแบตเตอรี่ของพ็อกเก็ตพีซีหมด โปรแกรมและข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกเก็บไว้ในแรมก็จะหายไปด้วย เหลือเพียงระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่นที่อยู่ในรอมเท่านั้น

1) หน่วยความจำเสริม (Storage Cards) ของ Pocket PC

- ด้วยขนาดที่จำกัดของแรมที่ให้มากับพ็อกเก็ตพีซี ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อการใช้งานจริง หากต้องการเก็บไฟล์ที่มีขนาดใหญ่ เช่น MP3 การใช้การ์ดหน่วยความจำอย่าง CF หรือ MMC/SD

จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้พ็อกเก็ตพีซีมีหน่วยความจำที่เพียงพอต่อการใช้งาน และข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำเสริมนี้ ไม่จำเป็นต้องมีกระแสไฟเลี้ยงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น เมื่อไฟดับหรือ

แบตเตอรี่หมด ก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลที่สำคัญ อีกทั้งช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับอุปกรณ์อื่น เช่น กล้องดิจิทัลหรือเครื่องเล่น MP3 รวมทั้งถอดแยกออกมาเพื่อใช้พกพานำติดตัวไปได้โดยสะดวก ปัจจุบัน Storage Cards มีกันอยู่หลายชนิดมาคู่กันว่า Storage Cards แต่ละชนิดมีรายละเอียดอะไรกันบ้าง

1.1) Compact Flash

Compact Flash (CF) storage cards ถูกคิดค้นโดย SanDisk เมื่อ พ.ศ. 2537 และได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในเวลาต่อมา จนกระทั่งถูก SecureDigital (SD) เข้ามาแย่งส่วนแบ่ง โดยเฉพาะในตลาดของ PDA โดยโครงสร้างของ CF Cards จะใช้เทคโนโลยีแบบเดียวกันกับที่ใช้บน Flash ROM สามารถอ่านและเขียนโปรแกรมหรือไฟล์ข้อมูลได้ ปัจจุบันนิยมและนำมาใช้กับกล้องดิจิทัลและ PDA หลายๆ ยี่ห้อ จุดเด่นของ CF Cards ก็คือการสนับสนุนแพลตฟอร์มและ OS หลายประเภท รวมทั้งใช้ได้กับ PCMCIA ATA (ATA:AT Attachment) มาตรฐานได้

รูปที่ 2.28 Memory แบบ CompactFlash

การ์ด CF แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ Type I กับ Type II โดย Type I จะมีขนาด $43 \times 26 \times 3.3$ มิลลิเมตร ส่วนแบบ Type II จะมีขนาด $43 \times 36 \times 5.5$ มิลลิเมตร ซึ่งจะมีความหนา มากกว่าแบบ Type I ประมาณ 2 มิลลิเมตร ดังนั้นการ์ด CF แบบ Type I จึงสามารถนำมาใช้กับ สล็อตแบบ Type II ได้ แต่การ์ด CF แบบ Type II ไม่สามารถนำมาใช้กับสล็อตแบบ Type I ได้ ดังนั้นในการเลือกซื้อฟ็อกเก็ตพีซีส่วนใหญ่จะมีสล็อต CF เป็นแบบ Type II

CF Card มีจุดเด่นที่ไม่มีส่วนประกอบส่วนใดที่มีการเคลื่อนไหว จึงมีโอกาสชำรุดเสียหาย ได้ยาก อีกทั้ง CF Cards ยังกินไฟไม่มากและทนทาน การทำงานไร้เสียง เนื่องจากไม่มีส่วน เคลื่อนไหว จะใช้กระแสไฟอยู่ประมาณ 3.3 Volts ถึง 5 Volts สามารถรับแรงกระแทกจากการตก กระทบได้ถึง 10 ฟุต และสามารถเก็บรักษาข้อมูลได้นานกว่า 100 ปี โดยที่ข้อมูลไม่สูญหาย จะต้อง

โหลดเข้าสู่ RAM เพื่อการทำงานของโปรแกรม อย่างไรก็ตาม โปรแกรมไม่สามารถรันได้โดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จาก CF Cards ด้วยเหตุนี้จึงมีความล่าช้ากว่าการทำงานของโปรแกรมที่บรรจุอยู่ใน RAM แต่ปัจจุบันได้มี CF Cards แบบใหม่คือ Ultra Compact Flash โดยมีความเร็วในการ copy และ download สูงถึง 2.8 เมกาไบต์ต่อวินาที ซึ่งเร็วกว่า CF Cards แบบมาตรฐานถึง 2 เท่า การเชื่อมต่อของ CF Cards เหมือนกันกับการเชื่อมต่อของ PC Cards แต่จุดเชื่อมต่อจะมีเพียง 50 pins ขณะที่ PC Cards จะมีถึง 68 pins และ CF Card สามารถใช้ต่อกับช่องเสียบ PC Cards ได้ โดยใช้ PC Card Type II Adapter โดยสามารถทำงานได้เป็นอย่างดี CompactFlash เป็นเครื่องหมายจดทะเบียนของ CompactFlash Association

รูปที่ 2.29 Memory (แบบ) Ultra CompactFlash

ปัจจุบัน CF เป็นการ์ด I/O ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในการนำมาใช้กับอุปกรณ์จัดอลต่าง ๆ รวมทั้งพ็อกเก็ตพีซีด้วย และถูกนำมาใช้เป็นหน่วยความจำเสริมให้กับพ็อกเก็ตพีซี เช่น ใช้จัดการไฟล์ MP3, MPEG หรือใช้เพื่อสำรองข้อมูล (Back up) เป็นต้น เนื่องจากมีขนาดเล็ก กระทัดรัดและน้ำหนักเบา ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาการ์ด CF ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น หน่วยความจำ โมเด็ม อีเทอร์เน็ต(Ethernet) และบลูทูธ(Bluetooth) เป็นต้น พ็อกเก็ตพีซีที่จะใช้การ์ด CF ได้จะต้องมีสล็อตหรือช่องสำหรับเสียบการ์ด CF ด้วย ซึ่งในพ็อกเก็ตพีซีบางรุ่น จะมีสล็อตสำหรับเสียบการ์ด CF ให้อยู่แล้วสำหรับพ็อกเก็ตพีซีบางรุ่นที่ไม่มีสล็อตสำหรับเสียบมาให้นั้นจะต้องใช้อุปกรณ์เสริม เช่น Expansion Pack มาช่วยจึงจะสามารถเสียบการ์ด CF ได้ ณ ปัจจุบันนี้ การ์ดหน่วยความจำ CF จะมีขนาดความจุให้เลือกมากมาย เริ่มตั้งแต่ 16 MB - 3 GB และจะมีขนาดความจุเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต

1.2) MMC (Multimedia Card)

MultiMediaCard (MMC) เป็น Storage Cards ที่มีขนาดเล็กเท่ากับแสดมปี หรือเท่ากับ 24 mm x 32 mm x 1.4 mm และเป็นหน่วยเก็บความจำแบบ flash ปัจจุบันมีขนาดความจุสูงสุดอยู่ที่ 128 เมกาไบต์ และมีใช้กับ Palm และพ็อกเก็ตพีซีในบางรุ่น MMC Cards จะมีแถบโลหะเป็น

ผู้สัมผัสอยู่ 7 จุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.30 Memory แบบ MultiMediaCard

1.3) SD (Secure Digital)

Secure Digital (SD) cards ค้นคว้าร่วมกัน โดยบริษัท Matsushita Electronic (เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในนามผู้ผลิตเครื่องไฟฟ้าชื่อ Panasonic), SanDisk และ Toshiba และนำออกสู่ตลาดเมื่อปี 2543 มีขนาด 32 mm x 24 mm x 2.1 mm หรือเล็กเท่ากับแอสตมปีใช้หน่วยเก็บความจำแบบ flash ปัจจุบันมีขนาดความจุสูงสุด 512 เมกาไบต์ แต่คาดว่าจะมีขนาดความจุ 1 กิกาไบต์ ออกมาให้เห็นกันในเร็วๆ นี้ SD cards สามารถใช้ได้กับ Palm และพ็อกเก็ตพีซี โดย SD cards จะมีความแตกต่างจาก MultimediaCard cards ในส่วนของการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยการเข้ารหัส เช่น digital music และ electronic books เป็นต้น ลักษณะของการ์ดจะมีจุดเชื่อมต่อ 9 จุด

รูปที่ 2.31 Memory แบบ Secure Digital

ปัจจุบันได้มี miniSD cards ที่มีขนาดเพียง 20 mm x 21.5 mm x 1.4 mm จุดเชื่อมต่อ 11 จุด มีขนาดเล็กกว่า SD cards เดิมค่อนข้างมาก โดยมีเป้าหมายสำหรับใช้กับเครื่องโทรศัพท์มือถือและเครื่องเล่น MP3 เป็นหลัก ปัจจุบันมีขนาดความจุสูงสุดที่ 128 เมกาไบต์ และจะมีขนาด 256 เมกาไบต์มาให้ชื้อกันในปี 2547

รูปที่ 2.32 Memory แบบ miniSD cards

การ์ดหน่วยความจำแบบ MMC และ SD จะมีขนาดใกล้เคียงกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการ์ด MMC/SD นั้นมีขนาดเล็กกว่าการ์ด CF มาก และการที่จะใช้การ์ด MMC/SD กับพ็อกเก็ตพีซีได้นั้น ตัวเครื่องพ็อกเก็ตพีซีก็ต้องมีช่อง หรือสล็อตสำหรับการ์ด MMC/SD ด้วย ซึ่งสล็อตแบบนี้จะมีมากับพ็อกเก็ตพีซีบางรุ่นเท่านั้น

ความแตกต่างของการ์ดหน่วยความจำ MMC กับ SD นั้น โดยทางกายภาพที่สามารถเห็นได้ชัดคือ จำนวนพินหรือขาที่ด้านหลังของการ์ดทั้งสองแบบจะไม่เท่ากัน โดย MMC จะมี 7 พิน ส่วน SD จะมี 9 พิน ส่วนความแตกต่างเรื่องอื่น คือ การ์ด SD จะทำงานง่ายกว่า การ์ด MMC และด้วยขนาดความจุที่เท่ากัน การ์ด SD จะมีราคาแพงกว่า MMC เล็กน้อย

ดังนั้นก่อนที่จะเลือกซื้อพ็อกเก็ตพีซีควรจะมีการตรวจสอบเสียก่อนว่าพ็อกเก็ตพีซีแต่ละรุ่นนั้นได้มีการสนับสนุนการ์ด CF หรือ MMC/SD หรือไม่ แต่พ็อกเก็ตพีซีรุ่นใหม่ในปัจจุบันได้มีการเตรียมสล็อตสำหรับการ์ดทั้ง 2 แบบไว้เรียบร้อยแล้ว

2.4.1.3 แบตเตอรี่

แหล่งจ่ายไฟหลักของพ็อกเก็ตพีซี คือ แบตเตอรี่ ซึ่งจะมีอยู่ 2 ส่วน คือ แบตเตอรี่หลัก (Main Battery) และแบตเตอรี่สำรอง (Back up Battery) โดยแบตเตอรี่หลักจะมีหน้าที่จ่ายไฟให้แก่พ็อกเก็ตพีซีในสภาวะการใช้งานปกติ และเมื่อแบตเตอรี่หลักหมด แบตเตอรี่สำรองก็จะจ่ายไฟเลี้ยงแทนชั่วคราว เพื่อไม่ให้ข้อมูลในพ็อกเก็ตพีซีสูญหาย ซึ่งแบตเตอรี่ทั้ง 2 จะเป็นแบบชาร์ตหรือประจุไฟฟ้าได้ และส่วนมากจะเป็นแบตเตอรี่แบบลิเทียมโพลีเมอร์ (Lithium Polymer) หรือลิเทียมไอออน (Lithium Ion) อย่างไม่อย่างหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาในการใช้งานนั้นจะต่างกัน ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตพ็อกเก็ตพีซีแต่ละรายว่าจะเลือกใช้แบตเตอรี่แบบใด

ในปัจจุบันแบตเตอรี่สำหรับพ็อกเก็ตพีซี จะมีระยะเวลาในการใช้งานต่อเนื่องอยู่ระหว่าง 8 – 14 ชั่วโมงโดยประมาณ แต่ในการใช้งานจริงมักจะน้อยกว่านี้ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะในการใช้งานพ็อกเก็ตพีซีด้วย หากใช้งานในลักษณะของมัลติมีเดีย เช่น MP3 ,ดูหนัง และเล่นเกมส์ที่มีกราฟฟิกมาก ๆ หรือ ใช้โปรแกรมที่ต้องมีการประมวลผล CPU หนัก ๆ แล้ว ระยะเวลาของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบตเตอรี่ของพ็อกเก็ตพีซีสามารถชาร์ตได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องใช้งานให้ใกล้หมดเสียก่อน ข้อสำคัญคือต้องนำไปชาร์ตทันทีเมื่อมีสัญญาณเตือนว่าแบตเตอรี่กำลังจะหมด เพราะถึงแม้ว่าจะมีแบตเตอรี่สำรองไว้ช่วยจ่ายไฟยามฉุกเฉินก็ตาม แต่ก็สามารถช่วยไว้ในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น สำหรับการชาร์ตแบตเตอรี่ของพ็อกเก็ตพีซีนั้นจะผ่านแทน Cradle หรือสายชาร์ตของ Adapter โดยตรงก็ได้ แต่สำหรับพ็อกเก็ตพีซีบางรุ่น ถ้านำไปเสียบหรือเชื่อมต่อกับ Computer PC ด้วยแทน Cradle หรือสายซิงก์ ที่เป็นแบบ USB แล้ว ก็จะสามารถทำการชาร์ตแบตเตอรี่ได้ในตัว โดยการใช้ไฟจาก USB นั้นเอง

2.4.1.4 จอภาพ

จอภาพหรือ Screen ของพ็อกเก็ตพีซีจะมีความละเอียดขั้นต่ำอยู่ที่ 240 * 320 พิกเซล และเป็นจอสี จะมีแค่บางรุ่นเท่านั้นที่เป็น Grey Scale

Pocket PC 2002 ส่วนใหญ่จะมีจอภาพ LCD ที่ใช้เทคโนโลยี Reflective TFT (Thin Film Transistor) ในบางรุ่นจะมีตัวจับแสงแล้วนำไปปรับความสว่างของจอภาพโดยอัตโนมัติ สำหรับจำนวนสีที่สามารถแสดงได้ขึ้นอยู่กับรุ่นของพ็อกเก็ตพีซี ซึ่งส่วนใหญ่ในปัจจุบันสามารถแสดงสีได้ในระดับ 16 บิต หรือ 65536 สี

2.4.1.5 โปรแกรมมาตรฐานของพ็อกเก็ตพีซี

โปรแกรมมาตรฐานที่มากับระบบปฏิบัติการของพ็อกเก็ตพีซี จะเป็นพวกโปรแกรมหลัก ๆ ของ Microsoft Office และมีโปรแกรมอื่นๆ อีก เช่น

- 1) Pocket Word เป็นโปรแกรมสำหรับอ่านและแก้ไขเอกสาร MS Word
- 2) Pocket Excel เป็นโปรแกรมสำหรับอ่านและแก้ไขเอกสาร MS Excel
- 3) Notes สำหรับบันทึกข้อมูลต่างๆ
- 4) Calendar เป็นปฏิทินงานเพื่อจดบันทึกนัดหมาย ประชุมและกิจกรรมที่จะทำแต่ละวัน
- 5) Contacts สำหรับจดบันทึกชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์และข้อมูลต่าง ๆ
- 6) Tasks สำหรับบันทึกงานที่ต้องทำ
- 7) Inbox เป็นโปรแกรมสำหรับจัดการกับพวกอีเมลล์
- 8) Windows Media Player สำหรับเล่นเพลง MP3 และพวกมัลติมีเดีย
- 9) Pocket IE เป็นโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ Internet Explorer

2.4.2 ระบบภาษาไทยสำหรับพ็อคเก็ตพีซี

ระบบภาษาไทยเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้ใช้พ็อคเก็ตพีซีส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ อย่างน้อยก็เพื่อความสะดวกในการอ่านเอกสาร อีเมลล์ หรือ เว็บเพจ ซึ่งในปัจจุบันระบบภาษาไทยสำหรับพ็อคเก็ตพีซีมีอยู่ 2 กาย คือ ThaiWinCE และ Pocket PC Thai

2.4.2.1 ThaiWinCE

ระบบภาษาไทย ThaiWinCE ถูกพัฒนาโดย www.jimmysoftware.com และจัดจำหน่ายโดยบริษัท C&N Solutions จำกัด นอกจากระบบภาษาไทยแล้ว ยังมีโปรแกรมอื่น ๆ ที่ออกมาเพื่อสนับสนุนการใช้ภาษาไทยอีกหลายตัว เช่น CN Discovery Dictionary หรือ CN Discovery Talking Dictionary เป็นต้น

คุณสมบัติของ ThaiWinCE คือ

- 1) สนับสนุนการเขียนแบบ Definable Block Recognizer โดยสามารถกำหนดวิธีการเขียนตัวอักษรตามแบบลายมือของตัวเองได้
- 2) ง่ายต่อการเขียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เคยใช้ Palm มาก่อน เพราะสามารถใช้ ThaiWinCE Block Recognizer ในการเขียนแบบ Graffiti ได้
- 3) สนับสนุนภาษาไทยในทุกโปรแกรมการใช้งาน เช่น IE , Task , Contacts , Calendar Note , Word และ Excel เป็นต้น
- 4) มีการจัดอักษร สระและวรรณยุกต์ ที่สวยงาม ด้วยการใช้ API Hook Technology
- 5) รองรับการติดต่อคีย์บอร์ดภายนอก (External Keyboard)

เมื่อติดตั้ง ThaiWinCE แล้วใน Input จะมีรูปแบบการป้อนข้อมูลของ ThaiWinCE เพิ่มเข้ามาอีก 2 แบบ คือ Keyboard และ Block Recognizer

2.4.2.2 Pocket PC Thai

ระบบภาษาไทย Pocket PC Thai พัฒนาโดยบริษัท อัลกอริทึมส์ จำกัด www.algorithms.co.th ซึ่งถูกเผยแพร่และจัดจำหน่ายในเว็บไซต์ www.pocketpcthai.net

คุณสมบัติของ Pocket PC Thai คือ

- 1) คีย์บอร์ดภาษาไทย – อังกฤษ ซึ่งมีขนาดและการจัดเรียงตามมาตรฐาน รวมไปถึงการจัดเรียงขนาดใหญ่ เพื่อการใช้งานและการมองเห็นที่ชัดเจนกว่า ส่วนการปรับแต่งสามารถปรับแต่งได้ที่ Option ของคีย์บอร์ดนั้นๆ
- 2) การแสดงวันที่และเวลาแบบภาษาไทย สามารถปรับแต่งได้ที่ Regional setting
- 3) สามารถเปลี่ยน Background ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4) ระบบจัดเรียงลำดับอักษรภาษาไทยใช้ Natural Language Services และใช้ได้กับ SQL Server 2000 for Windows CE
- 5) มีความสามารถในการใช้ External Hardware Keyboard ทุกรุ่นที่มีจำหน่ายในท้องตลาด
- 6) มีระบบจดจำลายมือภาษาไทย และสามารถออกแบบลายมือเพื่อใช้เองได้
- 7) Thai Internet Keyboard ก็มีความสามารถในการส่งข้อความอินเทอร์เน็ต หลังจากติดตั้ง Pocket PC Thai แล้วใน Input จะมีรูปแบบการป้อนข้อมูลของ Pocket PC Thai เพิ่มขึ้นมาถึง 4 แบบ ซึ่งมากกว่าของ ThaiWinCE

สำหรับราคาของโปรแกรมระบบภาษาไทย ขั้นตอนการติดตั้ง วิธีการลงทะเบียนใช้งาน และรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ นั้น สามารถติดต่อบริษัทผู้ผลิตเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของผู้พัฒนาโปรแกรมได้โดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ระบบเมสเสจ (Message)

2.5.1 ระบบปฏิบัติการ Windows กับแนวคิด OOP

ระบบปฏิบัติการ Windows ทำงานในระบบมัลติทาสกิ้ง/มัลติเธรด ไม่เหมือนกับระบบปฏิบัติการดอส ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการตัวแรกๆ ของเครื่อง PC ซึ่งจะทำงานได้เพียงแค่ทีละหนึ่งอย่างเท่านั้น นั่นคือ เมื่อสั่งพิมพ์ออกเครื่องพิมพ์ จะต้องรอจนกว่าจะพิมพ์เสร็จ จึงจะทำงานอื่นๆ ต่อไปได้

แต่ระบบปฏิบัติการ Windows นั้นไม่ใช่ เริ่มตั้งแต่ Windows เวอร์ชันแรกๆ ที่เคยใช้กันคือ Windows 3.1 ที่สามารถสั่งพิมพ์งานได้โดยทำงานอื่นๆ ได้ในขณะเดียวกัน แต่อาจจะเป็งานที่เล็กๆ เช่น พิมพ์งานเปิดเอกสาร เป็นต้น

แต่ปัจจุบันการทำงานได้หลายๆ อย่างในเวลาเดียวกันนั้น ได้รับการปรับปรุงจนดูเหมือนกับว่ามันทำได้พร้อมกันจริงๆ แท้จริงแล้วนั้น ระบบใช้ความสามารถของ CPU อัลกอริทึมในการจัดการกระบวนการ และการบริหารหน่วยความจำที่ดี จึงทำให้ดูเหมือนกับว่าทำได้ในเวลาเดียวกัน

การทำงานของระบบ ระบบปฏิบัติการ Windows นั้นเป็นรูปของหน้าต่าง และแต่ละหน้าต่างนั้นก็จะมีคุณสมบัติและการทำงานของตัวมันเอง ซึ่งแต่ละหน้าต่างนั้นจะไม่มาเกี่ยวข้องกันเด็ดขาด ถึงแม้จะเป็นโปรแกรมเดียวกันก็ตาม การทำงานแบบนี้ยังบอกถึงการงานแบบ OOP จึงกล่าวได้ว่า ระบบปฏิบัติการ Windows มีการทำงานในแบบ OOP คือทุกๆ อย่างใน Windows เป็นวัตถุทั้งหมด

แนวคิดของ OOP อธิบายถึงวัตถุเอาไว้ว่า วัตถุประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ

- คุณสมบัติ (Properties หรือ Attributes)
- การกระทำ (Methods)

หน้าต่างหนึ่งๆ มีคุณสมบัติ และการกระทำไม่เหมือนกับอีกหน้าต่างหนึ่ง เช่น เปิด

Notepad

ขึ้นมา 2 หน้าต่าง

จะสังเกตเห็นว่า หน้าต่างทั้งสองมีขนาดไม่เหมือนกัน นั่นคือ ความกว้าง และยาวไม่เท่ากันแน่นอนซึ่งนี่ก็คือคุณสมบัติ หรือ Properties นั่นเอง ซึ่ง ทั้ง 2 โปรแกรมเป็นโปรแกรมเดียวกัน แต่ไม่จำเป็นว่าจะต้องมี Properties เหมือนกันเสมอไป

2.5.2 ระบบข่าวสารใน Windows

โปรแกรมที่ทำงานบน Windows นั้น จะอยู่ในรูปของหน้าต่าง และผู้ใช้ทราบหรือไม่ว่า

เมื่อผู้ใช้คลิกปุ่มปิดที่โปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่ง โปรแกรมนั้นรู้ได้อย่างไรว่าปิดมัน เช่น ผู้ใช้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิมพ์งานด้วย Word ในขณะที่ฟังเพลงไปด้วย เมื่อทำงานเสร็จก็คลิกปุ่ม close ที่ Ms Word โปรแกรม Word รู้ได้อย่างไรว่าผู้ใช้คลิกปิดแล้วทำไม WinAmp ไม่ปิดไปด้วย

ถ้าผู้ใช้เข้าใจหลักการของ OOP แล้ว จะสามารถตอบได้ทันที เพราะว่าแต่ละโปรแกรมที่ทำงานอยู่นั้น เป็นวัตถุคนละตัวกัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับและอีกอย่างหนึ่งก็คือ Windows จะมีระบบสัญญาณข่าวสาร เพื่อเป็นการบอกให้โปรแกรมต่างๆ ทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบ

เหตุการณ์ทุกอย่าง อย่างที่เกิดขึ้นในระบบ Windows ไม่ว่าจะเป็นการ Log in, LogOut, คลิกปุ่ม Start, ย้ายหน้าต่าง, ขยับ, ขยาย หรือปิดโปรแกรมใดๆ จะเกิดสัญญาณขึ้นมา เรียกว่า เมสเสจ (Message)

เมสเสจเป็นเพียงค่าคงที่ๆ ส่งมาเมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นใน Windows เพื่อใช้ในการอ้างถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นในระบบ และทุกๆ ที่ทำงานบน Windows ทั้งหมดจะทำงานได้ด้วยการใช้เมสเสจนี้เป็นหลัก

รูปที่ 2.33 ระบบเมสเสจใน windows

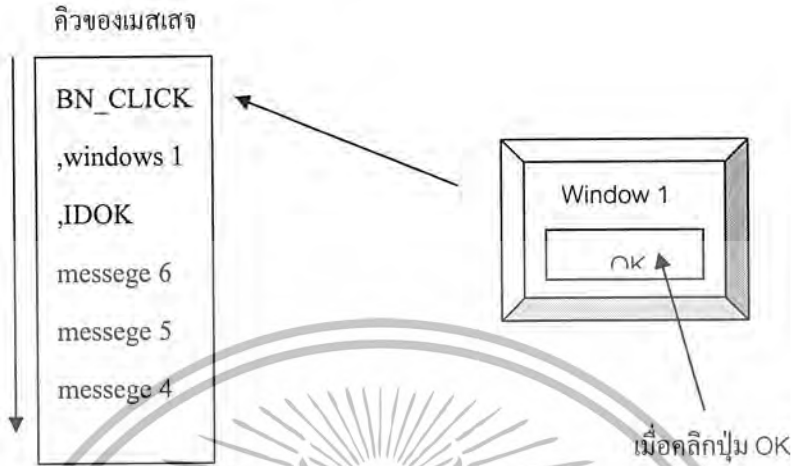
เมื่อเกิดเหตุการณ์ทุกอย่างในระบบ เมสเสจจะเกิดขึ้น และถูกส่งเข้าไปยัง “คิวของเมสเสจ” ซึ่งเปรียบเสมือนท่อที่ส่งผ่านเมสเสจ โปรแกรมที่ทำงานในระบบ เมื่อต้องการรู้ว่าเมสเสจใดที่เป็นของตัวเอง ก็จะมาคัดกรองที่คิวของเมสเสจนี้ เช่น จากรูปในข้างต้น มีหน้าต่างโปรแกรม Windows 1,2 และ 3 เมื่อเอาเมาส์คลิกปุ่ม OK ของ Windows 1 ตัวปุ่มกด มันจะรู้หน้าที่โดย

อัตโนมัติว่า จะต้องส่งเมสเสจเข้าไปในคิวของเมสเสจปุ่มกดก็สร้างเมสเสจชื่อว่า BN_CLICK ส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

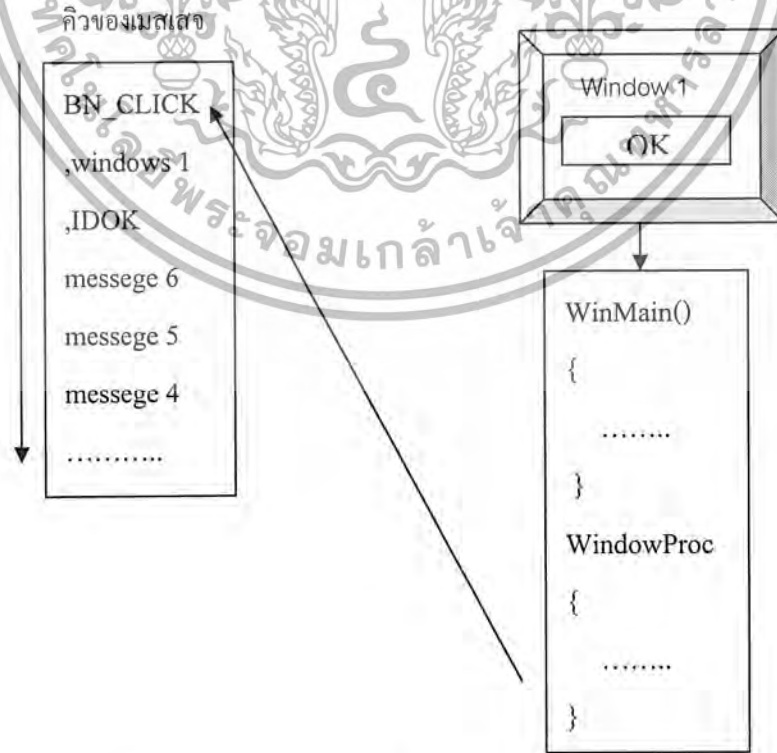
เข้าไปที่คิวของเมสเสจพร้อมกับค่าที่บอกถึงตัวโปรแกรมที่เป็นเจ้าของปุ่มนั้น(Instance) Windows 1 และค่าคงที่ของปุ่ม OK ที่มันถูกกด ดังรูป

ก็คือ

รูปที่ 2.34 ตัวอย่างการส่งเมสเสจของ windows 1 ในการกดปุ่ม

เมื่อเมสเสจ BN_CLICK ถูกส่งเข้าไปอยู่ในคิวของเมสเสจแล้ว คราวนี้ถ้าต้องการเขียนโปรแกรมให้ปุ่มกดทำงานได้ ก็จะต้องเขียนโปรแกรมตรวจจับเมสเสจตัวที่ต้องการ โดยจะเขียนลงไปในฟังก์ชันที่ชื่อ WindowProc นั่นเอง

รูปที่ 2.35 การจัดการของฟังก์ชัน WinMain และ WindowProc

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟังก์ชัน WindowProc เป็นส่วนที่ในทุกๆ โปรแกรมที่ทำงานบน Windows ต่างมีเหมือนกัน และฟังก์ชัน WinProc ของแต่ละโปรแกรมต่างจะคอยตรวจจับคว้าเมสเสจใดเป็นเมสเสจของตัวเอง เพราะว่าเมสเสจที่ถูกส่งเรียงลำดับกันเข้ามาในคิวของเมสเสจนั้น ตัวโปรแกรมไม่ได้สร้างเอง แต่เกิดจากระบบอินเทอร์เฟส และอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่ในโปรแกรมนั้นเอง ที่เป็นตัวสร้างและส่งเมสเสจไปโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่างเช่น เมื่อขยายหน้าต่าง Windows 1 และ Windows 2 เมสเสจ WM_SIZE ก็จะถูกส่งเข้าไปในคิวของเมสเสจ ดังรูป พร้อมทั้งชื่อหน้าต่างที่เป็นเจ้าของเมสเสจ และขนาดที่ถูกเปลี่ยนไป

รูปที่ 2.36 ตัวอย่างการส่งเมสเสจในลักษณะต่างๆ

คราวนี้ถ้าโปรแกรม Windows 1 หรือ Windows 2 ต้องการตรวจสอบเมสเสจ WM_SIZE และนำการตรวจจับนั้นไปใช้ในตัวโปรแกรมด้วย ก็จะต้องเขียน โค้ดสำหรับตรวจจับเมสเสจนี้เอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าในโปรแกรมไม่มีการตรวจจับเมสเสจ WM_SIZE เพื่อนำไปใช้ในเมสเสจที่ว่ามี ก็จะถูกส่งออกจากคิว และก็จะไป เมสเสจใหม่ก็จะเข้ามาแทนที่ แต่ถ้ามีการตรวจจับก็เท่ากับว่าได้กำหนดเหตุการณ์ให้กับการเปลี่ยนขนาดของหน้าต่างนั่นเอง

2.5.2.1 เมสเสจของการเคลื่อนที่เมาส์

ตัวแปร wParam นั้นจะเก็บค่าคงที่ของปุ่มเอาไว้ ดังนี้

- MK_LBUTTON ปุ่มซ้ายของเมาส์ถูกกด
- MK_MBUTTON ปุ่มกลางของเมาส์ถูกกด
- MK_RBUTTON ปุ่มขวาของเมาส์ถูกกด
- MK_CONTROL ปุ่ม < Ctrl > ถูกกด
- MK_SHIFT ปุ่ม < Shift > ถูกกด

2.5.2.2 เมสเสจของการคลิกปุ่มเมาส์

เมสเสจของการคลิกปุ่มเมาส์มี 2 แบบ คือ คลิกปุ่มซ้าย และคลิกปุ่มขวา ซึ่งเมสเสจที่เกิดขึ้นคือ

- WM_LBUTTONDOWN เมื่อปุ่มซ้ายถูกกดลง (กดค้าง)
- WM_RBUTTONDOWN เมื่อปุ่มขวาถูกกดลง (กดค้าง)
- WM_LBUTTONUP เมื่อปุ่มซ้ายถูกปล่อยขึ้น
- WM_RBUTTONUP เมื่อปุ่มขวาถูกปล่อยขึ้น
- WM_LBUTTONDBLCLK เมื่อปุ่มซ้ายถูกดับเบิลคลิก
- WM_RBUTTONDBLCLK เมื่อปุ่มขวาถูกดับเบิลคลิก

2.5.2.3 เมสเสจของการกดปุ่มคีย์บอร์ด

เช่นเดียวกับเมสเสจอื่นๆ ถ้าต้องการตรวจจับการกดปุ่มคีย์บอร์ด จะมีการตรวจจับเมสเสจต่อไปนี้

- WM_CHAR เมื่อต้องการรู้ว่ากดปุ่มอักษรตัวใด 0-9 ,a-z ,A-Z และสัญลักษณ์ต่างๆ ไม่รวมปุ่มพิเศษพวก Ctrl ,Alt ,Shift ,Enter
- WM_KEYDOWN เมื่อต้องการตรวจสอบว่ากำลังกดปุ่มอยู่หรือไม่ (Key down)
- WM_KEYUP เมื่อต้องการตรวจสอบว่าปุ่มที่กดอยู่นั้น ปล่อยหรือยัง (Key up)

wparam จะเก็บค่าของ Virtual Key ซึ่งจะมีปุ่มลูกศรซ้าย ,ขวา ,บน ,ล่าง ,space bar ,Esc ,Ctrl ,Return ,Home ,End ,Delete และ F1 – F12 โดยมีค่าคงที่ดังต่อไปนี้

- VK_HOME ปุ่ม Home
- VK_END ปุ่ม End
- VK_DELETE ปุ่ม Delete
- VK_INSERT ปุ่ม Insert
- VK_SPACE ปุ่ม Space Bar
- VK_ESCAPE ปุ่ม Esc
- VK_PAUSE ปุ่ม Pause
- VK_CONTROL ปุ่ม Ctrl
- VK_SHIFT ปุ่ม Shift
- VK_TAB ปุ่ม Tab
- VK_RETURN ปุ่ม Return (Enter)
- VK_UP ปุ่มลูกศรขึ้น
- VK_DOWN ปุ่มลูกศรลง
- VK_LEFT ปุ่มลูกศรซ้าย
- VK_RIGHT ปุ่มลูกศรขวา
- VK_F1...VK_F12 ปุ่ม F1 – F12

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 ระบบงาน

ระบบงานประกอบด้วยส่วนข้อมูลเข้า ส่วนประมวลผล ส่วนแสดงผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ส่วนข้อมูลเข้า

ตำแหน่งเริ่มต้นและตำแหน่งปลายทางของผู้เดินทาง

3.1.2 ส่วนประมวลผล

เมื่อรับตำแหน่งเริ่มต้น และตำแหน่งปลายทางของผู้เดินทางเรียบร้อยแล้ว โปรแกรมระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซีจะทำการประมวลผลเพื่อหาเส้นทางสั้นที่สุด

3.1.3 ส่วนแสดงผล

เมื่อโปรแกรมระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซีทำการประมวลผลเรียบร้อยแล้ว จะแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลนั้นออกทางหน้าจอบนพ็อกเก็ตพีซีแต่โปรแกรมระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซี ถ้าไม่มีการรับข้อมูลเข้ามาโปรแกรมก็สามารถแสดงผลเป็นแผนที่ได้

3.2 ขั้นตอนในการดำเนินงาน

โปรแกรมระบบนำทางบนพ็อกเก็ตพีซี มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

3.2.1 ภาพรวมของขั้นตอนในการดำเนินงาน

- 1) ศึกษาวิทยานิพนธ์และปริญญานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับจีพีเอสและพ็อกเก็ตพีซี
- 2) ศึกษาทฤษฎีและเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้องกับการหาระยะทางสั้นที่สุด
- 3) เขียนโปรแกรมเพื่อทดสอบทฤษฎีการค้นหาเส้นทางสั้นที่สุด
- 4) ศึกษาภาษาที่ใช้ในการเขียน โปรแกรมลงพ็อกเก็ตพีซี
- 5) เก็บข้อมูลเส้นทางต่างๆ ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
- 6) วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้และจัดเรียงข้อมูลเพื่อนำไปใช้งาน
- 7) วางแผนและกำหนดรูปแบบของส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้

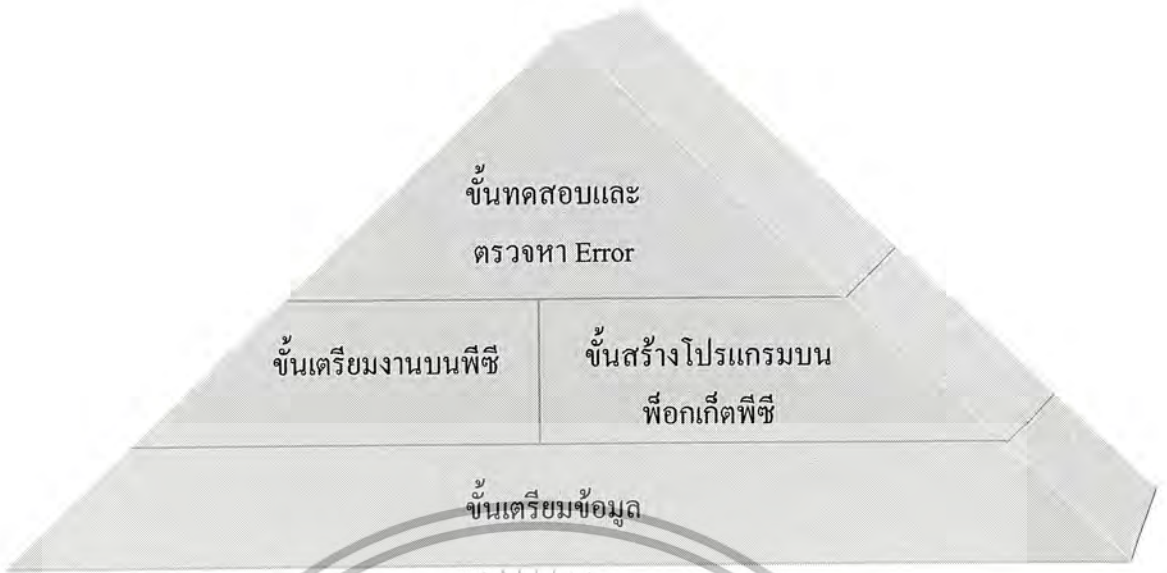
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 8) ดำเนินการเขียนโปรแกรม
- 9) ตรวจสอบและแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของโปรแกรม
- 10) จัดทำเอกสารของงานวิจัย

3.2.2 ขั้นตอนในการดำเนินงานในส่วนของโปรแกรม

- 1) เขียนโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด ด้วยภาษาซีบนเครื่องพีซี
- 2) ทดสอบโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด ด้วยการสมมติเส้นทางขึ้นมาหลายๆ เส้นทาง โดยนำ Visual Basic 6 มาใช้ในการวาดเส้นทาง
- 3) เขียนโปรแกรมสร้าง User Interface สำหรับวาดแผนที่ โดยมีกรขยายภาพเข้า และออก และเลื่อนซ้าย ขวา ขึ้น และลง ด้วยภาษาซีบนเครื่องพีซี
- 4) นำข้อมูลของจุดมาวาดลงบนเครื่องพีซี พร้อมทั้งวาดเส้นทางการเชื่อมของแต่ละจุดโดยเลือกมาเฉพาะจุดที่เป็นถนนหลักในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
- 5) ทำการเลือก และเพิ่มเติมจุดที่สำคัญสำหรับการคำนวณ เช่น จุดแยก เป็นต้น เพื่อลดความล่าช้าในการค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดของโปรแกรม
- 6) เขียนโปรแกรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจุดใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด เนื่องจากข้อมูลเดิมของจุดมีไว้สำหรับวาดแผนที่เท่านั้น
- 7) ปรับปรุงโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดใหม่ เพื่อให้เข้ากับข้อมูลของจุด และข้อมูลของความสัมพันธ์ของจุด
- 8) ทำการทดสอบโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้ว โดยการสุ่มตัวอย่างจุด 2 จุด ขึ้นมาหลายๆ เส้นทาง
- 9) เขียนโปรแกรมค้นหาว่าจุดที่ผู้ใช้อยู่นั้น อยู่ใกล้กับจุดไหนของข้อมูลจุดที่มีอยู่มากที่สุด เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้น
- 10) นำโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด ข้อมูลจุด และข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างจุด ไปทดสอบกับพ็อกเก็ตพีซี

จากขั้นตอนในการดำเนินงานในส่วนของโปรแกรมอย่างละเอียด สามารถนำมาสรุปและจัดหมวดหมู่ได้ ซึ่งมีขั้นตอนหลักๆ อยู่ 4 ขั้นตอนดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 แสดงขั้นตอนอย่างสรุป

3.3 ขั้นเตรียมข้อมูล

ในขั้นตอนการเตรียมข้อมูลนั้นจะใช้เวลานานที่สุดเนื่องจาก ข้อมูลที่ได้มาจริงๆนั้นไม่ได้รองรับที่จะใช้งานในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด ดังนั้นจะต้องเขียนโปรแกรม Visual Basic 6 และ Turbo C++ เพื่อจัดการให้เกิดข้อมูลที่ต้องการ 2 อย่างคือ

1. ข้อมูลของจุดยอดที่เพิ่มขึ้นเอง
2. ข้อมูลความสัมพันธ์ของจุดยอดขั้นตอนการเตรียมข้อมูล

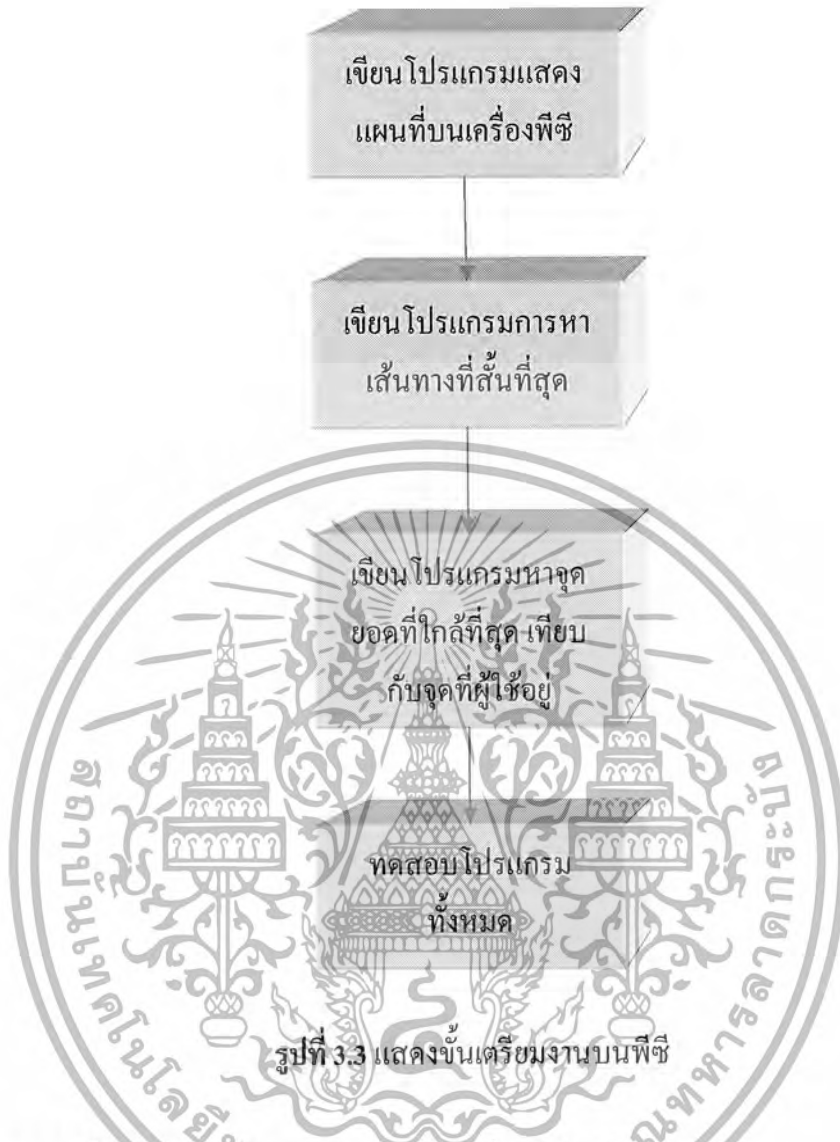
ซึ่งเมื่อได้ครบแล้วจะได้ไปสู่วขั้นตอนต่อไป โดยในขั้นตอนการเตรียมข้อมูลมีขั้นตอนย่อยๆ อยู่ 3 ขั้นซึ่งแสดงดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 แสดงขั้นตอนเตรียมข้อมูล

3.4 ขั้นตอนเตรียมงานบนพีซี

หลังจากได้เตรียมข้อมูลครบตามต้องการแล้วขั้นต่อไปจะต้องเขียนโปรแกรมบนพีซีซึ่งเขียนด้วย Turbo C++ และ C++ Builder 5.0 โดยใช้ Turbo C++ เขียนเพื่อหาเส้นทางสั้นสุด และจุดยอดที่ใกล้ที่สุดแต่เนื่องจากเหตุอันใดไม่ทราบแน่ชัดใน Turbo C++ ไม่สามารถอ่านข้อมูลที่เตรียมไว้ในขั้นตอนแรกได้ 100% และใน C++ Builder 5.0 ทำได้และปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ Turbo C++ ไม่สามารถจองพื้นที่ในหน่วยความจำตามต้องการได้ จึงได้ใช้ C++ Builder 5.0 แทน โดยในขั้นตอนนี้ได้แบ่งขั้นตอนออกเป็นขั้นย่อยได้อีก 4 ขั้นซึ่งแสดงดังรูปที่ 3.3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ขั้นตอนเขียนโปรแกรมแสดงแผนที่บนเครื่องพีซี

ในการเขียนโปรแกรมแสดงแผนที่นั้นจะต้องใช้ความรู้เรื่องหลักการการเลื่อนและเปลี่ยนแปลงขนาดของภาพซึ่งแสดงในบทที่ 2 โดยข้อมูลเริ่มต้นมีอยู่ 2 ส่วน คือ ข้อมูลจุด (x,y) และ ข้อมูลที่บอกถึงการเชื่อมกันของเส้นที่นำมาใช้วาดแผนที่โดยดูข้อมูลที่บอกถึงการเชื่อมกันของเส้นที่ถ้าหากมีหมายเลขตรงกันทุกๆ 2 จุดแล้วจะวาดเส้นตรงระหว่าง 2 จุดนั้นเมื่อวาดแผนที่ได้แล้วก็จะทำการเลื่อนแผนที่โดยการบวกและลบตำแหน่งเดิมของภาพแล้ววาดใหม่และสำหรับการซูมภาพก็ใช้การคูณและหารกับตำแหน่งเดิมแล้ววาดใหม่โดยเริ่มต้นด้วยการลดขนาดของข้อมูลจริงของจุดลงมาก่อนระดับหนึ่งเนื่องจากข้อมูลเริ่มต้นมีขนาดใหญ่มาก

3.4.2 เขียนโปรแกรมการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด

ใช้วิธีของดิสจัสตราในการค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดซึ่งต้องใช้ข้อมูลที่ได้เตรียมในขั้นตอนแรกทั้งหมด

3.4.3 ชั้นเขียนโปรแกรมหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุด เทียบกับจุดที่ผู้ใช้อยู่

ใช้การเปรียบเทียบระหว่างสองจุดโดยใช้สมการ $d = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$ โดยการเทียบตำแหน่งที่สนใจกับข้อมูลจุดยอดที่มีอยู่ทุกจุดยอด

3.4.4 ชั้นทดสอบโปรแกรมทั้งหมด

ในการทดสอบจะทำการทดสอบทีละขั้นตอนจนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องเป็นที่น่าพอใจ แต่ถ้าเกิดปัญหาจะดำเนินการหาข้อบกพร่องทันที และทำการแก้ไข นั่นก็คือเมื่อเขียน โปรแกรม แสดงแผนที่บนเครื่องพีซีจะทำการทดสอบทันที จึงค่อยทำในชั้นเขียน โปรแกรมการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด และจะทำการทดสอบทันทีเช่นกัน จากนั้นจึงค่อยทำในชั้นเขียน โปรแกรมหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุด เทียบกับจุดที่ผู้ใช้อยู่ และจะทำการทดสอบทันทีเช่นกัน การทำเช่นนี้จะทำให้มีผลดีกับการเขียน โปรแกรมที่มีขนาดใหญ่หรือมีหลายองค์ประกอบซึ่งประกอบกันเป็น โปรแกรม และยังช่วยให้แน่ใจได้ว่า โปรแกรมที่เขียนอยู่ในขั้นตอนปัจจุบันนั้นถ้าเกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็ไม่ได้เกิดจากขั้นตอนก่อนหน้า

ในการนำ โปรแกรมมาทดสอบทั้งหมด จะทำโดยการสุ่มจุดมาทดสอบ และตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูลและถ้าเกิดข้อผิดพลาดจะทำการแก้ไขทันทีซึ่งในขั้นตอนนี้ในทางปฏิบัติจะต้องทำทันทีหลังจากทำในขั้นต่างๆ เสร็จสิ้นลงแล้วจึงดำเนินงานในขั้นต่อไปได้

3.5 ชั้นสร้างโปรแกรมบนพ็อกเก็ตพีซี

ในชั้นตอนนี้จะมีชั้นตอนที่แบ่งออกเป็นชั้นย่อยๆ อีก 3 ชั้นตอน ดังแสดงในรูปที่ 3.4 และมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 3.4 แสดงชั้นสร้าง โปรแกรมบนพ็อกเก็ตพีซี

3.5.1 ชั้นเขียนโปรแกรมแสดงแผนที่บนพ็อกเก็ตพีซี

ในการเขียน โปรแกรมลงบนพ็อกเก็ตพีซีซึ่งใช้ภาษา EVC++ 4.0 เป็นเครื่องมือในการเขียนโปรแกรมขึ้นมาและยังเขียนด้วยวิธีแบบ Win32 ซึ่งจะต้องใช้ความรู้เรื่องเมตเสจของ Windows ซึ่งได้แสดงรายละเอียดไว้ในบทที่ 2 เหตุผลที่ใช้การเขียนแบบ Win32 อันเนื่องมาจากเครื่องพ็อกเก็ตพีซีมีหน่วยความจำที่จำกัดและต้องการให้โปรแกรมทำงานเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ ฉะนั้นจึงเลือกเขียนด้วยวิธีดังกล่าว

ในการเขียน โปรแกรมแสดงแผนที่นั้นก็ใช้หลักการคล้ายกับการแสดงแผนที่ในเครื่องพีซี และการเลื่อนแผนที่ การซูมเข้า และซูมออกก็เช่นกัน

3.5.2 ขั้นตอนเปลี่ยนภาษาโปรแกรมที่ใช้ในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด และจุดยอดที่ใกล้ที่สุดมา ให้ใช้ได้ในพื้นที่พีซี

ในขั้นตอนนี้ไม่ได้ยากอะไรมากเพียงแต่ต้องระวังและตรวจสอบว่าคำสั่งไหนที่ใช้การในพื้นที่พีซีไม่ได้บางก็จะต้องเปลี่ยนแต่โดยรวมแล้วไม่มีปัญหาอะไรมากในขั้นนี้ เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ภาษา C นั้นต้องอยู่ภายใต้กรอบข้อตกลงของ ANSI (American National Standard Institute) นั่นคือจะมีบางคำสั่งที่เป็นมาตรฐานอยู่แล้ว หลังเปลี่ยนแล้วก็ต้องทดสอบว่าใช้งานได้ไหมและถูกต้องไหมเท่านั้นซึ่งยังไม่ได้เก็บผลการทดลองแต่อย่างใด

3.5.3 ขั้นตอนเขียนโปรแกรมเพื่อรับสัญญาณจีพีเอส และระบุตำแหน่งบนแผนที่

ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ยากที่สุดและต้องใช้ความรู้หลายอย่างนำมาประกอบกัน โดยถ้ามีความต้องการจะรับสัญญาณจีพีเอส แล้ว โปรแกรมจะต้องตรวจสอบว่า Com Port ไหนที่ใช้การได้ และเป็นอุปกรณ์รับสัญญาณจีพีเอส หรือไม่หลังจากนั้นจะต้องสร้าง Treat ขึ้นเพื่อให้ประมวลผลตลอดเวลาในการรับข้อมูลจากเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส หลังจากรับข้อมูลมาแล้วจะมาทำการถอดรหัสข้อมูลก่อน โดยจะต้องเปลี่ยนข้อมูลจากที่เป็นละติจูด และลองจิจูดให้เป็นข้อมูลตำแหน่ง X, Y ที่สามารถแสดงผลบนหน้าจอได้ หลังจากถอดรหัสแล้วจะทำการแสดงผลจากการถอดรหัสซึ่งในขั้นตอนการรับส่งข้อมูลกับเครื่องรับนั้นจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน NMEA ที่แสดงรายละเอียดในบทที่ 2 หลังจากสร้างเสร็จก็ทดสอบว่าทำงานได้ไหมซึ่งยังไม่มีเก็บผลการทดลองใดๆ ทั้งสิ้น

รูปที่ 3.5 แสดงขั้นตอนการติดต่อเพื่อรับข้อมูล

3.6 ขั้นตอนทดสอบและตรวจหาความผิดพลาด

ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายแต่ละจะไม่ขอแสดงรายละเอียดในที่นี้ เพราะสามารถดูรายละเอียดในขั้นตอนนี้ทั้งหมดได้ในบทที่ 4 ซึ่งจะชัดเจนและละเอียดกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทดสอบ และการประเมินผลงานวิจัย

ในการทดสอบผลจากการสร้างโปรแกรมได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่คือ การทดสอบบนเครื่องพีซีและการทดสอบบนพ็อกเก็ตพีซี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- การทดสอบบนเครื่องพีซี

1. การแสดงผลของแผนที่, การเลื่อนแผนที่และการซูม
2. การหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุดจากการเลื่อนของ mouse
3. การหาเส้นทางที่สั้นที่สุด

- การทดสอบบนพ็อกเก็ตพีซี

1. การแสดงผลของแผนที่, การเลื่อนแผนที่และการซูม
2. การหาเส้นทางที่สั้นที่สุด
3. การแสดงตำแหน่งจากดาวเทียม

4.1 คุณสมบัติของเครื่องพีซีและพ็อกเก็ตพีซีที่ใช้ในการทดสอบ

1) คุณสมบัติของเครื่องพีซีที่ใช้ในการทดสอบ

- ระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows 98 Second Edition
- ซีพียูรุ่น AMD Duron ความเร็ว 1200 MHz
- หน่วยความจำหลักขนาด 512.0 MB

2) คุณสมบัติของเครื่องพ็อกเก็ตพีซีที่ใช้ในการทดสอบ

- ระบบปฏิบัติการ Windows Mobile 2003
- ซีพียูรุ่น Intel Xscale ความเร็ว 400 MHz
- หน่วยความจำหลักขนาด 64 MB

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการทดสอบ

- ทดสอบการแสดงผลของแผนที่, การเลื่อนแผนที่และการซูมบนเครื่องพีซี
- ทดสอบการหาจุดยอด ที่ใกล้ที่สุดบนเครื่องพีซี
- ทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดพร้อมบันทึกผลบนเครื่องพีซี
- ทดสอบการแสดงผลของแผนที่, การเลื่อนแผนที่และการซูมบนเครื่องพ็อกเก็ตพีซี

- ทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดพร้อมบันทึกผลบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี
- ทดสอบการแสดงตำแหน่งจากดาวเทียมบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี
- ตรวจสอบการทำงานทั้งหมดเพื่อค้นหาความผิดพลาด
- เปรียบเทียบผลการทดสอบบนเครื่องพีซีกับบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี

4.2.1 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงผลของแผนที่ การเลื่อนแผนที่ และการซูมบนเครื่องพีซี

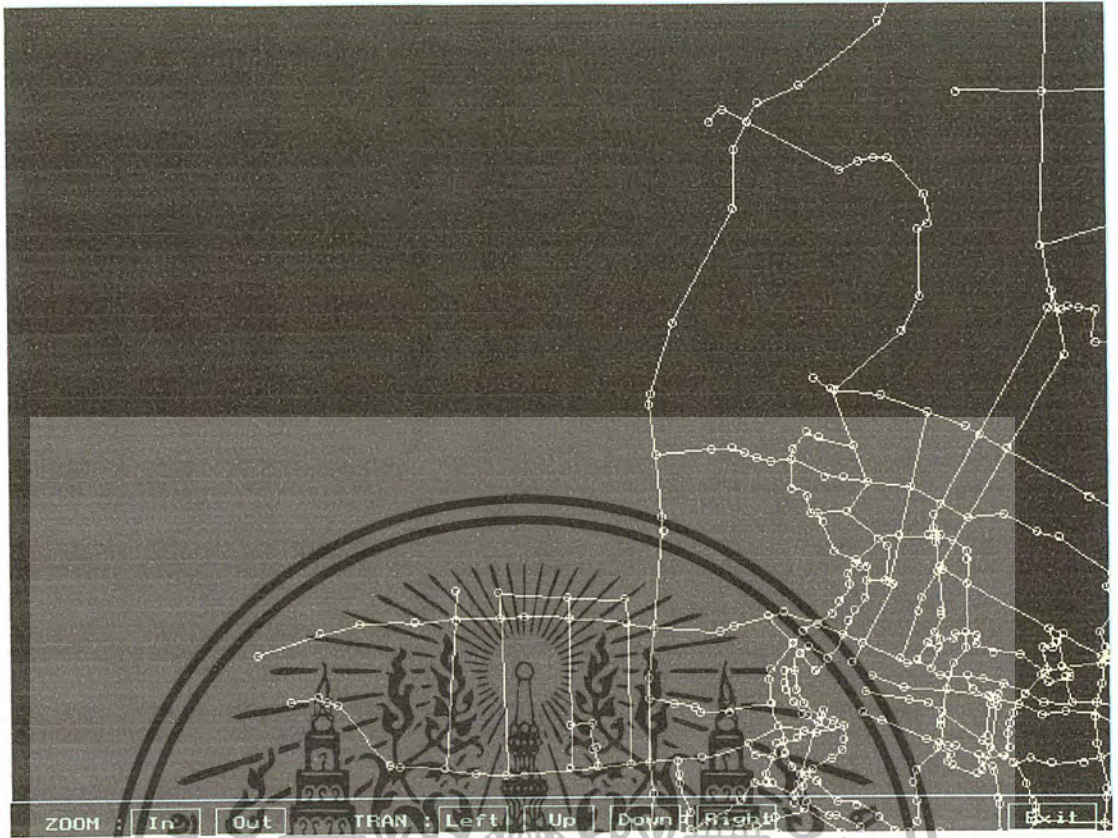
ขั้นตอนนี้จะทดสอบโดยเลื่อนแผนที่ไปทางซ้าย,ทางขวา,บน และล่างในระดับซูมต่างๆ แล้วดูความถูกต้องในการแสดงผลดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 แสดงผลของแผนที่

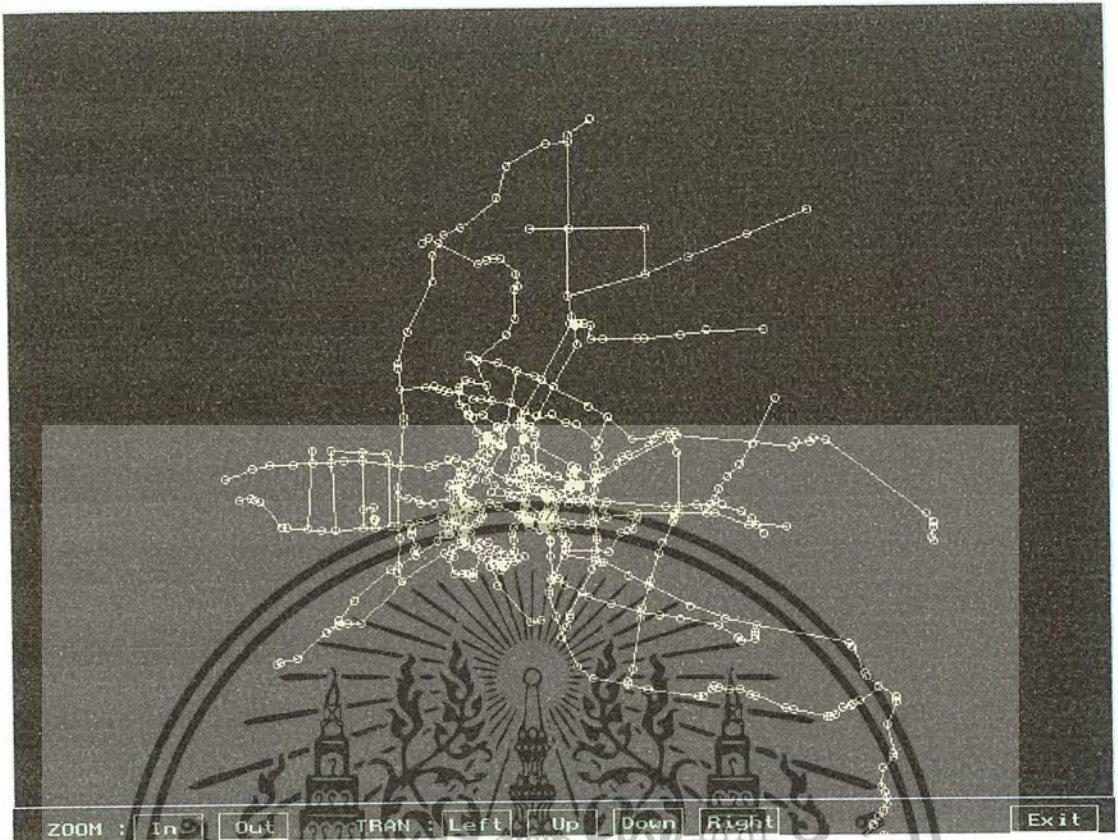
ในขั้นตอนนี้ทดสอบเพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้องแล้วเพราะในขั้นต่อไปถ้าเกิดข้อผิดพลาดขึ้น จะได้รับแจ้งได้ว่าไม่ได้เกิดจากในขั้นตอนนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.2 แสดงผลการเดินแทนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.1 (เลื่อนขึ้นและไปทางซ้าย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3 แสดงผลการรวมแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.1 (ลดขนาดลง)

ผลการทดสอบ

เป็นที่น่าพอใจในการตอบสนองการแสดงผลที่ในระดับต่างๆ ได้ดี ไม่มีข้อผิดพลาด

4.2.2 ขั้นตอนการทดสอบการหาจุดยอดที่ใกล้ที่สุดบนเครื่องพีซี

เนื่องจากโปรแกรมค้นหาเส้นทางสั้นที่สุดนี้ตำแหน่งเริ่มต้นอาจจะไม่ตรงกับข้อมูลจุดที่มีอยู่ จึงต้องมีการคำนวณหาตำแหน่งในข้อมูลจุดที่ใกล้ที่สุดกับตำแหน่งเริ่มต้นนั้นเพื่อแสดงเป็นจุดเริ่มต้น ดังตัวอย่างในรูปที่ 4.4

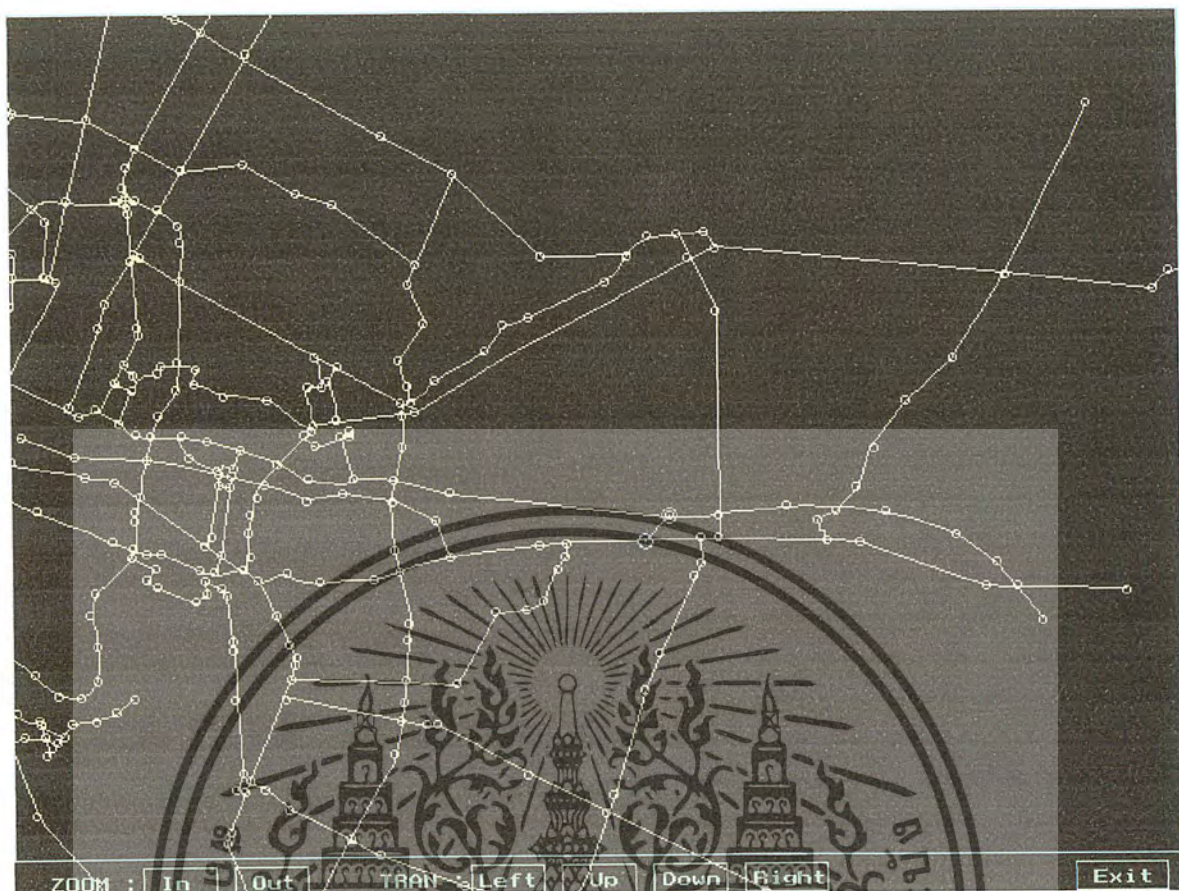

รูปที่ 4.4 ตัวอย่างการหาค่าตำแหน่งเริ่มต้นที่ใกล้ที่สุดบนพีซี

หมายเหตุ : จุดที่วงกลมด้วยสีฟ้าคือจุดที่อยู่จริง ณ ขณะนั้น (สมมติ) และจุดที่วงกลมด้วยสีเขียวที่อยู่บนถนน คือจุดในข้อมูลที่อยู่ใกล้กับตำแหน่งที่อยู่ ณ ขณะนั้นมากที่สุด

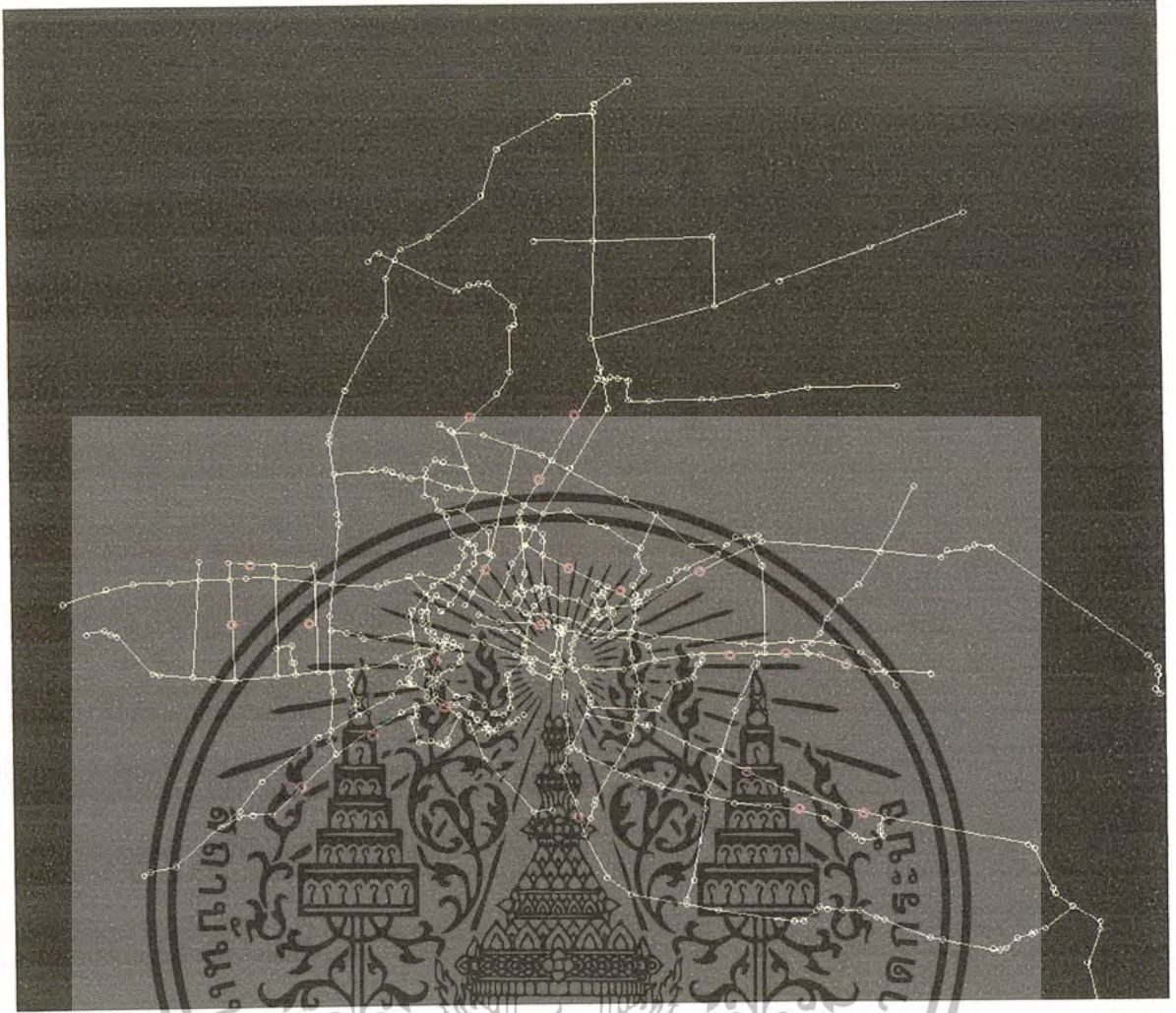
ผลการทดสอบ

เนื่องจากการคำนวณตำแหน่งที่ใกล้ที่สุดจากตำแหน่งเริ่มต้นนั้นยังมีความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่บ้าง เนื่องจากการคำนวณระยะใกล้ที่สุดนั้นคำนวณ โดยการเปรียบเทียบจากข้อมูลจุดที่มีอยู่ ดังนั้น ในบางกรณีที่ผู้ใช้อยู่บนถนนที่ไม่มีข้อมูลของจุดอยู่ ก็อาจทำให้ตำแหน่งเริ่มต้นที่อยู่ใกล้กับที่ผู้ใช้จริงมากที่สุด ไปอยู่บนถนนอีกเส้นหนึ่งที่มีข้อมูลจุดและเป็นจุดที่ใกล้กับผู้ใช้มากที่สุด ก็เป็นไปได้ ดังตัวอย่างในรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.5 ตัวอย่างการหาตำแหน่งเริ่มต้นที่ใกล้ที่สุดที่เกิดข้อผิดพลาดบน
จุดที่เกิดข้อผิดพลาดในแผนที่แสดงได้ดังรูปที่ 4.6 (จุดสีแดงคือบริเวณที่เกิดข้อผิดพลาด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 แสดงบริเวณของจุดที่เกิดข้อผิดพลาดขึ้น

4.2.3 ทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี

โปรแกรมการคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดที่เขียนขึ้นมาเป็นการคำนวณ โดยการสุ่มจุดเริ่มต้น และจุดที่ต้องการจะไป

ผลการทดสอบ

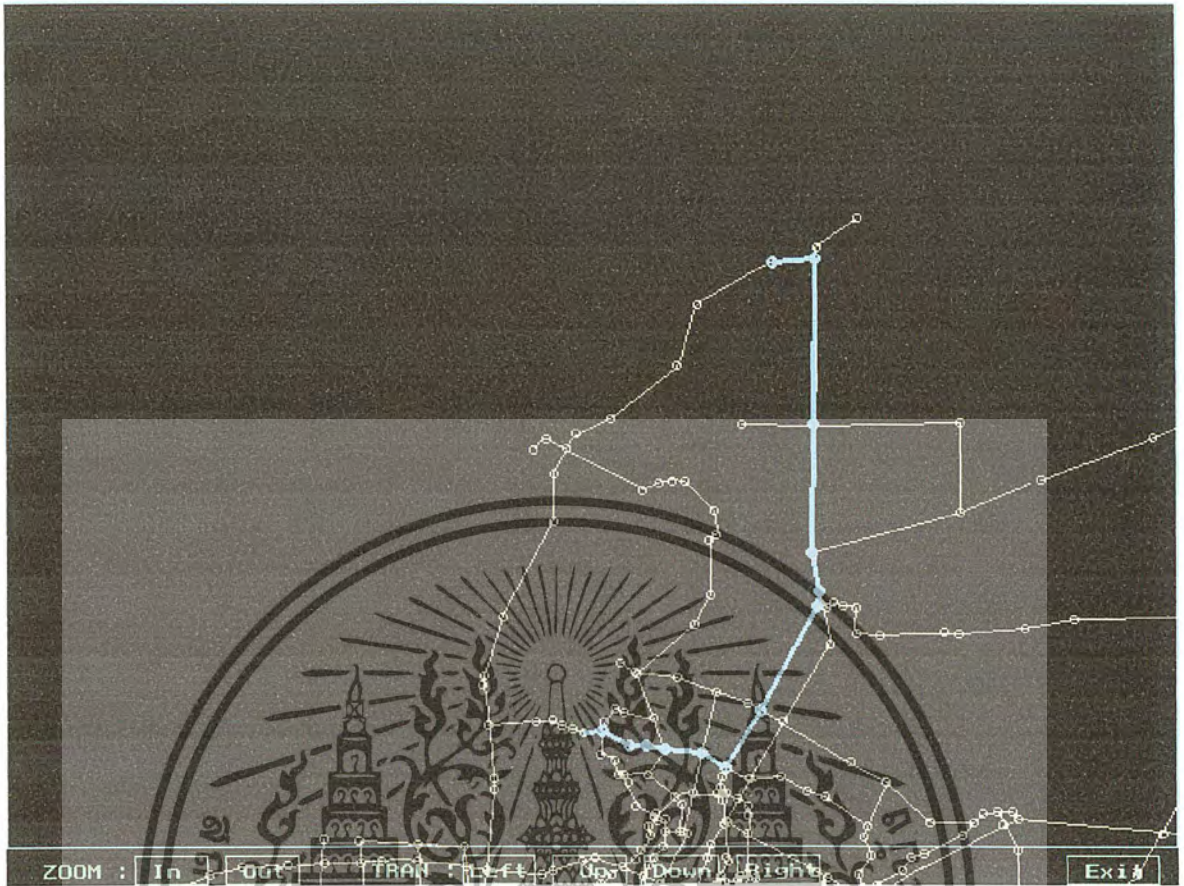
ผลลัพธ์ที่ได้คือ เส้นทางที่สั้นที่สุดโดยบอกเส้นทางออกมาเป็นตำแหน่งของแต่ละจุดในเส้นทาง โดยนำเส้นทางที่ได้นั้นมาวาดลงบนแผนที่ในโปรแกรม ดังตัวอย่างในรูปที่ 4.7 และ 4.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.7 การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี (ตัวอย่างที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.8 การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี (ตัวอย่างที่ 2)

หมายเหตุ : เส้นสีฟ้าหนาในรูป คือเส้นทางที่สั้นที่สุดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง

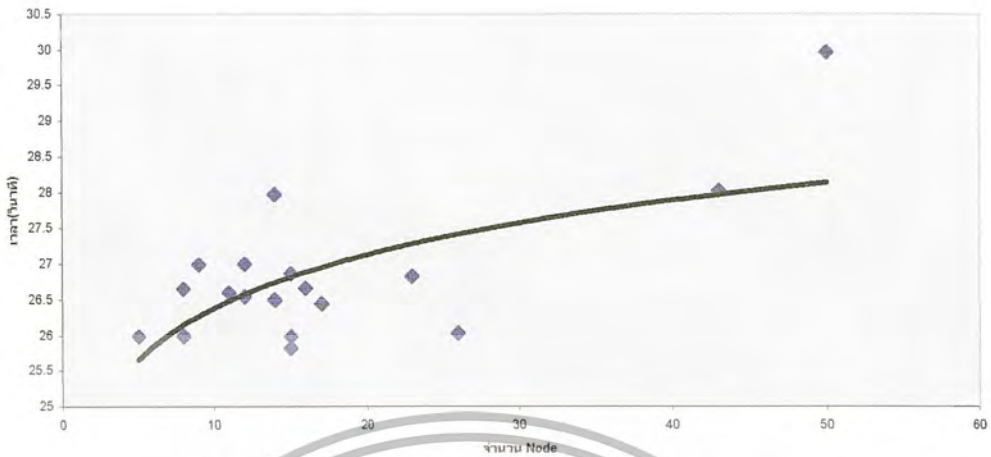
การหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี ใช้เวลาในการคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดในแต่ละครั้งประมาณ 20 วินาที แสดงได้ดังตารางที่ 4.1 และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้กับจำนวนจุดยอดในเส้นทางได้ดังรูปที่ 4.9

จุดยอดเริ่มต้นไปยังจุดยอดปลายทาง	จำนวนจุดยอด	เวลา(วินาที)
560 ---> 500	5	25.98
42 ---> 49	8	25.99
12 ---> 63	8	26.64
561 ---> 150	8	25.98
180 ---> 380	9	26.98
60 ---> 90	11	26.59
70 ---> 570	12	26.99
222 ---> 333	12	26.53
17 ---> 49	14	26.49
370 ---> 180	14	27.97
99 ---> 199	15	25.82
400 ---> 510	15	25.98
200 ---> 350	15	26.86
111 ---> 222	16	26.65
0 ---> 50	17	26.44
300 ---> 200	23	26.82
470 ---> 10	26	26.02
30 ---> 300	43	28.02
430 ---> 310	50	29.96
	AVERAGE	26.77421053

ตารางที่ 4.1 ผลการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบนเครื่อง PC

รูปที่ 4.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับจำนวนจุดยอด

จากรูปที่ 4.9 จะได้ว่าเมื่อจำนวนจุดยอดในเส้นทางมากขึ้นก็จะใช้เวลาในการคำนวณค่อนข้างไปในทางที่มากขึ้น

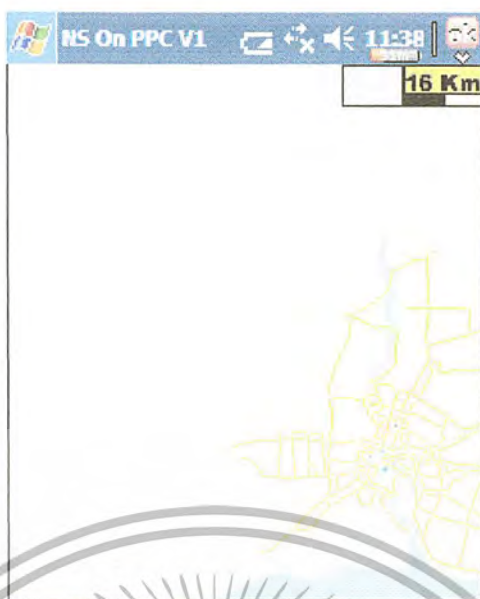
4.2.4 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงผลของแผนที่ การเลื่อนแผนที่ และการซูมบนเครื่องพีซี

ในขั้นตอนนี้จะทดสอบ โดยการเลื่อนแผนที่ไปทางซ้าย ขวา บน และล่าง ในระดับซูมทุกระดับซึ่งมีอยู่ 7 ระดับ แล้วตั้งเกดการทดสอบของผลการแสดงแผนที่ ดังแสดงในรูป

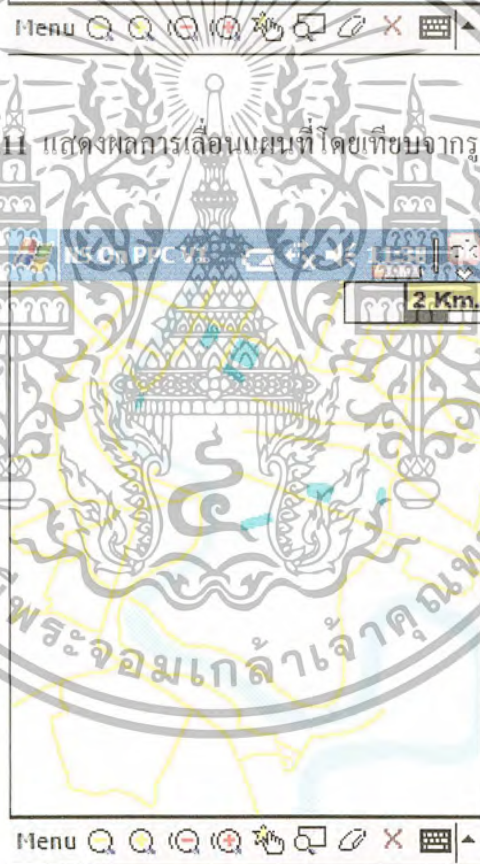

รูปที่ 4.10 แสดงผลของแผนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.11 แสดงผลการเลื่อนแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.12 แสดงผลการซูมแผนที่โดยเทียบจากรูปที่ 4.10

ผลการทดสอบ

แสดงแผนที่ได้ถูกต้องในทุกระดับและใช้เวลาในการแสดงค่อนข้างน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

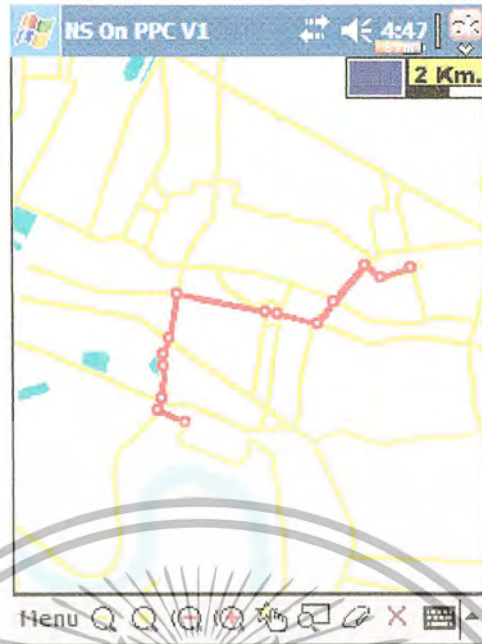
4.2.5 ขั้นตอนการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดพร้อมบันทึกผลบนเครื่องพีซี
 ขั้นตอนนี้ได้นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการหาเส้นทางสั้นสุดในเครื่องพีซีมาทดสอบแล้วจดบันทึกเวลาที่ใช้

ผลการทดสอบ

ได้ผลลัพธ์ที่เหมือนกับในเครื่องพีซีแสดงตัวอย่างบางเส้นทางดังรูปที่ 4.13 แต่ใช้เวลาในการคำนวณหาเส้นทางสั้นสุดค่อนข้างนานโดยคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดทีในแต่ละครั้งประมาณ 383 วินาที แสดงได้ดังตารางที่ 4.2 และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้กับจำนวนจุดยอดในเส้นทางได้ดังรูปที่ 4.15

รูปที่ 4.13 ตัวอย่างเส้นทางสั้นสุด

รูปที่ 4.14 ตัวอย่างเส้นทางสั้นสุด

เส้นทางจากหนึ่งไปยังอีกจุดยอดหนึ่ง	จำนวนจุดยอด	เวลา(วินาที)
560 ---> 500	5	370
42 ---> 49	8	383
12 ---> 63	8	383
561 ---> 150	8	382
180 ---> 380	9	382
60 ---> 90	11	383
70 ---> 570	12	382
222 ---> 333	12	383
17 ---> 49	14	383
370 ---> 180	14	383
99 ---> 199	15	384
400 ---> 510	15	383

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

200 ---> 350	15	384
111 ---> 222	16	384
0 ---> 50	17	372
300 ---> 200	23	377
470 ---> 10	26	376
30 ---> 300	43	395
430 ---> 310	50	405
AVERAGE		382.8421053

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี

รูปที่ 4.15 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับจำนวนจุดยอด

จากรูปที่ 4.15 พบว่าเมื่อจำนวนจุดยอดในเส้นทางมากขึ้นก็จะใช้เวลาในการคำนวณมีแนวโน้มที่มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

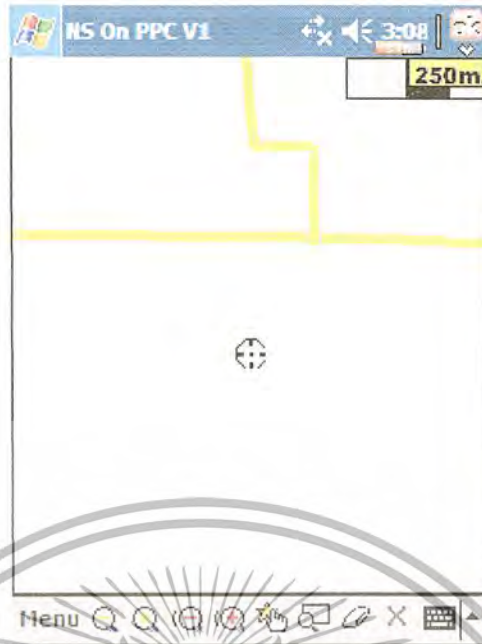
4.2.6 ขั้นตอนการทดสอบการแสดงตำแหน่งจากดาวเทียมบนเครื่องพีซี

ในการทดสอบขั้นตอนนี้จะทำการเดินไปบนท้องถนนแล้วเปิดเครื่องรับสัญญาณจีพีเอส โดยทำการทดสอบซ้ำกันหลายๆ ครั้งแล้วดูผลจากการแสดงตำแหน่งปัจจุบันในโปรแกรม ผลการทดสอบ

ผลการทดสอบค่อนข้างถูกต้อง 100% แต่ในบางครั้งก็เกิดข้อผิดพลาดบ้างเช่น การแสดงตำแหน่งในระดับซุมใกล้เคียงมาก ๆ จะทำให้ตำแหน่งคลาดเคลื่อนไปบ้าง ซึ่งน่าจะเกิดจากข้อมูล และ ในขณะที่ทำการทดสอบอุปสรรคที่เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ การรับสัญญาณได้แต่ไม่สามารถคำนวณตำแหน่งได้ เพราะเกิดจากรับสัญญาณได้น้อยกว่า 3 ดวง หรือไม่ก็เกิดจากอยู่ในตึก มีเมฆหนา ตัวอย่างที่ได้จากการทดสอบแสดงในรูปที่ 4.16 และ 4.17

รูปที่ 4.16 ตำแหน่งที่ได้จากจีพีเอส

รูปที่ 4.17 ตำแหน่งที่ได้จากจีพีเอส

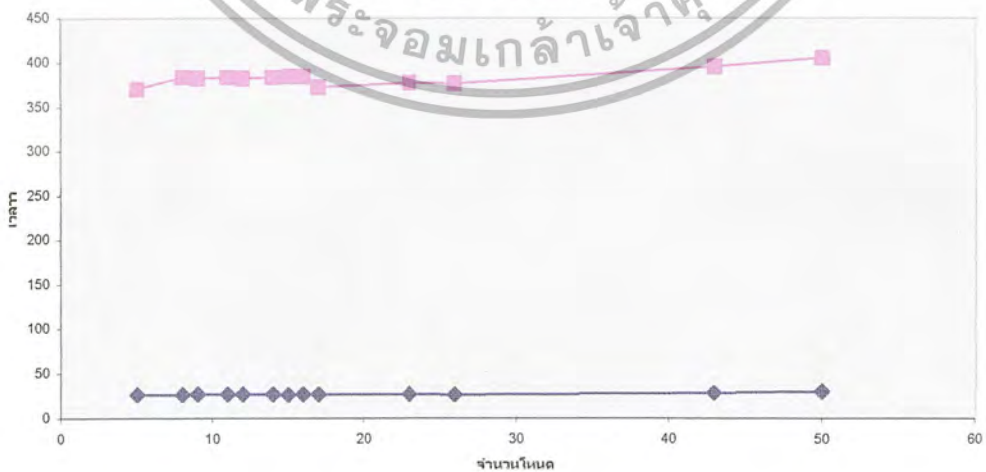
4.2.7 ขั้นตอนการเปรียบเทียบผลการทดสอบบนเครื่องพีซีกับบนเครื่องพ็อกเก็ตพีซี หลังจากได้ทดสอบทั้งบนเครื่องพีซีกับบนเครื่องพ็อกเก็ตพีซีแล้วเก็บผลลัพธ์ที่ได้ นำมาเปรียบเทียบแสดงดังตารางที่ 4.3 พบว่า บนเครื่องพีซีใช้เวลาเฉลี่ย 26.77 วินาที และบนเครื่องพ็อกเก็ตพีซีใช้เวลาเฉลี่ย 382.84 วินาที ฉะนั้นบนเครื่องพีซีทำงานได้เร็วกว่าประมาณ 14 เท่า ซึ่งแสดงดังรูปที่ 4.18

เส้นทางจากหนึ่งไปยังอีกจุดยุดหนึ่ง	จำนวนจุดยอด	เวลาบน PC (วินาที)	เวลาบน PPC (วินาที)
560 ---> 500	5	25.98	370
42 ---> 49	8	25.99	383
12 ---> 63	8	26.64	383
561 ---> 150	8	25.98	382
180 ---> 380	9	26.98	382
60 ---> 90	11	26.59	383
70 ---> 570	12	26.99	382

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เผยแพร่โดยไม่ผ่านการอนุญาตให้ นำไปใช้ 383
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17 ---> 49	14	26.49	383
370 ---> 180	14	27.97	383
99 ---> 199	15	25.82	384
400 ---> 510	15	25.98	383
200 ---> 350	15	26.86	384
111 ---> 222	16	26.65	384
0 ---> 50	17	26.44	372
300 ---> 200	23	26.82	377
470 ---> 10	26	26.02	376
30 ---> 300	43	28.02	395
430 ---> 310	50	29.96	405
AVERAGE		26.77421053	382.8421053

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบการหักเงินทางที่ต้นที่ลดบนเครื่องฟอกเกิดพีซีและเครื่องพีซี

รูปที่ 4.18 กราฟเปรียบเทียบเวลาที่คำนวณบนเครื่องฟอกเกิดพีซีและเครื่องพีซี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลลัพธ์ที่ได้บนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซีนั้นยังไม่เป็นที่น่าพอใจซึ่งโดยเหตุผลหลักๆ ที่ทำให้ผลลัพธ์เป็นเช่นนั้นน่าเกิดจาก

- 1) เครื่องฟ็อกเก็ตพีซีมีหน่วยความจำน้อย
- 2) ความเร็วบนเครื่องฟ็อกเก็ตพีซียังช้าไป

สิ่งหนึ่งที่น่าจะแก้ไขได้คือ เปลี่ยนวิธีการในการค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดให้ใช้เวลาน้อยกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลงานวิจัย

เครื่องฟ็อกเก็ตพีซีนั้นมีประโยชน์ค่อนข้างมากในปัจจุบัน เนื่องจากมีขนาดเล็ก และพกพาไปไหนได้สะดวกกว่าเครื่องพีซีซึ่งมีขนาดใหญ่และพกพาได้ลำบาก อีกทั้งความสามารถของฟ็อกเก็ตพีซีในปัจจุบันก็พัฒนาจนมีความสามารถมากขึ้นจนใกล้เคียงกับเครื่องพีซี

สำหรับโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดที่สร้างขึ้นมานี้มีไว้เพื่อใช้ค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดระหว่าง 2 ตำแหน่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งในตอนแรกก็เป็นโปรแกรมที่เขียนเพื่อทดสอบบนเครื่องพีซีและนำไปปรับปรุงเพื่อให้ใช้ได้กับเครื่องฟ็อกเก็ตพีซี ซึ่งผลที่ได้จากการประมวลผลโปรแกรมคือ เมื่อประมวลผลบนฟ็อกเก็ตพีซีจะใช้เวลาในการคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดนานกว่าเมื่อประมวลผลบนเครื่องพีซีเนื่องจากเครื่องฟ็อกเก็ตพีซีมีหน่วยความจำน้อยกว่าเครื่องพีซี

สำหรับสัญญาณจีพีเอสที่นำมาใช้ร่วมด้วยนั้นก็สามรถคำนวณหาและแสดงได้ว่าตำแหน่งที่อยู่จริงขณะนั้นใกล้กับตำแหน่งไหนมากที่สุด โดยเทียบกับข้อมูลของจุดที่มีอยู่

5.2 ข้อจำกัดของโปรแกรม

- 1) ข้อมูลของจุดที่นำมาคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุด เป็นเพียงส่วนหนึ่งของจังหวัดกรุงเทพมหานครเท่านั้นซึ่งเป็นถนนสายหลักๆ โดยตัดข้อมูลที่เป็นถนนสายรอง และชอยออกไป
- 2) เส้นทางที่สั้นที่สุดที่แสดงออกมาจะมีเพียง 1 เส้นทางเท่านั้น
- 3) ตำแหน่งที่ใกล้ที่สุดจากตำแหน่งที่อยู่จริง จะแสดงออกมาเพียง 1 ตำแหน่งเท่านั้น โดยค้นหาจากการเปรียบเทียบระยะทางที่น้อยที่สุดจากข้อมูลจุดที่มีอยู่
- 4) โปรแกรมนี้จะมีการค้นหาเส้นทาง 2 แบบ คือ แบบเลือกจุดเองทั้ง 2 จุด (จุดเริ่มต้นกับจุดหมาย) และแบบเลือกใส่หมายเลขจุดเริ่มต้น และจุดที่จะไป
- 5) ในโปรแกรมไม่มีข้อมูลของสถานที่ต่างๆ
- 6) ในโปรแกรมไม่แสดงชื่อถนน
- 7) ในโปรแกรมไม่สามารถทำงานไปพร้อมๆกันได้ระหว่างการคำนวณหาเส้นทางสั้นที่สุดและการรับตำแหน่งจากดาวเทียมไปพร้อมๆ กันได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) โปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดที่สร้างขึ้นมาใช้เวลาในการคำนวณค่อนข้างมาก ถ้าหากมีขั้นตอน และวิธีหรือวิธีการในการคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดที่ดีกว่านี้ก็อาจจะทำให้ใช้เวลาในการคำนวณน้อยลงและได้ผลลัพธ์ที่เร็วขึ้น

2) โปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดนี้ เมื่อนำไปประมวลผลบนเครื่องพีซีจะใช้เวลาในการคำนวณค่อนข้างมากและนานกว่าเมื่อประมวลผลบนเครื่องพีซีอยู่หลายเท่า เนื่องจากมีหน่วยความจำน้อยกว่าเครื่องพีซี ดังนั้น ถ้าเป็นเครื่องที่มีหน่วยความจำมาก ก็น่าจะทำให้ใช้เวลาในการคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดน้อยลง

3) ในการบอกตำแหน่งที่ใกล้ที่สุดจากตำแหน่งที่อยู่จริงนั้นยังมีความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่บ้าง เนื่องจากคำนวณระยะใกล้สุดโดยการเปรียบเทียบจากข้อมูลจุดที่มีอยู่ ดังนั้น ในบางกรณีที่อยู่บนถนนที่ไม่มีข้อมูลของจุดอยู่ ก็อาจจะได้ตำแหน่งเริ่มต้นที่ผิดจากความจริง

4) ข้อมูลที่นำมาคำนวณหาเส้นทางที่สั้นที่สุดนี้ เป็นเพียงข้อมูลของถนนสายหลักๆ ในจังหวัดกรุงเทพมหานครนั้น เนื่องจากถ้าเพิ่มข้อมูลมากกว่านี้ก็ทำให้การคำนวณช้ามากจนอาจจะทำให้ประสิทธิภาพการใช้งานของโปรแกรมน้อยลงไป ดังนั้นถ้าต้องการความละเอียดและความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลและโปรแกรมมากขึ้น ก็ต้องเพิ่มข้อมูลของเส้นทางที่เป็นถนนสายรองและข้อมูลของซอยเข้าไปด้วย แต่ก็ต้องมีขั้นตอน และวิธี และประสิทธิภาพของเครื่องพีซีที่ดีกว่านี้ด้วยเพื่อให้การคำนวณ ไม่ใช้เวลามากจนเกินไป

5) ควรจะมีการเพิ่มซอยและถนนให้ละเอียดมากขึ้นกว่านี้

6) ควรจะมีการแสดงชื่อถนนได้เพื่อผู้ใช้จะได้ทราบชัดเจนยิ่งขึ้น

7) ควรจะมีข้อมูลของสถานที่สำคัญต่างๆ แสดงในแผนที่

8) ถ้ามีข้อมูลในข้อที่ 5 6 และ 7 แล้วควรจะสามารถค้นหาสถานที่ต่างๆ และถนนได้

9) สามารถแสดงเส้นทางของรถประจำทางสายต่างๆ ได้

ข้อเสนอแนะข้างต้น หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและต้องการจะนำโปรแกรมค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดบนเครื่องพีซีไปพัฒนาเพื่อให้โปรแกรมนี้มีความสมบูรณ์และมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

ธีรวัฒน์ ประกอบผล , การโปรแกรมภาษาซี สำหรับงานวิทยาศาสตร์ , 2 nd ed. ศ.ศ.ท. ,2546.

นิรุช อำนวยศิลป์ , เขียนเกมส์อย่างมืออาชีพด้วย Visual C++ และ Direct X , ครั้งที่ 1 อินโฟเพรส ,2545.

รศ.นิตยา ชิงชัย , ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น , ครั้งที่ 1 , ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Anderson , Sweeney and Williams. An Introduction to Management Science Quantitative Approaches to Decision Making , 10 th ed. Thomson , 2003.

Jon Bates and Tim Tompkins. Using Visual C++ 6, 1 st ed. QUE, 1998

